

1988. évi I. törvény a közúti közlekedésről¹

A 2011.01.15. és 2011.06.30. között hatályos szöveg

Tartalomjegyzék

A törvény célja	1
A törvény hatálya	1
A közúti közlekedésben résztvevők alapvető jogai és kötelezettségei	2
A közúti közlekedéssel összefüggő állami feladatok	3
A közúti közlekedés fejlesztése	6
A közúti forgalom szervezésének elvei	7
A közúti közlekedési szakértő	11
A közúti közlekedés résztvevőinek nevelése, oktatása, szakképzése és utánpótlásnevelése	13
Az utazó munkavállalók munkaideje	15
A járművek használata	19
A közúti járművek üzemeltetésének műszaki feltételei	24
Út építése, kezelése, fenntartása, megszüntetése és elbontása	29
A közút nem közlekedési célú igénybevétele és a közút melletti ingatlan használata	37
A közúti közlekedés ellenőrzése	42
A gépjárművezetőkre vonatkozó szociális előírások ellenőrzése	43
Vegyes és záró rendelkezések	45
Az Európai Unió jogának való megfelelés	55

¹A törvény kihirdetésének napja 1988. április 21. Utóbb a törvényt módosította az 1996. évi X. törvény. Hatályos: 1996. 01. 01.

1988. évi I. törvény a közúti közlekedésről¹

(A végrehajtásáról szóló 30/1988. (IV. 21.) MT rendelettel egységes szerkezetben.)

[Az 1988. évi I. törvény jelölése a továbbiakban Tv., a 30/1988. (IV. 21.) MT rendelet jelölése a továbbiakban: R.]

A törvény célja

Tv. 1. § A törvény célja, hogy a közúti közlekedés alapvető feltételeinek, az abban résztvevő személyek és szervezetek jogainak és kötelezettségeinek a meghatározásával elősegítse a közúti személy- és áruszállítási szükségletek kielégítését, a közlekedésbiztonsági és környezetvédelmi követelményeknek megfelelő korszerű járműállomány és közúthálózat kialakítását, működését, a közutak védelmét.

A törvény hatálya

Tv. 2. § (1) A törvény hatálya kiterjed a Magyar Köztársaság területén a közúti közlekedésben résztvevőkre, a közúti járművekre (a továbbiakban: jármű), – a 48. § (4) bekezdésében foglalt eltéréssel – az utakra, az utak környezetére és a közúti közlekedést szolgáló létesítményekre, valamint a helyi önkormányzat tulajdonában álló utakon, tereken, parkokban, egyéb közterületeken kialakított várakozási területen járművekkel történő várakozás rendjére.³

(2) A Magyar Köztársaság területén kívül a magyar hatósági jelzéssel ellátott járművekre, azok üzemeltetőjére, illetőleg vezetőjére a törvény rendelkezéseit annyiban kell alkalmazni, amennyiben a külföldi jogszabály vagy nemzetközi szerződés, egyezmény, megállapodás eltérően nem rendelkezik.

(3) A Magyar Köztársaság területén külföldi hatósági jelzéssel ellátott járművekre, azok üzemeltetőjére, illetőleg vezetőjére a törvény rendelkezéseit annyiban kell alkalmazni, amennyiben jogszabály, nemzetközi szerződés, egyezmény vagy megállapodás másként nem rendelkezik.

(4) A Magyar Honvédség és a katonai nemzetbiztonsági szolgálatok, valamint a rendvédelmi szervek⁵

a) tagjaira,

b) üzemben tartott járműveire, és azok forgalomba helyezésére, valamint időszakos vizsgálatára, továbbá

c) magánútjaira

jogszabály eltérő rendelkezéseket állapíthat meg.

(5) A törvénynek az utakra vonatkozó rendelkezéseit az út műtárgyaira és tartozékaira, a közutakra vonatkozó rendelkezéseit – a 8. § (1) bekezdésének h) pontja, a 11. § (2) bekezdése, a 30. § és a 43. § kivételével – a közforgalom elől el nem zárt magánutakra is alkalmazni kell.⁶

R. 1. § A rendeletnek az utakra vonatkozó rendelkezéseit az út műtárgyaira és tartozékaira, a közutakra vonatkozó rendelkezéseit – az 5. §, a 27. §, a 29. § és a 35. § kivételével – a közforgalom elől el nem zárt magánutakra is alkalmazni kell.⁷

¹A törvény kihirdetésének napja 1988. április 21. Utóbb a törvényt módosította az 1996. évi X. törvény. Hatályos: 1996. 01. 01.

³Az 1988. évi I. törvény 2. § (1) bekezdése a 2010. évi XLVII. törvény 1. § (1) bekezdésének megfelelően megállapított szöveg. Hatályos: 2010.06.05.

⁵Az 1988. évi I. törvény 2. § (4) bekezdése a 2010. évi CLXXII. törvény 1. §-ának megfelelően megállapított szöveg. Hatályos: 2011.01.01.

⁶Az 1988. évi I. törvény 2. § 5. bekezdése a 2000. évi CXXVII. törvény 1. §-ának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2001. 01. 01.

⁷A 30/1988. (IV. 21.) MT rendelet 1. §-a a 104/1999. (VII. 6.) Korm. rendelet 1. §-ának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 1999. 07. 21.

A közúti közlekedésben résztvevők alapvető jogai és kötelezettségei

Tv. 3. § (1) A közúti közlekedésben mindenkinek joga van résztvenni; a közutat és a közforgalom elől el nem zárt magánutat közlekedés céljából gyalogosként vagy – meghatározott feltételek teljesítése esetén – járművezetőként bárki igénybe veheti. Jogszabály gyalogosok és járművek közlekedését egyes közutakon korlátozhatja vagy kizárhatja.

(2) A közút kezelője a közlekedés résztvevőit tájékoztatja a közlekedés biztonságát és zavartalanságát jelentősen befolyásoló körülményekről.⁸

Tv. 4. § (1) A közúti közforgalmú személyszállítást végző járművön bárki utazhat, ha a meghirdetett utazási feltételeket megtartja.

(2) A közúti közforgalmú személyszállítást végző jármű üzemeltetője köteles az utazási feltételekről, menetrend alapján közlekedő jármű üzemeltetője ezen kívül a jármű közlekedésének időpontjáról, gyakoriságáról és az utazás egyéb körülményeiről az utasokat tájékoztatni.

Tv. 5. § (1) Aki a közúti közlekedésben részt vesz, köteles

- a) a közúti forgalomra, valamint a közútnak és környezetének a védelmére vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket megtartani;
- b) a közúti jelzések rendelkezéseinek eleget tenni, a forgalom irányítására jogosultak utasításait követni;
- c) úgy közlekedni, hogy a személy- és vagyonbiztonságot ne veszélyeztesse, másokat közlekedésükben indokolatlanul ne akadályozzon és ne zavarjon.

(2) Közúton járművet az vezethet, aki a biztonságos vezetésre alkalmas állapotban van, a jármű vezetéséhez előírt engedéllyel rendelkezik.

(3) A jármű vezetését az üzemeltető nem engedheti meg, illetőleg a vezető nem engedheti át olyan személynek, aki a (2) bekezdésben említett feltételeknek nem felel meg.

(4) A külföldi hatóság engedéllyel és jelzéssel ellátott járművel belföldi közúti forgalomban a külön jogszabályban meghatározott feltételek szerint lehet részt venni.⁹

R. 2. § (1) Közúti járművezetői engedélyt az kaphat, aki a jogszabályban meghatározott életkort betöltötte, az előírt iskolai végzettséggel rendelkezik, egészségi és közbiztonsági szempontból a vezetésre alkalmas és eredményes képesítő vizsgát tett.

(2) Közúti közlekedési szolgáltatást végző járművet az vezethet, aki a pályaalkalmassági követelményeknek is megfelel. Külön jogszabály egyéb esetben is kötelezővé teheti a pályaalkalmassági vizsgálatot.^{10 11}

(3) Aki sorozatosan megszegte a közúti forgalomra vonatkozó szabályokat és emiatt a szabálysértési hatóság – határozatban – szabálysértési bírsággal sújtotta, rendkívüli pályaalkalmassági vizsgálatra is kötelezhető.

R. 2/A. § (1) Azt, aki a közúti forgalom biztonságát, zavartalanságát¹²

- a) a közút, annak műtárgya, tartozéka beszennyezésével,
- b) közúti jelzés vagy egyéb tárgy – a közút kezelőjének hozzájárulása nélküli vagy attól eltérő – elhelyezésével, eltávolításával, megváltoztatásával
vagy más hasonló módon sérti, vagy veszélyezteti, a közút kezelője az eredeti állapot helyreállítására, a veszély megszüntetésére és az azt előidéző magatartástól való tartózkodásra felszólítja; a közlekedési hatóság a felszólítás eredménytelensége esetében – a közút kezelőjének kérelmére – kötelezi. Ez az intézkedés nem mentesíti a közút kezelőjét a Tv. 34. §-ának (4) bekezdésében meghatározott kötelezettsége alól.

⁸A helyi közút kezelőjén az 1991. évi XX. törvény 92. § (10) bekezdés b) pontja értelmében a jegyzőt (főjegyzőt) kell érteni. Hatályos: 1996. 01. 01.

⁹Az 1988. évi I. törvény 5. § 4. bekezdését a 2003. évi CX. törvény 16. § 1. bekezdése iktatta be. Hatályos: 2004. 02. 01.

¹⁰A 30/1988. (IV. 21.) MT rendelet 2. § 2. bekezdése a 104/1999. (VII. 6.) Korm. rendelet 2. §-ának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 1999. 07. 21.

¹¹Lásd a 11/1988. (XII. 20.) KM-BM együttes rendeletet a közúti járművezetők pályaalkalmassági vizsgálatáról. Hatályos: 1999. 07. 21.

¹²A 30/1988. (IV. 21.) MT rendelet 2/A. §-át a 104/1999. (VII. 6.) Korm. rendelet 3. §-a iktatta be. Hatályos: 1999. 07. 21.

(2) ¹³

Tv. 6. § (1) Járművel az út-, a forgalmi, az időjárási és a látási viszonyoknak megfelelően kell közlekedni; figyelemmel kell lenni a jármű sajátosságaira, az utasokra és a rakományra.

(2) Járművel az úttest menetirány szerinti jobb oldalán, az út- és a forgalmi viszonyok szerint lehetséges mértékben jobbra tartva kell haladni.

(3) Aki járművel irányt változtat, köteles az azonos irányban vagy szemben haladó, irányt nem változtató járműveknek elsőbbséget adni. Az irányváltoztatást jól láthatóan és kellő ideig jelezni kell.

(4) Útkereszteződésben – ha közúti jelzésből vagy forgalmi szabályból más nem következik – a jobbról érkező járműnek van elsőbbsége.

Tv. 7. § (1) A közutat, a közúti jelzést megrongálni, beszennyezni, a közútra a közlekedés biztonságát vagy zavartalanágát hátrányosan befolyásoló tárgyat kitenni, kidobni nem szabad.

(2) Aki a közutat vagy a közúti jelzést megrongálta, beszennyezte vagy a közútra a közúti közlekedés biztonságát, zavartalanágát hátrányosan befolyásoló tárgyat juttatott, köteles a keletkezett veszély elhárításáról gondoskodni, illetőleg ameddig az nem lehetséges, a veszélyről a közlekedés többi résztvevőjét tájékoztatni.

(3) Az a járművezető, aki a közúti jelzés olyan rongálását, beszennyezését észleli, vagy a közútra került olyan akadályt lát, amely a közlekedés biztonságát súlyosan veszélyeztet, köteles erről a rendőrséget vagy a közút kezelőjét értesíteni, és – amennyiben erre lehetősége van – a veszélyt a közlekedés többi résztvevőjének jelezni vagy azt elhárítani (méréséklni).

Tv. 7/A. § (1) A közúti balesettel érintett járművek vezetői – a rendőrhatalóság értesítésének, illetve a rendőri intézkedés hiányában – kötelesek személyazonosságukat és a kötelező gépjármű-felelősségbiztosításuk fennállását a biztosítóintézet megnevezésével együtt hitelt érdemlően igazolni, nevüket, lakcímüket és a balesetben érintett járművek hatósági jelzését közölni.¹⁴

(2) Ha a baleset folytán megrongálódott jármű vezetője nincs jelen, a károkozó az (1) bekezdésben megjelölt adatokat köteles erre alkalmas módon a helyszínen hátrahagyni, és az esetet a felelősségbiztosítási jogszabályok rendelkezéseinek megfelelően biztosítóintézetének bejelenteni.

A közúti közlekedéssel összefüggő állami feladatok

Tv. 8. § (1) A közúti közlekedéssel összefüggő állami és önkormányzati feladatok:¹⁵

- a) a közúti közlekedés tervezése, fejlesztése, szabályozása és ellenőrzése;
- b) a közúti közlekedés szervezeti és működési feltételeinek meghatározása;
- c) a közúti közlekedés hatósági, igazgatási és nyilvántartási feladatainak ellátása;¹⁶
- d) a tömegközlekedés működtetésének biztosítása;
- e) a közúti közlekedés biztonságát szolgáló nevelés, felvilágosítás és propaganda;
- f) a közúti közlekedési szakemberek és a közúti járművezetők vizsgáztatása;
- g) a járművek műszaki vizsgálata;
- h) a közúthálózat fejlesztése, fenntartása, üzemeltetése.
- i) a helyi közutakon, a helyi önkormányzat tulajdonában álló közforgalom elől el nem zárt magánúton, valamint a tereken, parkokban és egyéb közterületeken járművel történő várakozás biztosítása.⁶³²

¹³A 182/2009. (IX. 10.) Korm. rendelet 11. §-a hatályon kívül helyezte. Hatályos: 2009. 10. 01.

¹⁴Az 1988. évi I. törvény 7/A. §-át az 1999. évi LXXXIV. törvény 39. §-a iktatta be. Hatályos: 1999. 09. 30.

¹⁵A Tv. 8. §-ának (1) bekezdése az 1991. évi XX. törvény 92. §-ának (1) bekezdésével módosított szöveg. Hatályos: 1996. 01. 01.

¹⁶Az 1988. évi I. törvény 8. § (1) bekezdés c) pontja a 2010. évi CLXXII. törvény 2. §-ának megfelelően megállapított szöveg. Hatályos: 2011.01.01.

⁶³²Az 1988. évi I. törvény 8. § (1) bekezdés i) pontját a 2010. évi XLVII. törvény 1. § (2) bekezdése iktatta be. Hatályos: 2010.06.05.

(2) A hazai járműállomány rendeltetésszerű, biztonságos és a környezetvédelmi követelményeknek megfelelő működtetéséhez szükséges feltételeket (alkatrészellátás, javítás, karbantartás, tüzelő- és kenőanyagellátás stb.) jogi, közgazdasági és hatósági eszközökkel is biztosítani kell.

Tv. 9. § (1) A közúti közlekedéssel összefüggő állami feladatokat a Kormány, a miniszterek, államigazgatási szervek, valamint az egyéb költségvetési szervek látják el.^{18 19}

(1) A 8. § (1) bekezdés a)-h) pontjaiban meghatározott állami feladatok ellátását a közlekedésért felelős miniszter koordinálja.⁶⁴³

(2) A közúti közlekedéssel összefüggő önkormányzati feladatok ellátásáról a helyi önkormányzat képviselőtestülete gondoskodik.²⁰

Tv. 9/A. § ²⁶

Tv. 9/B. § (1) Az állam a kizárólagos tulajdonát képező, az országos közúthálózatba tartozó autópályák, autóutak – illetőleg azok egyes szakaszai – és a műtárgyaik létesítése, fejlesztése, felújítása, fenntartása és üzemeltetése (a továbbiakban együtt: működtetés) céljából költségvetési szervet alapíthat, vagy e célra olyan gazdálkodó szervezetet hozhat létre, amelyben többségi részesedéssel, szavazati joggal rendelkezik, vagy a működtetést koncesszióba adhatja.^{28 29}

(2) Az önkormányzat a törzsvagyonának részét képező közutak és műtárgyaik működtetése céljából önkormányzati intézményt, vagy saját többségi részesedésével e célra gazdálkodó szervezetet alapíthat, vagy a működtetést koncesszióba adhatja.

(3) ³⁰

(4) A koncessziós pályázatot

a) az állam kizárólagos tulajdonát képező, az országos közúthálózatba tartozó autópályák, autóutak – illetőleg azok egyes szakaszai – és a műtárgyaik működtetésére a közlekedésért felelős miniszter (a továbbiakban: miniszter) az állami vagyon felügyeletéért felelős miniszter egyetértésével;^{31 32}

b) az önkormányzat törzsvagyonának részét képező közutak és a műtárgyaik működtetésére az önkormányzat képviselő-testülete írja ki.

(5) A pályázati kiírásnak – a koncesszióról szóló 1991. évi XVI. törvény 8. §-ában foglaltakon túlmenően – tartalmaznia kell:

a) a koncessziós társaság alaptőkéjének a létesítéshez vagy fejlesztéshez szükséges tőkéhez viszonyított legkisebb mértékét;

b) a koncessziós tevékenység környezetvédelmi követelményeit;

¹⁸Az 1988. évi I. törvény 9. § 1. bekezdése a 2006. évi CIX. törvény 129. § 6. bekezdés a) pontjának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2007. 01. 01.

¹⁹A Tv. 9. §-a az 1991. évi XX. törvény 92. §-ának (2) bekezdésével megállapított szöveg. Hatályos: 1996. 01. 01.

⁶⁴³Az 1988. évi I. törvény 9. § (1a) bekezdését a 2010. évi CLXXII. törvény 3. §-a iktatta be. Hatályos: 2011.01.01.

²⁰A Tv. 9. § (2) bekezdése az 1992. évi XXXIX. törvény 7. §-ával megállapított szöveg. Hatályos: 1996. 01. 01.

²⁶Az 1988. évi I. törvény 9/A. §-át a 2004. évi XXXIII. törvény 18. § 1. bekezdésének a) pontja hatályon kívül helyezte. Hatályos: 2004. 05. 01.

²⁸Az 1988. évi I. törvény 9/B. § 1. bekezdése a 2007. évi XXVI. törvény 9. § 2. bekezdés c) pontjának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2007. 04. 21.

²⁹Az 1988. évi I. törvény 9/B. § 1. bekezdése a 2003. évi CX. törvény 16. § 2. bekezdésének megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2004. 01. 01.

³⁰Az 1988. évi I. törvény 9/B. § 3. bekezdését a 2001. évi CIX. törvény 26. § 1. bekezdése hatályon kívül helyezte. Hatályos: 2002. 01. 01.

³¹Az 1988. évi I. törvény 9/B. § 4. bekezdésének a) pontja a 2004. évi XXV. törvény 44. § 3. bekezdés a) pontja megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2004. 05. 01.

³²Az 1988. évi I. törvény 9/B. § (4) bekezdés a) pontja a 2007. évi CLXXV. törvény 59. § (9) bekezdés u) pontjának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2008. 01. 01.

- c) a pályázaton való részvétel feltételeit (pl. részvételi díj, biztosíték, a pályázó gazdálkodási, pénzügyi helyzetéről nyújtott tájékoztatás);
d) ³³

(6) A pályázat nyertesének a koncessziós társaságot részvénytársaságként kell megalapítania, amely jogosult az (1) és a (2) bekezdés szerinti közutakhoz közvetlenül csatlakozó üzemanyagtöltő- és szervizállomások, pihenőhelyek, egészségügyi és sportlétesítmények, vendéglátó létesítmények és szálláshelyek, kereskedelmi létesítmények, valamint parkolási célú épületek és építmények építésére és/vagy üzemeltetésére.

Tv. 9/C. § (1) A koncessziós társaság a koncesszió időtartama alatt a 9/B. § (1) és (2) bekezdése szerinti, az általa létesített vagy fejlesztett, felújított, karbantartott és üzemeltetett közutak és műtárgyaik használatától a 33/A. § szerinti használati díjat vagy a 33/A. § szerinti útdíjat szedhet. ^{34 35}

(2) A koncessziós szerződés egy alkalommal – eredeti időtartamának legfeljebb felével – külön pályázat kiírása nélkül meghosszabbítható.

Tv. 9/D. § (1) A járművekkel helyi közutakon, a helyi önkormányzat tulajdonában álló közforgalom elől el nem zárt magánutakon, valamint tereken, parkokban és egyéb közterületeken történő várakozás a helyi közút, a helyi önkormányzat tulajdonában álló közforgalom elől el nem zárt magánutak, valamint terek, parkok és egyéb közterületek közlekedési célú használata. A kijelölt várakozási terület fenntartása a várakozási terület kezelőjének feladata. ⁶³³

(2) A helyi közutakon, a helyi önkormányzat tulajdonában álló közforgalom elől el nem zárt magánúton, valamint tereken, parkokban és egyéb közterületeken járművel történő várakozás biztosítását célzó közszolgáltatást a tulajdonos helyi önkormányzat, illetve a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény (a továbbiakban: Ötv.) 9. § (5) bekezdés szerinti szolgáltató köteles ellátni.

(3) A járművek helyi közutakon, a helyi önkormányzat tulajdonában álló közforgalom elől el nem zárt magánúton, valamint tereken, parkokban és egyéb közterületeken történő várakozása a helyi önkormányzat, illetve az Ötv. 9. § (5) bekezdésben meghatározott szolgáltató és a várakozási terület igénybevevője közötti polgári jogi jogviszony. A várakozási díj és a pótdíj megfizetéséért a jármű üzemeltetője felel.

(4) A helyi önkormányzat az Ötv. 9. § (5) bekezdésben meghatározott gazdasági társasággal a (2) bekezdés szerinti közszolgáltatás ellátására szerződést köthet. A szerződésnek tartalmaznia kell:

- a) a szolgáltató által ellátandó közfeladatot és egyéb tevékenységet,
- b) a várakozási területet, amely tekintetében a szolgáltató a közfeladat ellátására köteles,
- c) a helyi önkormányzat és a szolgáltató közötti kapcsolattartás részletes szabályait,
- d) a szolgáltató által ellátott feladatok ellenértékének meghatározását,
- e) a nyilvántartási, adatszolgáltatási és elszámolási kötelezettségek teljesítésének módját és formáját,
- f) a ráfordítások és nyereségek meghatározásának szempontjait,
- g) a szerződés időtartamát.

(5) A (4) bekezdés szerinti szerződést – annak módosításaival egységes szerkezetben – az önkormányzat és a gazdasági társaság a hatálybalépését követő 30. napon a honlapján közzéteszi.

R. 3. § ³⁶

R. 4. § ³⁹

³³ A 2003. évi CXXIX. törvény 405. § (1) bekezdés b) pontja hatályon kívül helyezte. Hatályos: 2004. 05. 01.

³⁴ Az 1988. évi I. törvény 9/C. § (1) bekezdése a 2007. évi CLXXV. törvény 1. §-ának megfelelően megállapított szöveg. Hatályos: 2008.01.01.

³⁵ Az 1988. évi I. törvény 9/C. § (1) bekezdése a 2007. évi CLXXV. törvény 59. § (3) bekezdés a) pontjának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2009.01.01.

⁶³³ Az 1988. évi I. törvény 9/D. §-át a 2010. évi XLVII. törvény 1. § (3) bekezdése iktatta be. Hatályos: 2010.06.05.

³⁶ A 97/2008. (IV. 29.) Korm. rendelet 7. § 2. pontja hatályon kívül helyezte. Hatályos: 2008. 05. 01.

³⁹ A 30/1988. (IV. 21.) MT rendelet 4. §-át a 104/1999. (VII. 6.) Korm. rendelet 21. § 3. bekezdés a) pontja hatályon kívül helyezte. Hatályos: 1999. 07. 21.

A közúti közlekedés fejlesztése

Tv. 10. § (1) A közúti közlekedést a személy- és áruszállítási szükségletek alapján, a nemzetgazdasági, valamint a terület- és településfejlesztési tervekkel összhangban kell fejleszteni. A fejlesztésnél figyelembe kell venni a közlekedési alágazatok közötti munkamegosztást is. A közúti közlekedésnek kapcsolódnia kell a nemzetközi közúti közlekedés rendszeréhez.

(2) A közúti közforgalmú személyszállításnak a vasúti és vízi közforgalmú személyszállítással együtt hálózatot kell alkotnia.

Tv. 11. § (1) Az utakat úgy kell fejleszteni, hogy a közutak (országos közutak, helyi közutak) és a közforgalom elől el nem zárt magánutak összefüggő rendszert alkossanak.

(2) A közutak térségi hálózatának tervezése során – a közutak nyomvonalának kijelölésénél, az útkategória és keresztmetszeti megoldás kiválasztásánál, valamint a megvalósítás időbeli ütemezésénél – a következő gazdasági, társadalmi és környezeti szempontokat és hatásokat kell együttesen értékelni, és figyelembe venni:⁴²

- a) a létesítés, a felújítás, az üzemeltetés és a használat közvetlen társadalmi költsége,
- b) a közlekedés-biztonsági szempontból várható hatások,
- c) a települési környezetre gyakorolt hatások,
- d) a természeti és kulturális örökségi értékekre, természeti területekre, tájakra és Natura 2000 területekre, valamint a természeti erőforrásokra, különösen a termőföldre gyakorolt hatások és kockázatok,
- e) az elérhetőség-javulásból fakadó térségi gazdaságélénkítő hatás,
- f) nemzetközi együttműködés elősegítése,
- g) a hátrányos térségek, települések felzárkóztatásának célja,
- h) az országos, regionális, kiemelt térségi, megyei, valamint helyi területfejlesztési és -rendezési célok,
- i) a közúthálózat-fejlesztéssel szorosan összefüggő egyéb sajátos szempontok, különös tekintettel a honvédelmi, idegenforgalmi és vidékfejlesztési szempontokra.

R. 5. § (1) A közúthálózat fejlesztésére tervet kell készíteni. A terv készítése során figyelembe kell venni a területfejlesztési koncepciókat és programokat, valamint a terület- és településrendezési terveket.⁴³

(2) A helyi közúthálózatok fejlesztésének tervezésénél biztosítani kell kapcsolódásukat az országos közúthálózat-hoz.

(3) A közúthálózatok fejlesztési tervének készítésére és egyeztetésére a területfejlesztési koncepciók és programok, valamint a területrendezési tervek készítésének és egyeztetésének szabályait kell megfelelően alkalmazni. Az országos és a helyi közúthálózat fejlesztésére vonatkozó tervet a közlekedési hatósággal egyeztetni kell.

(4) Az országos közúthálózat fejlesztési tervét a közlekedésért felelős miniszter előterjesztése alapján az Országos Területfejlesztési Koncepció és az Országos Területrendezési Terv figyelembevételével a Kormány hagyja jóvá.⁴⁴

(5) A helyi közúthálózat fejlesztési tervét a településszerkezeti terv részeként a tulajdonos települési önkormányzat képviselő-testülete – több települést összekötő helyi közút esetén a megyei területfejlesztési koncepció és a megyei területrendezési terv figyelembevételével, több megyét érintő helyi közút esetén a régió területfejlesztési koncepciója és a régió területrendezési tervének figyelembevételével a külön jogszabályban meghatározott szervezet – hagyja jóvá.⁴⁵

(6) A fővárosban a helyi közúthálózat fejlesztési tervét – a kerületi önkormányzatokkal történt egyeztetést követően – a Fővárosi Szabályozási Kerettervvel összehangoltan a Fővárosi Közgyűlés hagyja jóvá.

(7) A közúthálózat fejlesztési tervét öt évenként felül kell vizsgálni, és szükség szerint módosítani kell.

(8) Az elfogadott közúthálózat fejlesztési tervet a terület- és településfejlesztések és a településrendezések során figyelembe kell venni.

⁴²Az 1988. évi I. törvény 11. § 2. bekezdése a 1. §-ának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2006. 02. 03.

⁴³A 30/1988. (IV. 21.) MT rendelet 5. §-a a 104/1999. (VII. 6.) Korm. rendelet 4. §-ának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 1999. 07. 21.

⁴⁴A 30/1988. (IV. 21.) MT rendelet 5. § (4) bekezdése a 97/2008. (IV. 29.) Korm. rendelet 4. § 8. pontjának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2008. 05. 01.

⁴⁵Lásd az 1996. évi XXI. törvényt a területfejlesztésről és a területrendezésről. Hatályos: 1999. 07. 21.

A közúti forgalom szervezésének elvei

Tv. 12. § (1) A közúti forgalomban való részvétel feltételeit és módját a forgalmi igények, a hazai közlekedési gyakorlat és a nemzetközi szabályok figyelembevételével kell meghatározni.

(2) A közutak forgalmi rendjét félreérthetetlenül, úgy kell kialakítani, hogy azt a közlekedés résztvevői kellő időben és könnyen felismerhessék. A forgalmi rend kialakításához a szükséges és lehető legkevesebb közúti jelzőtáblát kell használni. A forgalomban résztvevők továbbhaladásának és úticéljuk elérésének megkönnyítése érdekében megfelelő tájékoztató közúti jelzéseket kell elhelyezni.

(3) A közút területén, a közút felett és mellett – a közúti jelzőtáblák megtervezésének, alkalmazásának és elhelyezésének körülményeiről szóló miniszteri rendeletben meghatározott területen belül – tilos elhelyezni olyan jelet, jelzést, egyéb tárgyat és berendezést, amely a közúti jelzésekkel – azok alakjával, színével – összetéveszthető, a láthatóságot akadályozza, alkalmas arra, hogy a közlekedők figyelmét elterelje, vagy a közlekedés biztonságát egyéb módon veszélyezteti. Tilos továbbá elhelyezni – a közút úttesten kívüli burkolatlan területe, a járda, a gyalogút és a kerékpárút kivételével – a közút területén, a közút felett, az út műtárgyán, az út tartozékán, közvilágítási-, villany-, telefonoszlopon – függetlenül attól, hogy a közvilágítási-, villany-, és telefonoszlop a közút úttesten kívüli burkolatlan területén, járdán, gyalogúton vagy kerékpárúton helyezkedik el -, valamint a közút lakott területen kívüli szakasza mellett reklámtáblát, reklámhordozót és egyéb reklámcélú berendezést. Ez utóbbi tilalom nem vonatkozik a 42/A. § (1) bekezdésének a) pontjában meghatározott távolságon kívül elhelyezett, 4 m² felületet meg nem haladó reklámtáblára, reklámhordozóra és egyéb reklámcélú berendezésre, valamint az üzemanyag-töltő állomások területén elhelyezett cégjelzést, és üzemanyag árat tartalmazó táblákra, továbbá azokra a – közvetlenül a közút mellett elhelyezett – berendezésekre, amelyek kizárólag a közlekedés biztonságát elősegítő közérdekű tájékoztatást tartalmaznak.⁴⁸

(4)

A közlekedési hatóság a (3) bekezdésben megállapított tilalom megszegőjét a jel, jelzés, reklámtábla, reklámhordozó, reklámcélú berendezés vagy egyéb tárgy eltávolítására kötelezi. A közút kezelője a közlekedési hatóság rendelkezése alapján az eltávolítást – a kötelezett költségére és veszélyére – elvégezheti, vagy elvégeztetheti.

(5) A közút kezelője a hozzájárulása nélkül vagy attól eltérő módon az út területén elhelyezett reklámcélú tárgyat vagy berendezést a reklám célú tárgy tulajdonosának költségére eltávolíthatja.⁵⁰

(6) A közúti forgalmi rend kialakításánál különös figyelmet kell fordítani a gyalogos átkelőhelyek elhelyezésére és megjelölésére, a közúti csomópontok és vasúti átjárók forgalmának szabályozására, a gyalogos- és kerékpáros forgalom biztonságára és – belterületen – a tömegközlekedés zavartalanságára. Fokozottan védeni kell a közúti forgalomban résztvevő gyermekeket, időskorúakat, valamint a mozgáskorlátozottakat és egyéb testi fogyatékosokat.

R. 6. § (1) A közlekedés biztonságát elősegítő közérdekű tájékoztatást megjelenítő jelzeshordozónak azt a – közút kezelőjének hozzájárulásával elhelyezett – berendezést kell tekinteni, amely a közúti közlekedés szabályainak betartására, az elvárt közlekedési magatartásra nevel, illetve figyelmeztet.⁵²

(2) A Tv. 12. §-ának (3)-(5) bekezdése alkalmazása szempontjából a tilalom megszegője alatt a reklámozót kell érteni. Ha a reklámozó kiléte nem állapítható meg, a jel, jelzés, reklámtábla, reklámhordozó, reklámcélú berendezés vagy egyéb tárgy eltávolítására annak az ingatlanra a tulajdonosát kell kötelezni, amelynek területén a jel, jelzés, reklámtábla, reklámhordozó, reklámcélú berendezés vagy egyéb tárgy van. A tilalom megszegőjével szemben a közlekedési hatóság – a közút kezelőjének kérelmére – jár el.

Tv. 13. § (1) A forgalom szabályozásánál a közúti közlekedés érdekeit és a kereskedelmi egységek áruval való ellátásához fűződő érdekeket – a közlekedés zavartalanságának és biztonságának megóvása mellett – összhangba kell hozni.

⁴⁸Az 1988. évi I. törvény 12. § (3) bekezdése a 2010. évi CLXXII. törvény 4. § (1) bekezdésének megfelelően megállapított szöveg. Hatályos: 2011.01.01.

⁵⁰Az 1988. évi I. törvény 12. § (5) bekezdése a 2010. évi CLXXII. törvény 4. § (3) bekezdésének megfelelően megállapított szöveg. Hatályos: 2011.01.01.

⁵²A 30/1988. (IV. 21.) MT rendelet 6. §-a a 104/1999. (VII. 6.) Korm. rendelet 5. §-ának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 1999. 07. 21.

(2) A lakott területeket, különösen a történelmi városrészeket, a műemléki és védett természeti területeket, továbbá a gyógy- és üdülőhelyeket forgalomszabályozási eszközökkel és megfelelő várakozási díjak alkalmazásával is fokozottan védeni kell a közúti közlekedés károsító hatásaitól.

Tv. 14. § (1) A közút lezárására vagy forgalmának korlátozására (elterelésére)⁵⁴

- a) a közút kezelője a közúton folyó munka, a közút állagának védelme, a közúti forgalom biztonsága miatt,
 - b) a rendőrség, tűzoltóság és a Magyar Honvédség a rájuk vonatkozó jogszabályok által meghatározott esetekben⁵⁵
 - c) a közlekedési hatóság a törvényben meghatározott feladatai ellátásához szükséges mértékben⁵⁴⁰ jogosultak.
- (2) A közút lezárása vagy forgalmának korlátozása érdekében kihelyezett közúti jelzéseket a munka befejezésekor, illetőleg az ok megszűnésekor haladéktalanul el kell távolítani.
- (3) A közút indokolatlan, a szükségesnél nagyobb mértékben vagy hosszabb időtartamra történő lezárásából eredő kárt az intézkedő szerv köteles megtéríteni.
- (4) Aki az (1) bekezdésben foglaltakon kívül az országos és helyi közutat, vagy a közforgalom elől el nem zárt magánutat engedély nélkül lezárja, azt a közlekedési hatóság az eredeti állapot helyreállítására kötelezi.⁶⁴⁴

R. 7. § (1) A rendőrség, a tűzoltóság és a Magyar Honvédség a közút kezelőjének hozzájárulásával zárhatják le a közutat és korlátozhatják (elterelhetik) annak forgalmát. Azonnali intézkedést igénylő esetben – ha a kezelő hozzájárulása nem szerezhető be – a közút kezelőjét haladéktalanul értesíteni kell.^{59 60}

- (2) Az (1) bekezdésben meghatározott esetekben a közút lezárása és a forgalom korlátozása (elterelése) érdekében szükséges intézkedések megtételéért és a kihelyezett jelzések eltávolításáért a kihelyező szervek felelősek. A kihelyezés okának megszűnésekor el nem távolított közúti jelzések eltávolításáról – a kihelyező szervek értesítése mellett – a közút kezelője gondoskodik.
- (3) Ha a közút előre tervezhető lezárása miatt terelőút kijelölése szükséges, a lezárás, illetőleg a kijelölés előtt az érintett közút kezelőjének a hozzájárulását be kell szerezni. A közút lezárásával, a terelőút kijelölésével és az elterelt forgalom elviselésére való alkalmassá tételével, valamint a szükséges jelzések elhelyezésével, eltávolításával kapcsolatban felmerülő költségeket az viseli, aki a közút lezárására okot adott, vagy akinek érdekében azt elrendelték.

Tv. 15. § (1) A miniszter – rendeletben – meghatározott járművek közlekedését a közút kezelőjének hozzájárulásához és díj fizetéséhez kötheti.^{62 63}

(2) Az (1) bekezdés szerint megállapított díj, továbbá a 33/A. § szerinti használati díj, útdíj és pótdíj megfizetéséért a járműnek a közúti közlekedési nyilvántartásról szóló 1999. évi LXXXIV. törvény szerinti üzemmentartója felelős.⁶⁶

(3)^{69 70}

⁵⁴ Az 1988. évi I. törvény 14. §-a az 1998. évi LXXIII. törvény 3. §-ának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 1999. 01. 01.

⁵⁵ A 1988. évi I. törvény 14. § (1) bekezdés b) pontja a 2007. évi XC. törvény 25. § (2) bekezdés b) pontjának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2008. 01. 01.

⁵⁴⁰ Az 1988. évi I. törvény 14. § (1) bekezdés c) pontját a 2008. évi C. törvény 1. § (1) bekezdése iktatta be. Hatályos: 2009.01.01.

⁶⁴⁴ Az 1988. évi I. törvény 14. § (4) bekezdését a 2010. évi CLXXII. törvény 5. §-a iktatta be. Hatályos: 2011.01.01.

⁵⁹ A 30/1988. (IV. 21.) MT rendelet 7. §-a a 104/1999. (VII. 6.) Korm. rendelet 6. §-ának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 1999. 07. 21.

⁶⁰ z1988. évi I. törvény R. 7. § (1) bekezdése a 97/2008. (IV. 29.) Korm. rendelet 5. § a) pontjának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2008. 05. 01.

⁶² Az 1988. évi I. törvény 15. § 1. bekezdése a 2004. évi XXV. törvény 44. § 3. bekezdés b) pontjának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2004. 05. 01.

⁶³ Az 1988. évi I. törvény 15. § 1. bekezdése az 1998. évi LXXIII. törvény 4. § -ának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 1999. 01. 01.

⁶⁶ Az 1988. évi I. törvény 15. § (2) bekezdését a 2010. évi XLVII. törvény 1. § (4) bekezdése iktatta be. Hatályos: 2010.06.05.

⁶⁹ A 109/2009. (XI. 18.) AB határozat 1. pontja hatályon megsemmisítette. Hatályos: 2010.06.30.

⁷⁰ A 2010. évi XLVII. törvény 6. § (2) bekezdése hatályon kívül helyezte. Hatályos: 2010. 06. 05.

(4) ⁵³⁵

(5) ⁷⁴

(6) ⁵⁵³

Tv. 15/A. § (1) A helyi önkormányzat (fővárosban: a fővárosi önkormányzat) rendeletében a helyi közutakon, a helyi önkormányzat tulajdonában álló közforgalom elől el nem zárt magánúton, valamint tereken, parkokban és egyéb közterületeken – forgalomszervezési, valamint a 13. § (2) bekezdésében meghatározott indokok alapján, az e törvényben meghatározott keretek között – kijelölhet olyan várakozási övezetet, illetve várakozási övezeten kívül eső olyan várakozó helyet (a továbbiakban együtt: várakozási terület), amelynek a három vagy annál több kerekű járművel történő, várakozási célú használatáért várakozási díjat kell fizetni (a továbbiakban: díjfizetési kötelezettség).⁶³⁴

(2) A díj fizetési kötelezettség alá eső várakozási területen – a lehetőségekhez képest egyenlő megoszlásban, illetve a mozgáskorlátozottak által jellemzően igénybe vett közintézmények elérhető közelségében – minden megkezdett ötven várakozási helyből ki kell jelölni legalább egy, a mozgáskorlátozottak számára fenntartott várakozási helyet.

(3) Díjfizetési kötelezettség olyan várakozási terület tekintetében és időszakra rendelhető el, amelyen az adott időszakban a járművek várakozására alkalmas helyek átlagos foglaltsága (a továbbiakban: telítettség) a 70%-ot meghaladja. A 70%-os telítettségi mutatót nem kell alkalmazni e törvény hatálybalépése előtt kijelölt várakozási területek tekintetében.

(4) A várakozási díj mértékét a helyi önkormányzat (fővárosban a fővárosi önkormányzat) rendeletében egy órára vonatkozóvárakozási díjként határozza meg. A várakozási díj mértékének meghatározása során figyelemmel kell lenni a szolgáltatás és ellenszolgáltatás egyenértékűségére. A várakozási díjat úgy kell megállapítani, hogy legalább a ráfordításokra és a működéshez szükséges kiadásokra fedezetet biztosítson. A várakozási díj mértékét a várakozási terület jellemzői, így különösen: a várakozási terület településen belüli adottságai, infrastruktúra, különböző fizetési lehetőségek biztosítása, figyelembevételével kell meghatározni.

(5) Az egy órára vonatkozó várakozási díj személygépkocsi, három- vagy négykerekű motorkerékpár, valamint három- vagy négykerekű segédmotoros kerékpár várakozása esetén – a tárgyév január 1. napjától tárgyév december 31. napjáig terjedő időszakban – nem haladhatja meg az állami adóhatóság által az előző naptári év szeptemberében és az azt megelőző tizenegy hónapban egy liter ESZ 95-ös ólmozatlan benzin üzemanyagköltségszámolással kapcsolatosan alkalmazható áráként havonta közzétett ár egyszerű számtani átlagának a kétszerezését.

(6) Autóbusz, vontató, tehergépkocsi, mezőgazdasági vontató, lassú jármű és pótkocsi várakozása esetén a várakozási díjnak a legmagasabb összege az (5) bekezdésben megjelölt díjak háromszorososa, járműszerelvény várakozása esetén az (5) bekezdésben megjelölt díjak hatszorosa lehet.

(7) A minimálisan fizetendő várakozási díj az adott várakozási területen érvényes egy órai díj alapján számított,

- a) jegykiadó automatából váltott jegy, sorompóval biztosított parkoló esetén 15 percnél megfelelő összeg,
- b) mobiltelefonos parkolási díjfizetési rendszer használata esetén 15 percnél megfelelő összeg, kivéve, ha a díjfizetés leállítására irányuló kérés a díjfizetés megkezdése utáni első percben megtörténik,
- c) előre váltott és a gépjárművezető által érvényesített jegy esetén 30 percnél megfelelő összeg,
- d) kézi díjbeszedés esetén egy órának megfelelő összeg.

A minimális fizetendő várakozási díjat a kerekítés szabályai szerint, 5 forintra kell kerekíteni, az érvényességi időt ehhez kell igazítani.

(8) A helyi önkormányzat (fővárosban a fővárosi önkormányzat) rendeletében megállapíthatja a várakozási területen a díjköteles várakozás megengedett leghosszabb időtartamát, amely nem lehet egy óránál kevesebb.

⁵³⁵A 2010. évi XLVII. törvény 6. § (2) bekezdése hatályon kívül helyezte. Hatályos: 2010. 06. 05.

⁷⁴A 2010. évi XLVII. törvény 6. § (2) bekezdése hatályon kívül helyezte. Hatályos: 2010. 06. 05.

⁵⁵³A 2010. évi XLVII. törvény 6. § (2) bekezdése hatályon kívül helyezte. Hatályos: 2010. 06. 05.

⁶³⁴Az 1988. évi I. törvény 15/A-15/E. §-át a 2010. évi XLVII. törvény 2. § (1) bekezdése iktatta be. Hatályos: 2010.06.05.

Tv. 15/B. § (1) Várakozási díj a „Parkolj és utazz” (P+R) közúti jelzőtáblával megjelölt várakozási területen nem állapítható meg. Amennyiben a várakozási terület őrzését többlétszolgáltatásként biztosítják, ezért a többlétszolgáltatásért naptári naponként 6-22 óra között legfeljebb az adott településen igénybe vehető közösségi közlekedés legalacsonyabb jegyárával egyező őrzési díj szedhető.⁶³⁵

(2) A várakozási területen megkülönböztető fény- és hangjelzéssel jogszerűen felszerelt jármű díjfizetés és időtartam korlátozás nélkül várakozhat.

Tv. 15/C. § (1) Ha a jármű díjfizetési kötelezettség alá eső várakozási területen díjfizetés nélkül várakozik, vagy a kifizetett várakozási időt egy óránál rövidebb időre történt fizetés esetén 5 perccel, egy órára vagy annál hosszabb időre történt fizetés esetén legalább 15 perccel túl lépi, várakozási esetenként egyórás várakozási díjat, továbbá pótdíjat kell fizetni.⁶³⁶

A helyi önkormányzat (fővárosban a fővárosi önkormányzat) rendeletében a várakozás 15 percnél hosszabb díjfizetés nélküli túllépéséhez is kötheti a pótdíjfizetési kötelezettséget.

(2) A pótdíj összege a pótdíj kiszabásának napját követő 15 napon belüli befizetés esetén az adott napon belül díjköteles időszakra és további két órás várakozásra számított várakozási díj, 15 napon túli befizetés esetén az egy órás várakozási díj negyvenszerese. E bekezdés alkalmazása során befizetésnek minősül a fizetési művelet elindítása is. A pótdíj kiszabásáról szóló értesítést a jármű szélvédőlapátján, vagy a járművön egyéb jól látható helyen kell elhelyezni.

(3) A várakozási díj és a pótdíjfizetési kötelezettség egy év alatt évül el. A várakozási díj és a pótdíj után késedelmi kamat nem követelhető.

(4) Nem szabható ki pótdíj a külön törvényben feljogosított hatóság által kerékbilincssel rögzített járműre.

(5) A 9/D. § szerinti közszolgáltatással kapcsolatban keletkezett ügyfélpanaszok intézése során külön törvény előírásai szerint kell eljárni.

Tv. 15/D. § (1) Ha a várakozási díjat és a pótdíjat nem fizették meg a helyi önkormányzat, illetve az Ötv. 9. § (5) bekezdésben meghatározott szolgáltató a díj- és pótdíjfizetési felszólítást a várakozási terület díjfizetés nélküli használatának időpontjától számított 60 napos jogvesztő határidőn belül a jármű üzemeltetője részére postai küldeményként, vagy más egyéb igazolható módon megküldi.⁶³⁷

(2) A 60 napos jogvesztő határidő nem alkalmazható abban az esetben, ha a gépjármű üzemeltetője a nyilvántartott adataiban bekövetkezett változásokat a gépjárműnyilvántartás központi szervéhez – az erre vonatkozó jogszabályi rendelkezések megszegésével – elmulasztotta bejelenteni és ezért a fizetési felszólítás nem a tényleges üzemeltető részére került megküldésre.

(3) A várakozási díj- és pótdíjfizetési kötelezettség nem teljesítése esetén a helyi önkormányzat, illetve az Ötv. 9. § (5) bekezdésben meghatározott szolgáltató követelését bírósági úton érvényesítheti. A parkolási díjból eredő igények érvényesítése esetén a kötelezett lakhelye szerinti helyi bíróság kizárólagosan illetékes.

(4) A jármű üzemeltetője mentesül a várakozási díj és pótdíj megfizetése alól, ha a jármű a díjfizetés nélkül történt várakozást megelőzően jogellenesen került ki a birtokából, és igazolja, hogy a jogellenességgel összefüggésben kezdeményezték a megfelelő hatóság eljárását.

Tv. 15/E. § (1) A várakozási díj, a pótdíj a várakozási terület tekintetében tulajdonosi jogot gyakorló helyi önkormányzatot illeti meg. A szolgáltató legalább a közszolgáltatás ellátásához szükséges költségekre jogosult, amelyet az elszámolás jóváhagyását követően a helyi önkormányzat részére külön térít meg.⁶³⁸

(2) A várakozási díjból és pótdíjból eredő bevételeket és azok felhasználását a helyi önkormányzatnak nyilván kell tartania. A nyilvántartást az önkormányzat honlapján közzé kell tenni. Az adatok közzétételéért, folyamatos hozzáférhetőségéért és hitelességéért az önkormányzat polgármestere felel. A közzététel elmulasztása esetén, továbbá ha a közzététel nem teljes vagy nem időszerű, külön jogszabály szerint a törvényességi felügyelet gyakorlására jogosult szerv eljárása kezdeményezhető.

⁶³⁵ Az 1988. évi I. törvény 15/A-15/E. §-át a 2010. évi XLVII. törvény 2. § (1) bekezdése iktatta be. Hatályos: 2010.06.05.

⁶³⁶ Az 1988. évi I. törvény 15/A-15/E. §-át a 2010. évi XLVII. törvény 2. § (1) bekezdése iktatta be. Hatályos: 2010.06.05.

⁶³⁷ Az 1988. évi I. törvény 15/A-15/E. §-át a 2010. évi XLVII. törvény 2. § (1) bekezdése iktatta be. Hatályos: 2010.06.05.

⁶³⁸ Az 1988. évi I. törvény 15/A-15/E. §-át a 2010. évi XLVII. törvény 2. § (1) bekezdése iktatta be. Hatályos: 2010.06.05.

(3) A helyi önkormányzat, illetve az Ötv. 9. § (5) bekezdésben meghatározott szolgáltató a díjfizetési kötelezettség teljesítésének ellenőrzésére, a díj- és pótdíjkövetelés érvényesítésére a jármű rendszámát, a természetes személy üzemben tartó nevét, születési idejét és lakcímét, a nem természetes személy üzemben tartó megnevezését és székhelyének, telephelyének címét, a kedvezményre jogosító okirat sorsszámát a) a díj megfizetése esetén az ellenőrzésig, b) a díj fizetés elmulasztása esetén a díj- és pótdíj fizetési felszólítás megküldése céljából a 15/D. § (1) bekezdés szerinti jogvesztő határidő eredménytelen elteltének időpontjáig, c) a várakozási díj- és pótdíj fizetési kötelezettség nem teljesítése esetén a 15/D. § (3) bekezdése szerinti eljárás céljából az eljárás befejezéséig kezelheti.

R. 8. § (1) A közlekedésért felelős miniszter által megállapított össztömeg-, tengelyterhelés- vagy mérethatárokat meghaladó és a lánctalpas jármű a közúti forgalomban csak a közút kezelőjének hozzájárulásával vehet részt. A hozzájárulásban a közút kezelője feltételeket írhat elő. ^{75 76 77}

(2) Az össztömeg- vagy tengelyterhelés-határokat meghaladó jármű üzemben tartója a közút használatáért díjat köteles fizetni.

(3) Ha a (2) bekezdésben megjelölt jármű hozzájárulás nélkül vagy a hozzájárulásban foglalt feltételektől eltérő módon vesz részt a forgalomban, a közlekedési hatóság a jármű üzemben tartóját a használati díj tízszereséig terjedő pótdíj megfizetésére kötelezheti.

(4) ⁷⁸

R. 9. § ⁷⁹

R. 9. § ⁷⁹

Tv. 16. § (1) Olyan elemi csapás vagy rendkívüli hóakadály elhárítására, amely a közutak forgalmát, a személy- és áruszállítást, emiatt a lakosság ellátását széles körben és jelentősen akadályozza, a védekezés és mentés egységes, központi irányítására, ezen belül a veszélyeztetett terület lakosságának ellátására a miniszter – az érintett tárcák és szervek bevonásával – bizottságot alakít. ⁸⁰

(2) Ha az elemi csapás vagy rendkívüli hóakadály elhárítása egységes, központi irányítást nem igényel, a védekezés és mentés irányítása – az érdekeltek bevonásával – a polgármester vagy a főpolgármester, illetőleg a Kormány általános hatáskörű területi államigazgatási szervének a feladata. ^{83 84 85 86}

A közúti közlekedési szakértő⁵⁸¹

Tv. 16/A. § (1) Ha e törvény vagy a felhatalmazása alapján kiadott jogszabály közúti közlekedési szakkérdésben szakértő igénybevételét írja elő, vagy szakértő igénybevételéhez jogkövetkezményt állapít meg, – az igazságügyi

⁷⁵Végrehajtására lásd a 10/1988. (XI. 24.) KM rendeletet. Hatályos: 1996. 01. 01.

⁷⁶A 30/1988. (IV. 21.) MT rendelet 8. § (1) bekezdése a 97/2008. (IV. 29.) Korm. rendelet 4. § 8. pontjának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2008. 05. 01.

⁷⁷A 30/1988. (IV. 21.) MT rendelet 8. § (1) bekezdése a 182/2009. (IX. 10.) Korm. rendelet 11. §-ának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2009. 10. 01.

⁷⁸A 30/1988. (IV. 21.) MT rendelet 8. § 4. bekezdését a 104/1999. (VII. 6.) Korm. rendelet 21. § 3. bekezdés a) pontja hatályon kívül helyezte. Hatályos: 1999. 07. 21.

⁷⁹A R. 9. §-át a 18/1992. (I. 28.) Korm. rendelet 24. §-a hatályon kívül helyezte. Hatályos: 1996. 01. 01.

⁷⁹A R. 9. §-át a 18/1992. (I. 28.) Korm. rendelet 24. §-a hatályon kívül helyezte. Hatályos: 1996. 01. 01.

⁸⁰Az 1988. évi I. törvény 16. § 1. bekezdése a 2004. évi XXV. törvény 44. § 3. bekezdés b) pontjának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2004. 05. 01.

⁸³Az 1988. évi I. törvény 16. § 2. bekezdése a 2006. évi CIX. törvény 5. § 5. bekezdésének megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2007. 01. 01.

⁸⁴Az 1988. évi I. törvény 16. § (2) bekezdése a 2008. évi LXXXII. törvény 26. § (11) bekezdésének megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2009. 01. 01.

⁸⁵Az 1988. évi I. törvény 16. § (2) bekezdése a 2010. évi XLIII. törvény 84. § c) pontjának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2010. 09. 01.

⁸⁶Az 1988. évi I. törvény 16. § (2) bekezdése a 2010. évi CXXVI. törvény 34. §-ának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2011. 01. 01.

⁵⁸¹Az 1988. évi I. törvény 16/A. §-t megelőző alcímét a 2009. évi LVI. törvény 6. § (1) bekezdése iktatta be. Hatályos: 2009.10.01.

szakértőkről szóló törvény szerint igazságügyi szakértői tevékenység végzésére jogosult szakértő kivételével – szakértőként kizárólag az a személy vehető igénybe, valamint a jogszabályban meghatározott jogkövetkezmények csak annak a szakértőnek az igénybevételéhez fűződnek, aki büntetlen előéletű, nem áll a közúti közlekedési szakértői tevékenységet kizáró foglalkozástól eltiltás hatálya alatt, valamint rendelkezik a Kormány rendeletében meghatározott szakmai képesítéssel, és megfelel az ott meghatározott egyéb feltételeknek.⁵⁸³

- (2) Aki az (1) bekezdés szerinti szakértői tevékenységet kíván folytatni, köteles az erre irányuló szándékát a közlekedési hatóságnak vagy – a Kormány rendeletében meghatározott szakterületek esetében – a tervező- és szakértő-mérnökök, valamint építészek szakmai kamaráiról szóló törvényben meghatározott területi mérnöki kamarának (a továbbiakban: kamara) bejelenteni. A bejelentésben meg kell jelölni a bejelentő természetes személyazonosító adatait.⁵⁸⁴
- (3) A közlekedési hatóság, illetve kamara a szakértői tevékenység végzésére jogosult, (2) bekezdés szerinti bejelentést tevő személyekről nyilvántartást vezet, amely tartalmazza a szakértői tevékenység végzésére jogosult személy természetes személyazonosító adatait. A nyilvántartásból kizárólag a szakértői tevékenység végzésére való jogosultság igazolása céljából szolgáltatható adat.⁵⁸⁵
- (4) Ha hatósági eljárásban közúti közlekedési szakkérdésben szakértő kirendelése szükséges, és jogszabály meghatározott szakértő igénybevételét nem írja elő, e § szerinti szakértőt, ennek hiányában az igazságügyi szakértői tevékenységről szóló törvény szerinti igazságügyi szakértői tevékenység végzésére jogosult szakértőt kell kirendelni.
- (5) A közlekedési hatóság a közúti közlekedési szakértői tevékenység gyakorlásának időtartama alatt lefolytatott hatósági ellenőrzés keretében ellenőrzi azt is, hogy a szakértő büntetlen előéletű, és nem áll a közúti közlekedési szakértői tevékenység folytatását kizáró foglalkozástól eltiltás hatálya alatt. A hatósági ellenőrzés céljából a közlekedési hatóság adatot igényelhet a bűnügyi nyilvántartási rendszerből. Az adatigénylés kizárólag azon adatra irányulhat, hogy a szakértő büntetlen előéletű-e, valamint, hogy a közúti közlekedési szakértői tevékenység folytatását kizáró foglalkozástól eltiltás hatálya alatt áll-e.⁶⁰⁰
- (6) A közlekedési hatóság a szakértő (5) bekezdés szerinti személyes adatait a hatósági ellenőrzés időtartamára vagy a szakértő nyilvántartásból való törléséről szóló döntés jogerőre emelkedéséig kezeli.⁶⁰¹

Tv. 16/B. § (1) Ha e törvény vagy a felhatalmazása alapján kiadott jogszabály közúti közlekedési szakkérdésben közúti biztonsági auditor (a továbbiakban: auditor) igénybevételét írja elő, vagy auditor igénybevételéhez jogkövetkezményt állapít meg, auditorként kizárólag az a személy vehető igénybe, valamint a jogszabályban meghatározott jogkövetkezmények csak annak az auditornak az igénybevételéhez fűződnek aki.⁶⁴⁵

- a) büntetlen előéletű,
- b) rendelkezik az e törvény felhatalmazása alapján a Kormány által kiadott rendeletben meghatározott szakmai képesítéssel, szakirányú végzettséggel és megfelel az abban meghatározott egyéb feltételeknek,
- c) rendelkezik a tervező- és szakértő mérnökök, valamint építészek szakmai kamaráiról szóló törvényben meghatározott területi mérnöki kamarának (a továbbiakban: kamara) engedélyével.

- (2) A kamara az auditori tevékenység végzésére jogosult személyekről nyilvántartást vezet, amely tartalmazza az auditori tevékenység végzésére jogosult személy természetes személyazonosító adatait, valamint a képzettségét és a gyakorlati idejét. A nyilvántartásból kizárólag az auditori tevékenység végzésére való jogosultság igazolása céljából szolgáltatható adat.

⁵⁸³ Az 1988. évi I. törvény 16/A. § (1)-(2) bekezdése a 2009. évi CXLIX. törvény 1. § (1) bekezdésének megfelelően megállapított szöveg. Hatályos: 2010.01.01.

⁵⁸⁴ Az 1988. évi I. törvény 16/A. § (1)-(2) bekezdése a 2009. évi CXLIX. törvény 1. § (1) bekezdésének megfelelően megállapított szöveg. Hatályos: 2010.01.01.

⁵⁸⁵ Az 1988. évi I. törvény 16/A. § (3) bekezdése a 2009. évi CXLIX. törvény 2. §-ának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2010.01.01.

⁶⁰⁰ Az 1988. évi I. törvény 16/A. § (5)-(6) bekezdését a 2009. évi CXLIX. törvény 1. § (2) bekezdése iktatta be. Hatályos: 2010.01.01.

⁶⁰¹ Az 1988. évi I. törvény 16/A. § (5)-(6) bekezdését a 2009. évi CXLIX. törvény 1. § (2) bekezdése iktatta be. Hatályos: 2010.01.01.

⁶⁴⁵ Az 1988. évi I. törvény 16/B. §-át a 2010. évi CLXXII. törvény 6. §-a iktatta be. Hatályos: 2011.01.01.

- (3) Az auditori tevékenység engedélyezése iránti kérelem benyújtásával egyidejűleg a kérelmező hatósági bizonyítvánnyal igazolja azt a tényt, hogy büntetlen előéletű, és nem áll az auditori tevékenység folytatását kizáró foglalkozástól eltiltás hatálya alatt, vagy kéri, hogy e tények fennállására vonatkozó adatokat a bűnügyi nyilvántartó szerv a kamara részére – annak az auditori tevékenység engedélyezése iránti kérelem elbírálása céljából benyújtott adatigénylése alapján – továbbítsa. Az adatigénylés során a kamara a (4) bekezdésben meghatározott adatokat igényelheti a bűnügyi nyilvántartó szervtől.
- (4) A kamara az auditori tevékenység gyakorlásának időtartama alatt lefolytatott hatósági ellenőrzés keretében ellenőrzi azt is, hogy az auditor büntetlen előéletű, és nem áll az auditori tevékenység folytatását kizáró foglalkozástól eltiltás hatálya alatt. A hatósági ellenőrzés céljából a kamara adatot igényelhet a bűnügyi nyilvántartási rendszerből. Az adatigénylés kizárólag azon adatra irányulhat, hogy az auditor büntetlen előéletű-e, valamint, hogy az auditori tevékenység folytatását kizáró foglalkozástól eltiltás hatálya alatt áll-e.
- (5) Az auditor alapképzése és továbbképzése a közlekedési hatóság engedélye alapján végezhető. A közlekedési hatóság az engedéllyel rendelkező szervezetekről nyilvántartást vezet. Az engedéllyel rendelkező szervezetekről a közlekedési hatóság jogosult a szolgáltatási tevékenység megkezdésének és folytatásának általános szabályairól szóló törvényben, valamint a közlekedési hatóság tevékenységével összefüggésben adatokat nyilvántartani. Az alapképzést és továbbképzést a közlekedési hatóság ellenőrzi.

A közúti közlekedés résztvevőinek nevelése, oktatása, szakképzése és utánképzése⁸⁷

Tv. 17. § A közlekedés biztonságának fokozása, a közlekedési kultúra növelése, a közlekedési szabályok és a helyes közlekedési magatartásformák megismertetése érdekében rendszeressé kell tenni az erre irányuló nevelést, oktatást, felvilágosító- és propagandamunkát.

Tv. 18. § (1) A közúti járművezetők képzése állami alap-, és középfokú oktatási intézményekben, vagy tanfolyamon, a közúti közlekedési szakemberek képzése és továbbképzése szaktanfolyamon történik. A tanfolyami és a szaktanfolyami elméleti képzés és továbbképzés – a közlekedési hatóság engedélye alapján – zárt rendszerű elektronikus képzési (e-learning) formában, zárt rendszerű elektronikus képzésmenedzsment rendszer alkalmazása mellett is végezhető. A járművezetői vizsgabiztosok, a szakoktatók és az iskolavezetők képzése és továbbképzése szakirányú műszaki felsőfokú oktatási intézményekben történik.⁸⁸

(2) A közúti járművezetők és a közúti közlekedési szakemberek tanfolyami, illetve szaktanfolyami képzése, továbbképzése és utánképzése a közlekedési hatóság engedélye alapján végezhető. A közúti járművezetők és a közúti közlekedési szakemberek képzésére, továbbképzésére, utánképzésére engedéllyel rendelkező szervezetekről a közlekedési hatóság jogosult a szolgáltatási tevékenység megkezdésének és folytatásának általános szabályairól szóló törvényben meghatározott, valamint a közlekedési hatóság tevékenységével összefüggésben adatokat nyilvántartani. Az iskolavezetői, a szakoktatói és a vizsgabiztosok tevékenység folytatásához a közlekedési hatóság engedélye szükséges. A tanfolyami és szaktanfolyami képzést, továbbképzést és utánképzést a közlekedési hatóság ellenőrzi, valamint ellátja annak szakfelügyeletét.⁹⁶

(3) A közúti közlekedési szakember tevékenységét akkor folytathatja, ha a közúti közlekedési szakemberek képzésére, vizsgáztatására, valamint a tevékenységének végzésére vonatkozó rendeletekben előírt ismereteket – a vizsga követelmények teljesítésével igazoltan – megszerezte és az időszakos szakirányú kötelező továbbképzésen részt vett és vizsgakötelezettségének eleget tett.⁹⁹

⁸⁷Az 1988. évi I. törvény 17. § -ai előtt levő alcím az 1996. évi X. törvény 13. § -ának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 1996. 03. 15.

⁸⁸Az 1988. évi I. törvény 18. § (1)-(3) bekezdése a 2010. évi CLXXII. törvény 7. § (1) bekezdésének megfelelően megállapított szöveg. Hatályos: 2011.01.01.

⁹⁶Az 1988. évi I. törvény 18. § (1)-(3) bekezdése a 2010. évi CLXXII. törvény 7. § (1) bekezdésének megfelelően megállapított szöveg. Hatályos: 2011.01.01.

⁹⁹Az 1988. évi I. törvény 18. § (1)-(3) bekezdése a 2010. évi CLXXII. törvény 7. § (1) bekezdésének megfelelően megállapított szöveg. Hatályos: 2011.01.01.

- (4) Utánképzésen kell részt vennie annak a járművezetőnek¹⁰⁰
- akit a bíróság vagy a szabálysértési hatóság közlekedési szabálysértés miatt legalább 6 hónapra, illetve
 - akit a bíróság közlekedési bűncselekmény elkövetése miatt a járművezetéstől eltiltott, továbbá
 - akinek vezetői engedélyét a közúti közlekedési előéleti pontrendszer alapján az eljáró hatóság visszavonta.
- (5) A vezetői engedély csak abban az esetben adható vissza, ha az érintett személy igazolja, hogy az utánképzésen részt vett.
- (6) Az utánképzésen nem kell részt vennie a járművezetőnek, ha az eltiltás csak jármű kategóriára vagy jármű fajtára terjed ki, és az a vezetői engedély visszavonásával nem jár.¹⁰¹
- (7) A közlekedési hatóság a (2) bekezdésben meghatározott engedélyköteles tevékenységet engedély nélkül vagy az engedélyben foglaltaktól eltérő módon végzőket 200 000 Ft-ig terjedő bírság fizetésére kötelezheti. A bírság ismételt is kiszabható. A beszedett bírság összege az eljáró hatóságot illeti meg. A bírság mellett a közlekedési hatóság a képző szerv tevékenységét – külön jogszabályban meghatározott esetekben – felfüggesztheti, illetve az engedélyt visszavonhatja.¹⁰⁴
- (8) A (2) bekezdés szerinti tanfolyami képzésben az iskolavezető és a szakoktató abban az esetben vehet részt, ha a külön jogszabály szerinti feltételeknek megfelel, és a közlekedési hatóság engedélyezte iskolavezetői, illetve szakoktatói tevékenységét. A tanfolyami képzést követő vizsgáztatást a közlekedési hatóság végzi. A vizsgát a közlekedési hatóság vagy az általa megbízott képző szerv (a továbbiakban: megbízott) szervezheti. A vizsgáztatás során a vizsgabiztos tanúsító szervezetként közreműködik. Az eljárásba tanúsító szervezetként csak olyan személy vonható be, akinek a közlekedési hatóság engedélyezte a vizsgabiztosi tevékenységét. A vizsgabiztosi tevékenység folytatását a közlekedési hatóság annak engedélyezi, aki büntetlen előéletű, nem áll vizsgabiztosi tevékenység folytatását kizáró foglalkozástól eltiltás vagy közúti járművezetéstől eltiltás hatálya alatt, valamint rendelkezik a miniszter rendeletében meghatározott szakmai képesítéssel, és megfelel az ott meghatározott egyéb feltételeknek.¹⁰⁹
- (9) A közlekedési hatóság a (2) bekezdés szerinti engedéllyel rendelkezőkről névjegyzéket vezet. A névjegyzék – a szolgáltatási tevékenység megkezdésének és folytatásának általános szabályairól szóló törvényben meghatározott adatokon túl – tartalmazza a következő adatokat:¹¹⁰
- természetes személyazonosító adatok,
 - engedélyes laccíme és elérhetőségei (értesítési cím, telefonszám, email cím),¹¹¹
 - továbbképzésen történt részvétel időpontja,
 - képesítő okmány száma, a kiadás dátuma,
 - a névjegyzéket vezető közlekedési hatóság megnevezése,
 - a névjegyzékbe vétel száma, időpontja,
 - a névjegyzékbe vételt igazoló okmány száma, kiadás dátuma.
- (10) A névjegyzék adatai közül a (2) bekezdés szerint engedéllyel rendelkezők családi neve és utóneve, születési családi neve és utóneve, a névjegyzéket vezető közlekedési hatóság megnevezése és a névjegyzékbe vételt igazoló okmány száma, a kiadás dátuma nyilvánosak.¹¹³

¹⁰⁰ Az 1988. évi I. törvény 18. § 4-5. bekezdése a 2000. évi CXXVIII. törvény 14. § 1. bekezdésének megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2001. 01. 01.

¹⁰¹ Az 1988. évi I. törvény 18. § 6. bekezdését a 2002. évi LXVIII. törvény 1. §-a iktatta be. Hatályos: 2003. 01. 01.

¹⁰⁴ Az 1988. évi I. törvény 18. § (7)-(8) bekezdése a 2009. évi CXLIX. törvény 1. § (4) bekezdésének megfelelően megállapított szöveg. Hatályos: 2010.01.01.

¹⁰⁹ Az 1988. évi I. törvény 18. § (7)-(8) bekezdése a 2009. évi CXLIX. törvény 1. § (4) bekezdésének megfelelően megállapított szöveg. Hatályos: 2010.01.01.

¹¹⁰ Az 1988. évi I. törvény 18. § (8)-(9) bekezdése a 2009. évi LVI. törvény 6. § (2) bekezdésének megfelelően megállapított szöveg. Hatályos: 2009.10.01.

¹¹¹ Az 1988. évi I. törvény 18. § (9) bekezdés b) pontja a 2010. évi CLXXII. törvény 7. § (2) bekezdésének megfelelően megállapított szöveg. Hatályos: 2011.01.01.

¹¹³ Az 1988. évi I. törvény 18. § (10) bekezdése a 2009. évi LVI. törvény 6. § (3) bekezdésének megfelelően megállapított szöveg. Hatályos: 2009.10.01.

- (11) Az iskolavezetői, a szakoktatói és a vizsgabiztosi tevékenység végzésére jogosító engedélyt a közlekedési hatóság visszavonja és az iskolavezetőt, a szakoktatót, a vizsgabiztost a névjegyzékből törli, ha:¹¹⁵
- az engedélyezés feltételei nem állnak fenn,
 - nem rendelkezik érvényes vezetői engedéllyel,
 - kötelező továbbképzésen nem vett részt vagy nem tett sikeres vizsgát,
 - a névjegyzékbe felvett személy elhalálozott,
 - a névjegyzékbe felvett személy ezt kérelmezi, vagy
 - az iskolavezetői, a szakoktatói és a vizsgabiztosi tevékenységre – a közúti járművezetők és a közúti közlekedési szakemberek képzésének és vizsgáztatásának részletes szabályairól szóló rendeletben – meghatározott rendelkezéseket súlyosan vagy ismételten megsérti.
- (12) A (10) bekezdés f) pontjában meghatározott esetben a névjegyzékből való törlés határozott időre, legfeljebb azonban öt évre történhet.¹¹⁷
- (13) A közúti járművezetők és a közúti közlekedési szakemberek külön jogszabályban meghatározott képesítés-megszerzési kötelezettségéhez kapcsolódó elméleti és gyakorlati vizsgák sikeres teljesítéséről⁴⁶⁸
- a közúti járművezetők részére a vizsgaigazolást,
 - a közúti közlekedési szakemberek részére a képesítés megszerzését igazoló okmányt a közlekedési hatóság adja ki.
- (14) A (8) bekezdés szerinti járművezetői vizsgabiztosi tevékenység engedélyezése iránti kérelem benyújtásával egyidejűleg a kérelmező hatósági bizonyítvánnyal igazolja azt a tényt, hogy büntetlen előéletű, és nem áll a járművezetői vizsgabiztosi tevékenység folytatását kizáró foglalkozástól eltiltás vagy közúti járművezetéstől eltiltás hatálya alatt, vagy kéri, hogy e tények fennállására vonatkozó adatokat a bünyügyi nyilvántartó szerv a közlekedési hatóság részére – annak a járművezetői vizsgabiztosi tevékenység engedélyezése iránti kérelem elbírálása céljából benyújtott adatigénylése alapján – továbbítsa. Az adatigénylés során a közlekedési hatóság a (15) bekezdésben meghatározott adatokat igényelheti a bünyügyi nyilvántartó szervtől.⁶⁰²
- (15) A közlekedési hatóság a járművezető vizsgabiztosi tevékenység gyakorlásának időtartama alatt lefolytatott hatósági ellenőrzés keretében ellenőrzi azt is, hogy a járművezetői vizsgabiztos büntetlen előéletű, és nem áll a járművezető vizsgabiztosi tevékenység folytatását kizáró foglalkozástól eltiltás vagy közúti járművezetéstől eltiltás hatálya alatt. A hatósági ellenőrzés céljából a közlekedési hatóság adatot igényelhet a bünyügyi nyilvántartási rendszerből. Az adatigénylés kizárólag azon adatra irányulhat, hogy a járművezetői vizsgabiztos büntetlen előéletű-e, valamint, hogy a járművezetői vizsgabiztosi tevékenység folytatását kizáró foglalkozástól eltiltás, illetve közúti járművezetéstől eltiltás hatálya alatt áll-e.⁶⁰³
- (16) A (14) és (15) bekezdés alapján megismert személyes adatokat a közlekedési hatóság⁶⁰⁴
- a járművezetői vizsgabiztosi tevékenység engedélyezése iránti eljárás jogerős befejezéséig,
 - a járművezetői vizsgabiztos névjegyzékbe vétele esetén a hatósági ellenőrzés időtartamára vagy a névjegyzékből való törlésre irányuló eljárásban az eljárás jogerős befejezéséig kezeli.

Az utazó munkavállalók munkaideje¹¹⁸

Tv. 18/A. § (1) A Munka Törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény (a továbbiakban: Mt.) rendelkezéseit az e törvényben meghatározott eltérésekkel kell alkalmazni a közúti szállításban közreműködő azon személyek

¹¹⁵Az 1988. évi I. törvény 18. § (12) bekezdése a 2010. évi CLXXII. törvény 7. § (3) bekezdésének megfelelően megállapított szöveg. Hatályos: 2011.01.01.

¹¹⁷Az 1988. évi I. törvény 18. § 12. bekezdését a 3. § 3. bekezdése iktatta be. Hatályos: 2006. 02. 03.

⁴⁶⁸Az 1988. évi I. törvény 18. § (13) bekezdését a 2007. évi CLXXV. törvény 2. § (2) bekezdése iktatta be. Hatályos: 2008.01.01.

⁶⁰²Az 1988. évi I. törvény 18. § (14)-(16) bekezdését a 2009. évi CXLIX. törvény 1. § (6) bekezdése iktatta be. Hatályos: 2010.01.01.

⁶⁰³Az 1988. évi I. törvény 18. § (14)-(16) bekezdését a 2009. évi CXLIX. törvény 1. § (6) bekezdése iktatta be. Hatályos: 2010.01.01.

⁶⁰⁴Az 1988. évi I. törvény 18. § (14)-(16) bekezdését a 2009. évi CXLIX. törvény 1. § (6) bekezdése iktatta be. Hatályos: 2010.01.01.

¹¹⁸Az 1988. évi I. törvény 18/A-18/J. §-ait, valamint az azt megelőző alcímet a 2005. évi XI. törvény 2. §-a iktatta be. Hatályos: 2005. 03. 23.

tekintetében, akik a közúti szállításra vonatkozó egyes szociális jogszabályok összehangolásáról, a 3821/85/EGK és a 2135/98/EK tanácsi rendelet módosításáról, valamint a 3820/85/EGK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2006. március 15-i 561/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet, – a vezetési idő, a megszakítás és pihenőidő tekintetében – e törvény, továbbá a 2001. évi IX. törvénnyel kihirdetett, a nemzetközi közúti fuvarozást végző járművek személyzetének munkájáról szóló Európai Megállapodás (AETR) hatálya alá tartozó munkát végeznek.¹¹⁹

- (2) A 18/C. §-ban foglalt rendelkezéseket abban az esetben is alkalmazni kell, ha a munkavállaló munkavégzése nem esik az (1) bekezdésben meghatározott jogszabály és közösségi jogszabály hatálya alá, azonban a munkaidőkeret időtartama alatt a munkavállaló az említett jogszabály és közösségi jogszabály hatálya alá tartozó munkát is végez.
- (3) A (2) bekezdésben meghatározott munkavállalónak az (1) bekezdésben meghatározott jogszabály és közösségi jogszabály hatálya alá tartozó munkavégzése során e törvény rendelkezéseit kell alkalmazni.

Tv. 18/B. § A 18/B-18/L. §-ok alkalmazásában:¹²⁰

a) munkaidő: az Mt. 117. §-a (1) bekezdésének a) pontjában foglaltakra figyelemmel különösen

aa) a közúti személyszállítási, illetve áru fuvarozási tevékenységre fordított teljes idő, amely magában foglalja a vezetési időt, a be- és kirakodásra fordított időt, az utasok be- és kiszállásánál való segédkezéssel töltött időt, a jármű takarításával és karbantartásával töltött időt, valamint a jármű, a rakomány vagy az utasok biztonságával kapcsolatos tevékenység idejét és a vonatkozó előírások teljesítésére fordított időt, ideértve a be- és kirakodás felügyeletét, továbbá a rendőrségi, vám-, határőrizeti és az adott szállítási tevékenységgel összefüggésben felmerülő bármely hatósági eljárás időtartamát,

ab) a be- és kirakodásra történő várakozás ideje, amennyiben ennek időtartama előzetesen nem volt meghatározható. Kollektív szerződés jelen rendelkezéstől eltérhet, és a be- és kirakodásra történő várakozás idejét rendelkezésre állási időnek minősítheti, kivéve, ha a munkavállaló a várakozás ideje alatt munkát végez;

b) rendelkezésre állási idő:

ba) minden olyan idő, amely nem minősül munkaidőnek és pihenőidőnek, és amely során a munkavállalónak nem kell a munkahelyén tartózkodnia, de készen kell állnia a jármű vezetésének megkezdésére, folytatására, illetve egyéb munka elvégzésére. E feltételek együttes érvényesülése esetén rendelkezésre állási időnek minősül különösen: a jármű kompon vagy vasúton történő szállításához kapcsolódó kíséreti idő, a határátlépéssel és időtartamhoz kötött közlekedési korlátozásokkal (hétvégi, ünnepnapra közlekedési korlátozással) összefüggő, valamint a menetrendszerinti autóbusz-közlekedésben foglalkoztatott munkavállalónak a napi munkaidő beosztási terv alapján a járatok érkezése és indítása között várakozással eltöltött idő,⁵⁵⁴

bb) több gépjárművezető járatok esetében a jármű vezetési ideje alatt a járművet vezető személy mellett, vagy a fekvőhelyen eltöltött idő;

c) munkahely: a közúti személyszállítást, illetve áru fuvarozást végző vállalkozás valamennyi telephelye és székhelye, az ilyen tevékenység végezéséhez használt jármű, továbbá bármely egyéb hely, ahol a személyszállítási, illetve áru fuvarozási tevékenységgel kapcsolatos feladatokat végzik;

d) közúti szállításban közreműködő személy: a munkavállaló és az önálló vállalkozói tevékenységet folytató gépjárművezető;

e) önálló vállalkozói tevékenységet folytató gépjárművezető:¹²¹

¹¹⁹ Az 1988. évi I. törvény 18/A. § 1. bekezdése a 2006. évi CX. törvény 10. §-ának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2006. 12. 22.

¹²⁰ Az 1988. évi I. törvény 18/B. §-a a 2010. évi CLXXII. törvény 25. § (1) bekezdésének megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2011. 01. 01.

⁵⁵⁴ Az 1988. évi I. törvény 18/B. § b) pont ba) alpontja a 2009. évi XLV. törvény 2. §-ának megfelelően megállapított szöveg. Hatályos: 2009.08.01.

¹²¹ Az 1988. évi I. törvény 18/B. § e) pontja a 2010. évi CLXXII. törvény 8. §-ának megfelelően megállapított szöveg. Hatályos: 2011.01.01.

- ea) minden olyan személy, aki az Európai Unió kötelező jogi aktusa értelmében közösségi engedély vagy bármely egyéb szakmai engedély alapján foglalkozásszerűen személyek közötti szállítást vagy áruk közötti fuvarozását végzi harmadik fél számlájára,
- eb) aki jogosult a saját számlájára munkát vállalni, és aki nem kötődik munkaadóhoz, sem munkaszerződéssel, sem egyéb munkavégzésre irányuló, alá-, fölérendeltségen alapuló jogviszony formájában,
- ec) aki munkatevékenységét maga szervezi,
- ed) akinek a jövedelme közvetlenül a megtermelt nyereségtől függ, és
- ee) akinek megvan az a lehetősége, hogy egyénileg vagy más önálló vállalkozó gépjárművezetőkkel történő együttműködés keretein belül több ügyféllel is üzleti kapcsolatot tartson fenn.
- f) *a hét*: a munkavégzés helye szerinti helyi időszámítás szerint, hétfő 00:00 órától vasárnap 24:00 óráig terjedő időszak.

Tv. 18/C. § (1) A 18/A. §-ban említett munkavállalók esetében a munkáltatónak munkaidőkeretet kell megállapítania.

- (2) A 18/A. § (1) bekezdésében említett munkavállalók esetében a munkáltató legfeljebb négy hónapos, kollektív szerződés legfeljebb hat hónapos munkaidőkeretet állapíthat meg.
- (3) A 18/A. § (2) bekezdésében említett munkavállalók esetében a munkaidőkeret hosszát az Mt.-ben foglaltak szerint kell megállapítani, azzal, hogy hat hónaposnál hosszabb munkaidőkeret nem állapítható meg.
- (4) A munkaidőkeret átlagában a heti munkaidő a 48 órát nem haladhatja meg.
- (5) A heti munkaidő – kollektív szerződés, illetve a 18/A. § (1) bekezdésében meghatározott jogszabály és közösségi jogszabály eltérő rendelkezése hiányában – a 60 órát nem haladhatja meg.
- (6) Amennyiben a munkavállalónak további munkaviszonya áll fenn, bármely négy – kollektív szerződés rendelkezése esetén legfeljebb hat – hónapos időszakban az egybeszámított munkaidő heti átlagban a 48 órát nem haladhatja meg, továbbá a munkaidőkeretet úgy kell megállapítani, hogy bármely naptári héten a munkavállaló valamennyi munkaviszonyában egybeszámított munkaideje – kollektív szerződés eltérő rendelkezése hiányában – a 60 órát ne haladja meg.
- (7) A (6) bekezdésben foglalt rendelkezéseket kell megfelelően alkalmazni abban az esetben is, ha a munkavállaló korábbi munkaviszonya megszűnt vagy megszűnik, de négy hónapnál nem régebben korábbi munkaviszonyában munkát végzett.
- (8) A (4)-(7) bekezdések alkalmazása során az Mt. 126. §-a (1) bekezdésének b) pontja szerinti rendkívüli munkavégzés időtartamát is figyelembe kell venni.
- (9) A (6) és (7) bekezdésben foglalt kötelezettségek munkáltatói teljesítése céljából a munkavállaló köteles havonta, illetve a munkáltató által előírt gyakorisággal írásban elszámolni a más munkáltatónál munkavégzéssel töltött időről.

Tv. 18/D. § (1) A munkáltató a munkavállalót személyszállítási, illetve áru fuvarozási tevékenység végzésére az egészséges és biztonságos munkavégzés, továbbá a közlekedésbiztonság követelményére figyelemmel, a munkaviszonyra vonatkozó szabályokkal összhangban osztja be.

- (2) Az (1) bekezdésben foglalt követelményeken túlmenően a munkavégzés szervezése során a munkáltatónak – a rendelkezésre álló lehetőségeken belül – törekednie kell arra, hogy a munkavállaló pihenőidejének minél nagyobb részét az általa megválasztott helyen tudja eltölteni.
- (3) A munkavállaló munkaidejét a munkaviszonyra vonatkozó szabályok, a szakmai szabályok, a menetrend, és a munkáltató utasításainak keretei között maga osztja be.

Tv. 18/E. § (1) A munkáltató a munkavállalót a 18/D. § (1) bekezdése szerinti munkavégzésre annak megkezdése előtt legalább 12 órával köteles beosztani, illetve a beosztást a munkavállalóval közölni.

- (2) Amennyiben a munkavállaló munkára képes állapotban van, a munkáltató egyoldalú intézkedésével az (1) bekezdésben foglalt rendelkezéstől eltérhet, ebben az esetben azonban a fuvarfeladat során munkaidőnek minősülő idő első 12 órája rendkívüli munkavégzésnek minősül.

(3) A rendelkezésre állási időnek minősülő időszakot és előrelátható időtartamát – az indulás előtt vagy közvetlenül a rendelkezésre állási idő kezdetét megelőzően – a munkavállalóval ismertetni kell.

Tv. 18/F. § (1) Amennyiben a 18/A. §-ban megjelölt jogszabály és közösségi jogszabály eltérően nem rendelkezik, a munkaközi szünet nélkül folyamatosan végzett munka a hat órát nem haladhatja meg. Amennyiben a teljes napi munkavégzés ideje hat és kilenc óra közötti, azt legalább 30 perces, amennyiben meghaladja a kilenc órát, legalább 45 perces munkaközi szünettel kell megszakítani.

(2) A munkaközi szünetet egyenként legalább 15 perces időszakokra a munkavállaló feloszthatja.

(3) A rendelkezésre állási idő és az ezt közvetlenül követő munkaidő együttes időtartama a 24 órát nem haladhatja meg, kivéve, ha a munkavégzés határátlépéshez vagy egyéb halaszthatatlan tevékenységhez kapcsolódik. Ebben az esetben a (4) bekezdésben foglaltakat kell megfelelően alkalmazni.

(4) Ha a munkavégzési idő és az azt követő rendelkezésre állási idő együttes tartama a 24 órát meghaladja, a rendelkezésre állást követő első lehetséges időpontban a munkavállalónak legalább 11 óra pihenőidőt kell tartani.

Tv. 18/G. § (1) Amennyiben a munkavégzés – a munkavégzés helye szerinti helyi időszámítás szerint – részben a 00.00 és 04.00 óra közötti időszakra esik (a továbbiakban: éjszakai időszak), a napi munkaidő – ha kollektív szerződés, illetve munkaszerződés eltérően nem rendelkezik – a tíz órát nem haladja meg.

(2) Éjszakai időszak alatti munkavégzés esetén a munkavállalót az Mt. szerinti bérpótlék illeti meg.

Tv. 18/H. § A munkáltató az Mt. 140/A. §-ában foglaltakon túl a munkavállaló rendelkezésre állási idejét köteles nyilvántartani, valamint a nyilvántartást három évig megőrizni. A munkáltató a nyilvántartás egy példányát köteles a munkavállaló részére – kérésre – átadni.

Tv. 18/I. § A munkavállalót a rendelkezésre állási időre az Mt. 148. §-a (1) bekezdésében az ügyelet esetén meghatározott munkabér illeti meg.

Tv. 18/J. § A 18/A. §-ban meghatározott munkavállalókra az Mt. 117/B. §-ának (3) bekezdése, 126. §-a (1) bekezdésének a), c) és d) pontja, 127. §-a (1) bekezdésének első mondata, továbbá 147. §-ának (6) bekezdése nem alkalmazható, kivéve a 18/A. § (2) bekezdésében meghatározott munkavállalók olyan munkavégzését, amelyre a jelen törvény szerinti eltérő rendelkezéseket nem kell alkalmazni.

Tv. 18/K. § Az 50 km távolságot meg nem haladó járat-hosszon menetrendszerinti személyszállítási szolgáltatást végző gépjármű vezetőjének a munkabeosztását – a közúti szállításra vonatkozó egyes szociális jogszabályok összehangolásáról, a 3821/85/EGK és a 2135/98/EK tanácsi rendelet módosításáról, valamint a 3820/85/EGK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2006. március 15-i 561/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet alapul vételével – úgy kell meghatározni, hogy a vezetési szünetek (megszakítások), valamint a vezetési- és pihenő idők mértéke és aránya a gépjármű vezetőjének biztonságos vezetésre alkalmas állapotát folyamatosan biztosítsa.⁴⁶⁹

Tv. 18/L. § (1) A közúti közlekedési szolgáltatást végző személyek munkával töltött idejéről a munkáltató nyilvántartást köteles vezetni. A nyilvántartást a szóban forgó időszakot követő két évig kell megőrizni. A munkáltató felelős az utazó munkavállalók munkaidejének nyilvántartásáért. A munkáltatók kötelesek kérésre átadni az utazó munkavállalóknak a ledolgozott munkaórák számáról szóló nyilvántartás egy példányát.⁶⁴⁶

(2) Az önálló vállalkozói tevékenységet folytató gépjárművezetők esetében munkaidőnek minősül a munka kezdetétől a munka végéig tartó időszak, amely során az önálló vállalkozói tevékenységet folytató gépjárművezető a munkahelyén tartózkodik és az ügyfelek rendelkezésére áll, valamint a folyamatban lévő fuvarozási tevékenységgel nem összefüggő általános ügyviteli munka kivételével feladatait ellátja, illetve tevékenységeit végzi.

⁴⁶⁹ Az 1988. évi I. törvény 18/K. §-át a 2007. évi CLXXV. törvény 3. §-a iktatta be. Hatályos: 2008.01.01.

⁶⁴⁶ Az 1988. évi I. törvény 18/L. §-át a 2010. évi CLXXII. törvény 9. §-a iktatta be. Hatályos: 2011.01.01.

- R. 10. § (1)** A biztonságos közúti közlekedésre nevelés, a balesetmegelőző, felvilágosító és propagandamunka programját a közlekedésrendészetért felelős miniszter a közlekedésért felelős miniszterrel egyetértésben, az állami oktatási intézményekben a közúti közlekedési ismeretek oktatásának programját az oktatásért felelős miniszter a közlekedésrendészetért felelős miniszterrel és a közlekedésért felelős miniszterrel egyetértésben állapítja meg.¹²²
- (2)** Gépjárművezetői munkakörben foglalkoztatottnak kell tekinteni a közúti közlekedési szolgáltatást végző jármű vezetőjét.¹²⁴
- R. 11. § (1)** Az állami oktatásban – tantervi órakereten belül – a közúti közlekedési ismereteket oktatni kell.
- (2)** Az állami oktatásban – tantervi órakereten kívül – lehetővé kell tenni, hogy az általános iskolai tanulók a nyolcadik osztály befejezésével segédmotoros kerékpárvezetői igazolványt, a közép fokú iskolai tanulók az iskola befejezésekor személygépkocsiveetői engedélyt szerezhessenek.
- R. 12. § (1)** Az állami közép- és felsőfokú oktatási intézményekben folytatott gépjármű és útügyi szakirányú képzés programját az oktatásért felelős miniszter a közlekedésért felelős miniszterrel egyetértésben állapítja meg.¹²⁵
- (2)**¹²⁷
- R. 13. §**¹²⁸
- R. 14. §**¹²⁹

A járművek használata

- Tv. 19. § (1)** A közúti közlekedési szolgáltatások körét, azok végzésének és az azokhoz használt, továbbá a nem közúti közlekedési szolgáltatást végző járművek üzemeltetésének feltételeit a Kormány rendeletben állapítja meg.¹³¹
- (2)** A település területén levő taxiállomások igénybevételének rendjét az önkormányzat rendeletben állapíthatja meg.¹³²
- (3)** A közforgalmú személyszállításra az üzembentartót szerződéskötési kötelezettség terheli.
- (4)** A közlekedési hatóságnál a közúti közlekedési szolgáltatásokról és a közúti járművek üzembentartásáról szóló külön jogszabályban meghatározott áru fuvarozásra és személygépkocsival, autóbusszal végzett személyszállításra vonatkozó engedélyek kiadásával, módosításával és visszavonásával kapcsolatos ügyekben a kérelem elektronikus úton nem terjeszthető elő.^{141 142}
- (5)** A közúti áruszállítást végző jármű megrakásához alkalmazott, a járműre szerelt vagy önjáró emelő- és rakodógépet csak a külön jogszabályban meghatározott képesítéssel rendelkező, 18. életévét betöltött, egészségügyi szempontból alkalmas személy kezelheti.⁵⁵⁵

¹²²A 30/1988. (IV. 21.) MT rendelet 10. § (1) bekezdése a 97/2008. (IV. 29.) Korm. rendelet 4. § 8. pontjának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2008. 05. 01.

¹²⁴A 30/1988. (IV. 21.) MT rendelet 10. § 2. bekezdése a 104/1999. (VII. 6.) Korm. rendelet 7. §-ának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 1999. 07. 21.

¹²⁵A 30/1988. (IV. 21.) MT rendelet 12. § (1) bekezdése a 97/2008. (IV. 29.) Korm. rendelet 4. § 8. pontjának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2008. 05. 01.

¹²⁷Az 1988. évi I. törvény 2. bekezdését a 70/2005. (IV. 21.) Korm. rendelet 7. §-a hatályon kívül helyezte. Hatályos: 2005. 07. 01.

¹²⁸Az 1988. évi I. törvény R. 13. §-át a 70/2005. (IV. 21.) Korm. rendelet 7. §-a hatályon kívül helyezte. Hatályos: 2005. 07. 01.

¹²⁹Az R. 14. §-át a 88/1990. (IV. 30.) MT rendelet 2. számú melléklete hatályon kívül helyezte. Hatályos: 1996. 01. 01.

¹³¹Az 1988. évi I. törvény 19. § 1. bekezdése a 2006. évi CX. törvény 11. §-ának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2006. 12. 22.

¹³²Az 1988. évi I. törvény 19. § 2. bekezdését az 1998. évi LXXIII. törvény 5. §-a iktatta be, ezzel egyidejűleg a korábbi 4. bekezdés számozása 3. bekezdésre változott. Hatályos: 1999. 01. 01.

¹⁴¹Az 1988. évi I. törvény 19. § 4. bekezdését a 2005. évi LXXXIII. törvény 79. §-a iktatta be. Hatályos: 2005. 11. 01.

¹⁴²Az 1988. évi I. törvény 19. § (4) bekezdése a 2009. évi LVI. törvény 7. §-ának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2009. 10. 01.

⁵⁵⁵Az 1988. évi I. törvény 19. § (5) bekezdését a 2009. évi XLV. törvény 3. §-a iktatta be. Hatályos: 2009.08.01.

- (6) Közúti közlekedési szolgáltatást végző vállalkozás vezetője és szakmai irányítója csak olyan személy lehet, aki büntetlen előéletű.⁶⁰⁵
- (7) Közúti közlekedési szolgáltatást végző vállalkozás vezetője és szakmai irányítója a tevékenység engedélyezése iránti kérelem benyújtásával egyidejűleg a közlekedési hatóság részére hatósági bizonyítvánnyal igazolja azt a tényt, hogy büntetlen előéletű, vagy kéri, hogy e tény fennállására vonatkozó adatokat a bűnügyi nyilvántartó szerv a közlekedési hatóság részére – a tevékenység engedélyezése iránti kérelem elbírálása céljából benyújtott adatigénylése alapján – továbbítsa. Az adatigénylés során a közlekedési hatóság a (8) bekezdésben meghatározott adatokat igényelheti a bűnügyi nyilvántartó szervtől.⁶⁰⁶
- (8) A közlekedési hatóság hatósági ellenőrzés keretében ellenőrzi, hogy a közúti közlekedési szolgáltatást végző vállalkozás vezetője és szakmai irányítója büntetlen előéletű. A hatósági ellenőrzés céljából a közlekedési hatóság adatot igényelhet a bűnügyi nyilvántartási rendszerből. Az adatigénylés kizárólag azon adatra irányulhat, hogy a közúti közlekedési szolgáltatást végző vállalkozás vezetője és szakmai irányítója büntetlen előéletű-e.⁶⁰⁷
- (9) A (7) és (8) bekezdés alapján megismert személyes adatokat a közlekedési hatóság a tevékenység engedélyezése iránti kérelem elbírálása iránti eljárás jogerős befejezéséig vagy az engedély visszavonására irányuló eljárásban az eljárás jogerős befejezéséig kezeli.⁶⁰⁸

Tv. 20. § (1) Az e törvényben, valamint külön jogszabályban és közösségi jogi aktusban⁵⁵⁶

- a) a meghatározott engedélyhez és meghatározott okmány meglétéhez kötött belföldi vagy nemzetközi közúti közlekedési szolgáltatásra (áru fuvarozásra és személyszállításra),
- b) a meghatározott okmány meglétéhez kötött saját számlás áru- és személyszállításra,
- c) a közúti szállítás szociális előírásaira, a vezetési időre, a szünetre, illetve a megszakításra és a pihenőidőre,
- d) a közúti közlekedésben használt menetíró készülék és tachográf-korong, valamint a digitális tachográfokhoz szükséges kártyák használatára,
- e) a veszélyes áruk szállítására, a szállítóra (fuvarozóra), a közúti járműre és annak személyzetére, az áru feladójára, átmeneti tárolójára, a csomagolóra, a berakóra, a töltőre, a címzettre és a veszélyes áru szállítási biztonsági tanácsadó kinevezésére és képzésére,
- f) a gyorsan romló élelmiszerek és élő állatok közúti szállítására,
- g) a bérelt járművekkel végzett közúti áruszállításra,
- h) a közúti közlekedési szolgáltatást vagy saját számlás szállítási tevékenységet végző járművek műszaki és környezetvédelmi tulajdonságaira, a megengedett legnagyobb össztömeget, tengelyterhelést és méretet meghaladó járművek közúti közlekedésére, továbbá az ömlesztett áruk szállítására,
- i) a nemzetközi kombinált áru fuvarozást elősegítő kedvezményekre,
- j) a nehéz tehergépkocsik közlekedésének korlátozására,
- k)
 - a biztonsági öv, a gyermekbiztonsági rendszer, a motorkerékpár-bukósisak és a mobil rádiótelefon használatára vonatkozó rendelkezések megsértői bírság fizetésére kötelezhetők.

(2) A bírsággal kapcsolatos eljárás lefolytatására – a (11) bekezdésben meghatározott ellenőrzési jogosultsághoz igazodóan – a közlekedési hatóság, a rendőrség, a vámhatóság, a katasztrófavédelmi hatóság és a munkaügyi hatóság (a továbbiakban együtt: eljáró hatóság) jogosult.

(3) A (2) bekezdés szerinti bírságolási eljárásra az eljáró hatóság ellenőrző tevékenységét szabályozó külön jogszabályban foglalt rendelkezéseket az e §-ban meghatározott eltérésekkel kell alkalmazni.

(4)

Az (1) bekezdésben foglalt valamely rendelkezés megsértőjével szemben 10 000 forinttól 800 000 forintig terjedő bírság szabható ki. Az egyes rendelkezések megsértése esetén kiszabandó bírságok, valamint a több jogsértő

⁶⁰⁵ Az 1988. évi I. törvény 19. § (6)-(9) bekezdését a 2009. évi CXLIX. törvény 1. § (7) bekezdése iktatta be. Hatályos: 2010.01.01.

⁶⁰⁶ Az 1988. évi I. törvény 19. § (6)-(9) bekezdését a 2009. évi CXLIX. törvény 1. § (7) bekezdése iktatta be. Hatályos: 2010.01.01.

⁶⁰⁷ Az 1988. évi I. törvény 19. § (6)-(9) bekezdését a 2009. évi CXLIX. törvény 1. § (7) bekezdése iktatta be. Hatályos: 2010.01.01.

⁶⁰⁸ Az 1988. évi I. törvény 19. § (6)-(9) bekezdését a 2009. évi CXLIX. törvény 1. § (7) bekezdése iktatta be. Hatályos: 2010.01.01.

⁵⁵⁶ Az 1988. évi I. törvény 20. §-a a 2009. évi XLV. törvény 4. §-ának megfelelően megállapított szöveg. Hatályos: 2009.08.01.

cselekmény vagy mulasztás esetén az ugyanabban az eljárásban kiszabható bírság maximális összegét külön jogszabály állapítja meg. Nincs helye bírság kiszabásának, ha a jogsértő cselekmény elkövetése óta egy év eltelt (elévülés).

(5) A bírságot a rendelkezés megsértéséért felelős köteles megfizetni. Amennyiben valamely rendelkezés megsértéséért többen is felelőssé tehető, a külön jogszabályban meghatározott bírság összegét a jogsértésben való felelősségük arányában kötelesek megfizetni. Ha a felelősségük aránya nem állapítható meg, a bírságfizetési kötelezettség őket egyenlő arányban terheli. Nem állapítható meg a bírságfizetési kötelezettség a közúti szállítást végző működési körén kívül eső olyan elháríthatatlan ok esetén, amelyet az nem látott és ésszerű elvárhatóság mellett nem is láthatott előre.

(6) ⁵⁵⁹

A beszedett bírság a központi költségvetés központosított bevételeit képezi. A kivetett bírság összegének megfizetése meghatározott számlára történő befizetéssel történik. A megfizetett bírság, illetőleg a pénzkövetelés biztosítás összegét a külön jogszabályban foglaltak szerint, az azt megállapító határozat jogerőre emelkedéséig az eljáró hatóságnak letétként kell kezelnie.

(7) Közúti forgalomban történő ellenőrzés esetén a járművet – a veszélyes áru, a gyorsan romló élelmiszer és az élő állat szállítmány feltartóztatására vonatkozó előírások megtartásával – a bírság, illetőleg a pénzkövetelés biztosítás megfizetéséig az erre vonatkozó külön határozat kiadása nélkül a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló törvénynek a biztosítási intézkedésekre vonatkozó feltételek szerint vissza lehet tartani. A jármű nem tartható vissza különösen abban az esetben, ha⁵⁶¹

a) a bírságfizetésre kötelezett (kötelezettek) székhelye, illetve lakóhelye vagy szokásos tartózkodási helye a Magyar Köztársaság területén van és a kötelezett rendelkezik az állami adóhatóság által kiadott adószámmal, illetve adóazonosító jellel, vagy

b) a bírságfizetési kötelezettség teljesítéséért pénzügyi intézmény kezességet, bankgaranciát vállal vagy a kötelezettséget belföldön bejegyzett, adószámmal rendelkező gazdálkodó szervezet átvállalja és ezt a tényt a bírságfizetésre kötelezett az eljárás során hitelt érdemlően igazolja.

(8) A jármű részére a visszatartás idejére várakozó helyet kell kijelölni és a jármű forgalmi engedélyét – az átvetelét igazoló elismervény egyidejű kiállítására és a járművezető részére történő átadása mellett – a visszatartás időtartamára el kell venni. A külföldi hatóság által kiadott forgalmi engedélyt – ha azt a jogosult a visszatartás időtartamának lejáratát követő három napon belül nem veszi át – a kiállító hatósághoz kell megküldeni.

(9)

A jármű vezetőjét a külön jogszabályban foglaltak szerint írásban tájékoztatni kell magyar, angol, német vagy orosz nyelven a (8) bekezdés szerint kijelölt várakozási helyről és annak megközelítési útvonaláról, továbbá a bírságolási eljárás lefolytatására vonatkozó jogszabályi rendelkezésekről.

(10) A jármű visszatartásából eredő kárért az eljáró hatóság felelősséggel nem tartozik.

(11) A Magyar Köztársaság területén magyar vagy külföldi rendszámú közúti járművel végzett áru-, illetve személyszállítási tevékenységre az (1) bekezdés szerinti rendelkezések megtartását

a) belföldi forgalomban közlekedő jármű esetén

aa) a közlekedési hatóság és a rendőrség,

ab) az (1) bekezdés *c*)-*e*) pontja tekintetében, valamint az (1) bekezdés *h*) pontjában a megengedett legnagyobb össztömeget, tengelyterhelést és méretet meghaladó járművek közúti közlekedésének tekintetében a vámhatóság is,

ac) az (1) bekezdés *e*) pontja tekintetében a katasztrófavédelmi hatóság is,

b) nemzetközi forgalomban közlekedő jármű esetén

⁵⁵⁹ Az 1988. évi I. törvény 20. § (6) bekezdése a 2009. évi XLV. törvény 10. § (7) bekezdésének megfelelően megállapított szöveg. Hatályos: 2010.01.01.

⁵⁶¹ Az 1988. évi I. törvény 20. § (7) bekezdése a 2010. évi CLXXII. törvény 25. § (2) bekezdésének megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2011. 01. 01.

- ba)** a közlekedési hatóság, a rendőrség és a vámhatóság,
- bb)** az (1) bekezdés *e*) pontja tekintetében a katasztrófavédelmi hatóság is,
- c)** az üzembentartó telephelyén
- ca)** a közlekedési hatóság és a rendőrség,
- cb)** az (1) bekezdés *c*) és *d*) pontja tekintetében külön jogszabály alapján a munkaügyi hatóság is,
- d)** az (1) bekezdés *e*) pontja tekintetében – a veszélyes áru szállítójának (fuvarozójának), feladójának, csomagolójának, be- és kirakójának, töltő- és ürítőjének, címzettjének telephelyén is – külön jogszabály alapján a katasztrófavédelmi hatóság és a vámhatóság is,
- e)** az (1) bekezdés *k*) pontja tekintetében a rendőrség jogosult együtt vagy önállóan ellenőrizni. A közúti forgalomban közlekedő járműnek az (1) bekezdés *c*) és *d*) pontjában meghatározott ellenőrzésébe a munkaügyi hatóság is, a belföldi forgalomban közlekedő járműnek az (1) bekezdés *a*) és *b*), valamint *f*)-*j*) pontjában meghatározott ellenőrzésébe a vámhatóság is, az (1) bekezdés *h*) pontjában meghatározott, a megengedett legnagyobb össztömeget, tengelyterhelést és méretet meghaladó járművek ellenőrzésébe a közút kezelője is bevonható.
- (12)** Amennyiben a közúti járművel végzett tevékenység az (1) bekezdésben megjelölt rendelkezéseknek a határon történő belépés alkalmával nem felel meg, a vámhatóság vagy a rendőrség a közúti jármű belépését – a közlekedési hatóság haladéktalan értesítése mellett – megtagadhatja.
- (13)** Az *e* § szerinti, a közúti áru- és személyszállítást érintő ellenőrzések szakmai útmutatását és koordinációját – a külön jogszabályban meghatározott rendelkezések szerint – a közlekedési hatóság látja el.
- (14)** Az *e* § alapján lefolytatott bírságolási eljárás során hozott döntéssel szemben előterjesztett fellebbezés esetén a fellebbezéssel nem támadott rendelkezés jogerős.
- Tv. 21. § (1)** A gépjármű üzemben tartója, illetve a 21/A. § (2) bekezdésében meghatározott esetben a gépjárművet használatra átvevő személy felel azért, hogy az általa üzemeltetett, illetve használt gépjárművel⁴⁷¹
- a)** a megengedett legnagyobb sebességre,
- b)** a vasúti átjárón való áthaladásra,
- c)** a járműforgalom irányítására szolgáló fényjelző készülék jelzéseire,
- d)** a járművel történő megállásra és várakozásra,
- e)** az autópálya leálló sávjának igénybevételére,
- f)** a behajtási tilalomra, a korlátozott övezetre (zóna), a kötelező haladási irányra,⁴⁷²
- g)** a természet védelmére vonatkozó – külön jogszabályban meghatározott – egyes előírások betartására kerüljenek.
- (2)** Ha az (1) bekezdés szerinti egyes előírásokat megszegik, az üzemben tartóval, illetve a 21/A. § (2) bekezdésében meghatározott esetben a gépjárművet használatra átvevő személlyel szemben 30 000 forinttól 300 000 forintig terjedő közigazgatási bírságot kell kiszabni. Az egyes rendelkezések megsértése esetén kiszabható bírságok összegét a Kormány rendeletben határozza meg. Amennyiben egy cselekménnyel több előírást szegnek meg és azt egy eljárásban bírálják el, a kiszabandó bírság összegét az egyes szabályszegésekhez rendelt bírságösszegek összegeként kell megállapítani.⁴⁷³
- (3)** A (2) bekezdésben meghatározott közigazgatási bírság kiszabásának kizárólag a külön jogszabály szerinti technikai eszközzel készített és továbbított felvétellel dokumentált szabályszegés esetén van helye.⁵⁶³
- (4)** A bírságolással kapcsolatos eljárás lefolytatására a Kormány által rendeletben kijelölt hatóság jogosult. A hatóság az (1) bekezdésben meghatározott szabályszegés miatt hozott határozatát az ügyfél részére az előírás megszegését követő 90 napon belül kézbesíti. A 21. § (2) bekezdése szerinti közigazgatási bírságot kiszabó,

⁴⁷¹ Az 1988. évi I. törvény 21. §-a a 2007. évi CLXXV. törvény 5. §-ának megfelelően megállapított szöveg. Hatályos: 2008.01.01.

⁴⁷² Az 1988. évi I. törvény 21. § (1) bekezdés f) pontja a 2009. évi XLV. törvény 5. § (1) bekezdésének megfelelően megállapított szöveg. Hatályos: 2010.01.01.

⁴⁷³ Az 1988. évi I. törvény 21. § (2) bekezdése a 2009. évi XLV. törvény 5. § (2) bekezdésének megfelelően megállapított szöveg. Hatályos: 2009.08.01.

⁵⁶³ Az 1988. évi I. törvény 21. § (3) bekezdését a 2009. évi XLV. törvény 5. § (3) bekezdése iktatta be. Hatályos: 2009.08.01.

elsőfokú határozat meghozatala informatikai eszközzel, automatizált módon történhet. Automatizált egyedi döntésen a kiadmányozásra jogosult aláírása és a hatóság bélyegzőlenyomata is informatikai eszközzel rögzíthető, ha az aláírás és a bélyegzőlenyomat hitelességét a hatáskör gyakorlója egyedi döntésével hitelesítette.⁵⁶⁶

- (4) Az (1) bekezdésben meghatározott szabályszegés miatt indult első fokú eljárást az előírás megszegését követő hat hónapon belül be kell fejezni.⁶⁵⁰
- (5) A Kormány – az (1) bekezdésben foglaltakra figyelemmel – rendeletben állapítja meg azon szabályszegések körét, amelyek esetén az érintett gépjármű üzemben tartója, illetve a 21/A. § (2) bekezdésében meghatározott esetben a gépjárművet használatra átvevő személy közigazgatási bírsággal sújtandó.⁵⁶⁷
- (6) A (4) bekezdés szerint kijelölt hatóság a közigazgatási bírság kiszabására irányuló eljárásban közvetlenül adat-hozzáféréssel átveheti a gépjármű-nyilvántartásból a szabályszegés bizonyításához szükséges külön jogszabály szerinti jármű-azonosító adatokat, a természetes személy üzemben tartó személyes adatait és a nem természetes személy üzemben tartó azonosításához szükséges adatokat.^{568 569}
- (7) A beszedett bírság felhasználását a Kormány rendeletben szabályozza.⁵⁷⁰

Tv. 21/A. § (1) Az üzemben tartó mentesül a 21. § (2) bekezdése alapján kiszabott közigazgatási bírság megfizetése alól, ha a gépjármű – a szabályszegés időpontját megelőzően – jogellenesen került ki a birtokából és igazolja, hogy a jogellenességgel összefüggésben – a bírságot kiszabó határozat kézbesítését megelőzően – kezdeményezte a megfelelő hatóság eljárását.⁴⁷⁵

- (2) Ha a gépjárművet az üzemben tartó a szabályszegést megelőzően más természetes személy vagy nem természetes személy használatába adta, és ezt a használatba vevő személy teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalt, a (4) bekezdés szerinti adatokat tartalmazó nyilatkozatával igazolja, vagy – azon gépjárművek esetében, amelyek külön jogszabály alapján a közúti forgalomban menetlevéllel, illetve fuvarlevéllel vehetnek részt – olyan menetlevéllel, illetve fuvarlevéllel igazolja, amelyek a (4) bekezdés szerinti adatokat tartalmazzák, a közigazgatási bírságot a használatba vevő személlyel szemben kell kiszabni.⁴⁷⁶
- (3) Az üzemben tartó mentesül a 21. § (2) bekezdése alapján kiszabott közigazgatási bírság megfizetése alól, ha számára a szabályszegést más törvény lehetővé teszi.⁴⁷⁸
- (4) A (2) bekezdés szerinti nyilatkozat, menetlevél, illetve fuvarlevél tartalmazza
- a) a gépjármű hatósági jelzését,
 - b) a természetes személy üzemben tartó és használatba vevő nevét, születési idejét, születési helyét, lakcímét, nem természetes személy üzemben tartó és használatba vevő esetén annak megnevezését és székhelyének (telephelyének) címét,⁴⁷⁹
 - c) ⁴⁸⁰
- valamint
- d) azon időszak megjelölését, amelyre a gépjármű használatát a használatba vevő az üzemben tartótól átvette.
- (5) ⁴⁸¹

⁵⁶⁶ Az 1988. évi I. törvény 21. § (4) bekezdése a 2010. évi CLXXII. törvény 11. § (2) bekezdésének megfelelően megállapított szöveg. Hatályos: 2011.01.01.

⁶⁵⁰ Az 1988. évi I. törvény 21. § (4a) bekezdését a 2010. évi CLXXII. törvény 11. § (3) bekezdése iktatta be. Hatályos: 2011.01.01.

⁵⁶⁷ A 2009. évi XLV. törvény 5. § (3) bekezdésének megfelelően átsorszámozott szöveg. Hatályos: 2009. 08. 01.

⁵⁶⁸ A 2009. évi XLV. törvény 5. § (3) bekezdésének megfelelően átsorszámozott szöveg. Hatályos: 2009. 08. 01.

⁵⁶⁹ Az 1988. évi I. törvény 21. § (6) bekezdése a 2009. évi XLV. törvény 10. § (6) bekezdésének megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2009. 08. 01.

⁵⁷⁰ A 2009. évi XLV. törvény 5. § (3) bekezdésének megfelelően átsorszámozott szöveg. Hatályos: 2009. 08. 01.

⁴⁷⁵ Az 1988. évi I. törvény 21/A-21/B. §-át a 2007. évi CLXXV. törvény 6. §-a iktatta be. Hatályos: 2008.01.01.

⁴⁷⁶ Az 1988. évi I. törvény 21/A. § (2) bekezdése a 2009. évi XLV. törvény 6. § (1) bekezdésének megfelelően megállapított szöveg. Hatályos: 2009.08.01.

⁴⁷⁸ Az 1988. évi I. törvény 21/A. § (3) bekezdését a 2010. évi CXLVII. törvény 4. §-a iktatta be. Hatályos: 2011.01.01.

⁴⁷⁹ Az 1988. évi I. törvény 21/A. § (4) bekezdés b) pontja a 2009. évi XLV. törvény 6. § (2) bekezdésének megfelelően megállapított szöveg. Hatályos: 2009.08.01.

⁴⁸⁰ A 2009. évi LVI. törvény 8. §-a hatályon kívül helyezte. Hatályos: 2009. 10. 01.

⁴⁸¹ A 60/2009. (V. 28.) AB határozat 1. pontja megsemmisítette. Hatályos: 2009. 05. 28.

Tv. 21/B. § (1) A közigazgatási bírság kiszabására irányuló eljárás a szabálysértési eljárás ugyanazon jogsértés miatt történő lefolytatását nem érinti.⁴⁸²

(2)⁴⁸³

Helyszíni bírság, továbbá szabálysértési eljárásban pénzbírság nem szabható ki azzal a személlyel szemben, akivel szemben a szabálysértés alapjául szolgáló előírás megsértése miatt a 21. § (1) és (2) bekezdése alapján vagy a 21/A. § (2) bekezdése alapján közigazgatási bírság kiszabásának van helye.

A közúti járművek üzemeltetésének műszaki feltételei

Tv. 22. § (1) Belföldi üzemben tartás céljából csak olyan típusú jármű gyártható vagy hozható be külföldről, amelyre a közlekedési hatóság – típusjóváhagyás keretében típusvizsgálat alapján, illetőleg a külföldön kiadott típusjóváhagyó okmány honosításával – típusbizonyítványt adott ki. Egyedi jármű vagy járműsorozat behozatala esetén a közlekedési hatóság a típusvizsgálatról és a típusbizonyítvány kiadásától eltekinthet.¹⁵⁹

(2) A típusvizsgálat során azt kell ellenőrizni, hogy a járműtípus megfelel-e a jogszabályban meghatározott műszaki, közlekedésbiztonsági, környezetvédelmi és munkavédelmi követelményeknek.

(3) Jármű egyedi előállításához (összeépítéséhez), átalakításához, forgalomba helyezéséhez a közlekedési hatóság előzetes engedélyre van szükség.

(4) A közlekedési hatóság az engedélyezett járműtípusok, valamint a jóváhagyott alkatrészek, tartozékok és önálló műszaki egységek típus-meghatározó műszaki adatairól nyilvántartást vezet.

Tv. 22/A. § (1) A külön jogszabályban meghatározott,⁴⁸⁵

a közúti járművekkel, jármű-alkatrészekkel és önálló műszaki egységekkel kapcsolatos⁴⁸⁶

a) típusjóváhagyás kiadásának hatósági eljárása vagy a jármű gyártója által kezdeményezett visszahívása során hamis nyilatkozatot tevő,

b) típus-jóváhagyási, illetve üzemelési határérték vizsgálati eredményt meghamisító,

c) típusjóváhagyás visszavonását vagy gyártói visszahívást eredményező adatokat vagy műszaki előírásokat visszatartó,

d) hatástalanító berendezés alkalmazási tilalmat megszegő és

e) információhoz való hozzáférés biztosítási kötelezettségét nem teljesítő

gyártóval szemben 100 000 forinttól 1 000 000 forintig terjedő bírság szabható ki. Az egyes rendelkezések megsértése esetén kiszabható bírságok összegét külön jogszabály határozza meg.

(2) A kivetett bírság összegének megfizetése meghatározott számlaszámra történő befizetéssel történhet.

(3) Az (1) bekezdésben meghatározott rendelkezések megtartását a közlekedési hatóság ellenőrzi.

R. 15. § (1) A típusbizonyítvány kiadását belföldi gyártás esetén – a sorozatgyártás megkezdése előtt – a gyártónak, külföldről történő behozatal esetén – a szerződés megkötése előtt – annak kell kérnie, aki a járművet belföldön kereskedelmi forgalomba hozza. Ha a jármű belföldön kereskedelmi forgalomba nem kerül, a típusbizonyítványt a megrendelőnek kell kérnie.

(2) Külföldről behozott jármű típusvizsgálata során a közlekedési hatóság – a jogszabályban meghatározott műszaki, közlekedésbiztonsági, környezetvédelmi és munkavédelmi követelmények megtartásával – a külföldi típusvizsgálati eredményeket felhasználhatja vagy külön vizsgálat nélkül elfogadhatja.

R. 16. § Jármű egyedi előállítása (összeépítése) vagy átalakítása abban az esetben engedélyezhető, ha a műszaki, közlekedésbiztonsági, környezetvédelmi és munkavédelmi követelmények mellett kielégíti az esztétikai igényeket is és a jármű létrehozása gazdasági vagy egyéb szempontból indokolt.

⁴⁸² Az 1988. évi I. törvény 21/A-21/B. §-át a 2007. évi CLXXV. törvény 6. §-a iktatta be. Hatályos: 2008.01.01.

⁴⁸³ Az 1988. évi I. törvény 21/B. § (2) bekezdése a 2009. évi XLV. törvény 7. §-ának megfelelően megállapított szöveg. Hatályos: 2009.08.01.

¹⁵⁹ Az 1988. évi I. törvény 22. §-a a 2000. évi CXXVII. törvény 5. §-ának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2001. 01. 01.

⁴⁸⁵ Az 1988. évi I. törvény 22/A. §-át a 2007. évi CLXXV. törvény 7. §-a iktatta be. Hatályos: 2008.02.10.

- Tv. 23. § (1)** Jármű – a (3) bekezdésben meghatározott vizsgálatot követően – abban az esetben helyezhető forgalomba, ha a tulajdonos a tulajdonjog megszerzésének jogszerűségét, a kötelező gépjármű-felelősségbiztosítás fedezetének meglétét és a külön jogszabályban meghatározott regisztrációs adó megfizetését a közlekedési igazgatási hatósági eljárásban igazolta.¹⁶²
- (2) A jármű forgalomba helyezése a hatósági jelzés és engedély kiadásával és az országos járműnyilvántartásba bejegyzésével valósul meg.¹⁶³
- (3) A hatósági engedély és jelzés kiadása előtt a közlekedési hatóság vizsgálaton (a továbbiakban: forgalomba helyezés előtti vizsgálat) ellenőrzi, hogy a jármű megfelel-e a típusbizonyítványban foglaltaknak vagy – ha a hatóság típusbizonyítvány kiadásától eltekintett – a 22. § (2) bekezdésében említett követelményeknek.
- (4) A közlekedési hatóság típusbizonyítvány alapján forgalmazott új jármű forgalomba helyezés előtti vizsgálatától eltekinthet. A forgalmazónak a forgalomba helyezéshez kapcsolódó tevékenységét a közlekedési hatóság ellenőrzi.¹⁶⁴
- (5) Egyedileg előállított (összeépített) vagy átalakított jármű esetén a közlekedési hatóság azt vizsgálja, hogy a jármű megfelel-e az előzetes engedélyben foglaltaknak. Előzetes engedély nélkül előállított vagy átalakított járműre hatósági engedély és jelzés nem adható.
- (6) A belföldön üzemeltetni kívánt, külföldi rendszámmal ellátott jármű forgalomba helyezését a jármű belföldi üzemeltetője a tulajdonszerzést, illetőleg a jármű behozatalát követő legfeljebb 30 napon belül köteles kezdeményezni.¹⁶⁵
- (7) Az Európai Gazdasági Térség más tagállamában kiadott érvényes hatósági engedéllyel és jelzéssel ellátott jármű forgalomba helyezése előtt a közlekedési hatóság – a típusvizsgálat és a (3) bekezdésben meghatározott forgalomba helyezés előtti vizsgálat mellőzésével – a jármű eredeti okmányai, valamint a származási ország hatósági nyilvántartásai alapján, szemle alkalmazásával állapítja meg a jármű nyilvántartásba veendő műszaki adatait.¹⁶⁶
- R. 17. § (1)** A járművek hatósági engedéllyel és jelzéssel való ellátásáról, valamint nyilvántartásáról – ha jogszabály eltérően nem rendelkezik – a rendőrhatalóság gondoskodik.¹⁶⁷
- (2) A jármű nyilvántartásba vett adataiban bekövetkezett változást az üzemben tartó köteles a hatóságnak bejelenteni.
- Tv. 24. § (1)** Az üzemben tartó felelős azért, hogy a forgalomban tartott járműve a műszaki, közlekedésbiztonsági és környezetvédelmi követelményeknek megfeleljen.⁴⁹²
- (2) A járművek megfelelőségét időszakos vizsgálaton a közlekedési hatóság ellenőrzi.
- (3)¹⁷¹
- (4)⁴⁸⁸
- (5)⁴⁸⁹

¹⁶² Az 1988. évi I. törvény 23. § 1. bekezdése a 2003. évi CX. törvény 16. § 3. bekezdésének megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2004. 02. 01.

¹⁶³ Az 1988. évi I. törvény 23. § 2. bekezdését a 2003. évi CX. törvény 16. § 4. bekezdése iktatta be, egyidejűleg az eredeti 2-4. bekezdések számozása 3-5. bekezdésekre módosult. Hatályos: 2004. 02. 01.

¹⁶⁴ Az 1988. évi I. törvény 23. § 3. bekezdése a 2000. évi CXXVII. törvény 6. §-ának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2001. 01. 01.

¹⁶⁵ Az 1988. évi I. törvény 23. § 6. bekezdését a 2003. évi CX. törvény 16. § 5. bekezdése iktatta be. Hatályos: 2004. 02. 01.

¹⁶⁶ Az 1988. évi I. törvény 23. § 7. bekezdését a 2006. évi CX. törvény 13. §-a iktatta be. Hatályos: 2007. 01. 01.

¹⁶⁷ A 30/1988. (IV. 21.) MT rendelet 17. § 1. bekezdése a 104/1999. (VII. 6.) Korm. rendelet 8. §-ának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 1999. 07. 21.

⁴⁹² Az 1988. évi I. törvény 24. §-a a 2007. évi CLXXV. törvény 8. §-ának megfelelően megállapított szöveg. Hatályos: 2008.01.01.

¹⁷¹ A 2009. évi CIX. törvény 47. § (5) bekezdése hatályon kívül helyezte. Hatályos: 2010. 01. 01.

⁴⁸⁸ A 2009. évi CIX. törvény 47. § (5) bekezdése hatályon kívül helyezte. Hatályos: 2010. 01. 01.

⁴⁸⁹ A 2009. évi CIX. törvény 47. § (5) bekezdése hatályon kívül helyezte. Hatályos: 2010. 01. 01.

- (6) Ha a jármű az (1) bekezdésben említett követelményeknek nem felel meg, az időszakos vizsgálatot végző közlekedési hatóság a jármű forgalomban tartását megtiltja és erről informatikai rendszere útján – gépjármű, mezőgazdasági vontató, lassú jármű és ezek pótkocsija esetén – a közlekedési igazgatási hatóságot értesíti.⁴⁹⁰
- (7) A 24/A. § (2) bekezdésében említett vizsgáló állomást a miniszter által rendeletben meghatározott hatósági eljárások díjának a jogszabályban foglalt hányada illeti meg.⁴⁹¹
- (8) A közlekedési hatóság a forgalomba helyezés előtti és az időszakos vizsgálaton bemutatott jármű vizsgálatát és a vizsgálati eredmények rögzítését követően, a vizsgálati eredmények valódisága ellenőrzésének idejére, de legfeljebb két óra időtartamra, a jármű vizsgáló állomáson történő visszatartását rendelheti el.⁶⁰⁰
- Tv. 24/A. § (1)** A típusvizsgálat során – a Kormány rendeletében meghatározott esetben – a közlekedési hatóság által engedélyezett tanúsító szervezet (a továbbiakban: típusvizsgáló) működik közre a tényállás tisztázásában.⁵⁹⁶
- (2) A jármű forgalomba helyezés előtti és időszakos vizsgálata, valamint az ennek keretében elvégzett rendszeres környezetvédelmi felülvizsgálat során – a közúti járművek műszaki megvizsgálásáról szóló miniszteri rendeletben meghatározott feltételek esetén – a közlekedési hatóság által engedélyezett tanúsító szervezet (a továbbiakban: vizsgáló állomás) működik közre a tényállás tisztázásában.⁵⁹⁷
- (3) A típusvizsgálóra és a vizsgáló állomásra vonatkozó követelményeket, valamint a tanúsítási tevékenységekre vonatkozó szabályokat a miniszter, a típusvizsgáló és vizsgáló állomás engedélyezésére irányuló eljárás részletes szabályait a Kormány rendeletben határozza meg.
- (4) A típusvizsgáló és a vizsgáló állomás engedélyezésére irányuló eljárásban a közlekedési hatóság határozathozatal helyett a típusvizsgálóval, illetve a vizsgáló állomással hatósági szerződést köt a vizsgálatok elvégzéséhez szükséges feltételek biztosítására, valamint a tényállás tisztázásában való közreműködésre.
- (5) A vizsgáló állomás tekintetében a szolgáltatási tevékenység megkezdésének és folytatásának általános szabályairól szóló törvény szerinti szolgáltatás felügyeletét ellátó hatóság feladatait a közlekedési hatóság látja el.
- (6) A jármű időszakos vizsgálata során a jármű műszaki megvizsgálását, illetve környezetvédelmi felülvizsgálatát a közlekedési hatóság köztisztviselője, illetve a (2) bekezdésben meghatározott tanúsító szervezettel foglalkoztatási jogviszonyban álló, a közlekedési hatóság által kiadott engedéllyel rendelkező személy (a továbbiakban: műszaki vizsgabiztos) végzi. Műszaki vizsgabiztosi tevékenység folytatását a közlekedési hatóság annak engedélyezi, aki büntetlen előéletű, nem áll műszaki vizsgabiztosi tevékenység folytatását kizáró foglalkozástól eltiltás hatálya alatt, valamint rendelkezik a miniszter rendeletében meghatározott szakmai képesítésekkel, és megfelel az ott meghatározott egyéb feltételeknek. A közlekedési hatóság az engedéllyel rendelkező személyről nyilvántartást vezet, amely tartalmazza a vizsgabiztosi tevékenység végzésére jogosult személy természetes személyazonosító adatait.⁶⁰⁹
- (7) A (6) bekezdés szerinti műszaki vizsgabiztosi tevékenység engedélyezése iránti kérelem benyújtásával egyidejűleg a műszaki vizsgabiztosi tevékenység engedélyezése iránti kérelmet benyújtó személy hatósági bizonyítvánnyal igazolhatja azt a tényt, hogy büntetlen előéletű, és nem áll a műszaki vizsgabiztosi tevékenység folytatását kizáró foglalkozástól eltiltás hatálya alatt, vagy kéri, hogy e tények fennállására vonatkozó adatokat a bünyügyi nyilvántartó szerv a közlekedési hatóság részére – annak a műszaki vizsgabiztosi tevékenység engedélyezése iránti kérelem elbírálása céljából benyújtott adatigénylése alapján – továbbítsa. Az adatigénylés során a közlekedési hatóság a (8) bekezdésben meghatározott adatokat igényelheti a bünyügyi nyilvántartó szervtől.⁶¹⁰
- (8) A közlekedési hatóság a műszaki vizsgabiztosi tevékenység gyakorlásának időtartama alatt lefolytatott hatósági ellenőrzés keretében ellenőrzi azt is, hogy a műszaki vizsgabiztos büntetlen előéletű, és nem áll a műszaki

⁴⁹⁰ Az 1988. évi I. törvény 24. § (6) bekezdése a 2009. évi LVI. törvény 7. §-ának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2009. 10. 01.

⁴⁹¹ Az 1988. évi I. törvény 24. § (7) bekezdése a 2010. évi CLXXII. törvény 14. §-ának megfelelően megállapított szöveg. Hatályos: 2011.01.01.

⁶⁰⁰ Az 1988. évi I. törvény 24. § (8) bekezdését a 2010. évi CLXXII. törvény 14. §-a iktatta be. Hatályos: 2011.01.01.

⁵⁹⁶ Az 1988. évi I. törvény 24/A. §-át a 2009. évi CIX. törvény 47. § (1) bekezdése iktatta be. Hatályos: 2010.01.01.

⁵⁹⁷ Az 1988. évi I. törvény 24/A. § (2) bekezdése a 2010. évi CLXXII. törvény 15. §-ának megfelelően megállapított szöveg. Hatályos: 2011.01.01.

⁶⁰⁹ Az 1988. évi I. törvény 24/A. § (6)-(9) bekezdését a 2009. évi CXLIX. törvény 1. § (8) bekezdése iktatta be. Hatályos: 2010.01.01.

⁶¹⁰ Az 1988. évi I. törvény 24/A. § (6)-(9) bekezdését a 2009. évi CXLIX. törvény 1. § (8) bekezdése iktatta be. Hatályos: 2010.01.01.

vizsgabiztosi tevékenység folytatását kizáró foglalkozástól eltiltás hatálya alatt. A hatósági ellenőrzés céljából a közlekedési hatóság adatot igényelhet a bünyügyi nyilvántartási rendszerből. Az adatigénylés kizárólag azon adatra irányulhat, hogy a műszaki vizsgabiztos büntetlen előéletű-e, valamint, hogy a műszaki vizsgabiztosi tevékenység folytatását kizáró foglalkozástól eltiltás hatálya alatt áll-e.⁶¹¹

(9) A (6)-(8) bekezdés alapján megismert személyes adatokat a közlekedési hatóság⁶¹²

- a) a műszaki vizsgabiztosi tevékenység engedélyezése iránti eljárás jogerős befejezéséig,
- b) a műszaki vizsgabiztos nyilvántartásba vétele esetén a hatósági ellenőrzés időtartamára vagy a nyilvántartásból való törlésre irányuló eljárásban az eljárás jogerős befejezéséig kezelheti.

Tv. 24/B. § (1) Ha a biztosító a közlekedési hatóságot arról értesíti, hogy a kárfelvételi eljárásban úgy ítélte meg, hogy a közlekedési balesettel érintett gépjármű a közúti forgalomban történő részvételre közlekedésbiztonsági szempontból alkalmatlannak tekintendő, a közlekedési hatóság az értesítés kézhezvételét követő tíz napon belül a gépjármű műszaki vizsgálatát rendeli el.^{630 631}

(2) Ha a közlekedési hatóság az (1) bekezdésben meghatározott vizsgálat alapján azt állapítja meg, hogy a gépjármű a közúti forgalomban való részvételre műszakilag

- a) alkalmas, erről értesíti az (1) bekezdés szerinti biztosítót,
- b) alkalmatlan, a 24. § (6) bekezdésben foglaltak szerint jár el, és erről értesíti a (1) bekezdés szerinti biztosítót.

(3) Ha az üzemben tartó az (1) bekezdésben meghatározott vizsgálatra a gépjárművet nem mutatta be, a közlekedési hatóság erről a tényről értesíti a biztosítót, valamint a közlekedési igazgatási hatóságot.

(4) Az (1) bekezdés szerinti eljárásban a műszaki vizsgálat díjának megfizetése a gépjármű tulajdonosát vagy üzembentartóját terheli.

Tv. 25. § E törvénynek⁵⁴¹

- a) a hatósági engedélyre, jelzésre, nyilvántartásba vételre és a hatósági vizsgálatokra vonatkozó rendelkezései a kerékpárookra, az állati erővel vont járművekre, a kézikocsikra és a lassú járművek külön jogszabályban meghatározott egyes fajtáira,
- b) a hatósági engedélyre, a hatósági jelzésre és a nyilvántartásba vételre vonatkozó rendelkezései a két- és háromkerekű segédmotoros kerékpárookra,
- c) az időszakos vizsgálatra vonatkozó rendelkezései a segédmotoros kerékpárookra,
- d) a típusvizsgálatra és típusbizonyítványra vonatkozó rendelkezései az egyedileg behozott, előállított (összeépített) vagy átalakított segédmotoros kerékpárookra, illetőleg a forgalomba helyezés előtti vizsgálatra vonatkozó rendelkezései az egyéb, két- és háromkerekű segédmotoros kerékpárookra nem terjednek ki.

Tv. 25/A. § A közúti forgalomban⁵³⁶

- a) a gépkocsi,
- b) a motorkerékpár [ideértve a négykerekű motorkerékpárt is (quad)],
- c) a mezőgazdasági vontató,
- d) a négykerekű segédmotoros kerékpár (quad),⁵³⁷

⁶¹¹ Az 1988. évi I. törvény 24/A. § (6)-(9) bekezdését a 2009. évi CXLIX. törvény 1. § (8) bekezdése iktatta be. Hatályos: 2010.01.01.

⁶¹² Az 1988. évi I. törvény 24/A. § (6)-(9) bekezdését a 2009. évi CXLIX. törvény 1. § (8) bekezdése iktatta be. Hatályos: 2010.01.01.

⁶³⁰ Az 1988. évi I. törvény 24/B. §-át a 2009. évi CL. törvény 1. §-a iktatta be. Hatályos: 2010.04.01.

⁶³¹ Az 1988. évi I. törvény 24/B. § (1) bekezdése a 2010. évi CLXXII. törvény 25. § (1) bekezdésének megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2011. 01. 01.

⁵⁴¹ Az 1988. évi I. törvény 25. §-a a 2008. évi C. törvény 3. §-ának megfelelően megállapított szöveg. Hatályos: 2009. 01. 01.

⁵³⁶ Az 1988. évi I. törvény 25/A. §-át a 2007. évi CLXXV. törvény 10. §-a iktatta be. Hatályos: 2008.01.01.

⁵³⁷ Az 1988. évi I. törvény 25/A. § d) pontja a 2008. évi C. törvény 4. §-ának megfelelően megállapított szöveg. Hatályos: 2009.01.01.

- e) a pótkocsi,
- f) a lassú jármű
 - a 25. §-ban meghatározott kivételek alkalmazása mellett – a közúti forgalomban érvényes hatósági engedéllyel és jelzéssel vehet részt.

R. 18. § A segédmotoros kerékpár, a kerékpár, az állati erővel vont jármű, a kézikocsi, továbbá a forgalomba helyezés előtti vizsgálatra nem kötelezett lassú jármű rendeltetésszerű használatra való alkalmasságát a gyártó, illetőleg a kereskedelmi forgalmazó tanúsítja.

Tv. 26. § A járműállomány zavartalan üzemeltetése érdekében hazai gyártású járműveknél a gyártó, importból származó járműveknél az importáló feladata

- a) a járművek alkatrészekkel, felszerelésekkel és tartozékokkal való ellátása,
- b) a vevőszolgálati javítóhálózat megszervezése,
- c) a műszaki dokumentáció rendelkezésre bocsátása,
- d) a szakemberek részére típusismereti képzés és továbbképzés.
- e) a hulladékká vált gépjárművekről szóló kormányrendeletben meghatározott, a gyártókra vonatkozó kötelezettségek teljesítése.⁶⁶¹

Tv. 27. § (1) A járműjavítási és karbantartási, valamint a bontási tevékenység (a továbbiakban együtt: járműfenntartó tevékenység) végzésének feltételeit, a javításhoz, karbantartáshoz, illetve a bontáshoz szükséges eszközöket, berendezéseket és alkalmazott technológiákat, illetőleg a járműjavításhoz felhasznált alkatrészekre, felszerelésekre, tartozékokra, valamint a tüzelő- és kenőanyagokra vonatkozó minőségi követelményeket a miniszter rendelete határozza meg.⁵⁹⁸

(2) Aki járműfenntartó tevékenységet kíván folytatni, köteles e szándékát a közlekedési hatóságnak bejelenteni.

(3) A (2) bekezdést a szolgáltatásnak a határon átnyúló szolgáltatásnyújtás keretében történő ellátására is alkalmazni kell.

(4) A hulladékká vált jármű bontását a környezetvédelmi hatóság által kiadott veszélyes hulladékkezelési tevékenység végzésére jogosító engedéllyel is rendelkező járműfenntartó (a továbbiakban: regisztrált bontó-hulladékkezelő) végezheti. A (2) bekezdés szerinti bejelentést a veszélyes hulladékkezelési tevékenység engedélyezése iránti kérelemmel egyidejűleg a környezetvédelmi hatóságnál is meg lehet tenni, amely a bejelentést haladéktalanul továbbítja a közlekedési hatósághoz.

(5) A hulladékká vált jármű bontásához a jármű tulajdonosának kérelmére a közlekedési hatóság által kiadott egyedi engedély szükséges. A regisztrált bontó-hulladékkezelő – a közlekedési hatósággal kötött megbízási szerződés alapján – a bontási engedély kiadását megelőző vizsgálatban közreműködik.

(6) A járműfenntartó tevékenység tekintetében a szolgáltatási tevékenység megkezdésének és folytatásának általános szabályairól szóló törvény szerinti szolgáltatás felügyeletét ellátó hatóság feladatait a közlekedési hatóság látja el.

Tv. 28. § (1) A járművek környezetszennyezését a közlekedési hatóság az időszakos vizsgálat keretében elvégzett, rendszeres környezetvédelmi felülvizsgálat keretében, valamint közúton és a jármű telephelyén végzett mérésekkel ellenőrzi.^{177 178}

(2) ^{182 183}

⁶⁶¹ Az 1988. évi I. törvény 26. § e) pontját a 2010. évi CLXXII. törvény 16. §-a iktatta be. Hatályos: 2011.01.01.

⁵⁹⁸ Az 1988. évi I. törvény 27. §-a a 2009. évi CIX. törvény 47. § (2) bekezdésének megfelelően megállapított szöveg. Hatályos: 2010.01.01.

¹⁷⁷ Az 1988. évi I. törvény 28. §-a a 2000. évi CXXVII. törvény 8. §-ának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2001. 01. 01.

¹⁷⁸ Az 1988. évi I. törvény 28. § (1) bekezdése a 2009. évi LXXXIV. törvény 48. § (5) bekezdésének megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2010. 01. 01.

¹⁸² Az 1988. évi I. törvény 28. § (2) bekezdése a 2009. évi LXXXIV. törvény 48. § (5) bekezdésének megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2010. 01. 01.

¹⁸³ A 2009. évi CIX. törvény 47. § (5) bekezdése hatályon kívül helyezte. Hatályos: 2010. 01. 01.

- (3) A gépjárművek tüzelőanyag-fogyasztásának és üvegházhatást okozó gázkibocsátásának széles körű ismertetése, az új személygépkocsik vásárlóinak környezetvédelmi szempontból kedvező irányú befolyásolása érdekében a közlekedési hatóságnak a típusbizonyítvány (22. §) alapján, vagy járműsorozatban történő behozatal keretében megvalósuló forgalombahelyezés előtt meg kell állapítania a személygépkocsik külön jogszabályok szerint mért tüzelőanyag fogyasztását és szén-dioxid kibocsátását.
- (4) A közlekedési hatóság évente legalább egyszer kiadvány formájában közzéteszi a forgalmazott új személygépkocsik hivatalos tüzelőanyag fogyasztási és szén-dioxid kibocsátási adatait, illetve ezeket – az időközben megjelenő gépjárműtípusok esetében – térítés ellenében rendelkezésre bocsátja.
- R. 19. § (1)** A járművek által keltett zajhatást, légszennyezést a rendőrhatalóság és a közlekedési hatóság műszeres vizsgálattal a közúti forgalomban és az üzemben tartó telephelyén ellenőrizheti.
- (2) A megengedett zajszintet és légszennyezési határértéket túllépő járművek ellenőrző mérés céljából a mérőállomásra rendelhetők be.

Út építése, kezelése, fenntartása, megszüntetése és elbontása

- Tv. 29. § (1)** Az országos közutak építetője – a koncessziós szerződés keretében megvalósuló utak kivételével – a (11) bekezdésben foglaltak figyelembevételével, a Magyar Állam kizárólagos tulajdonában lévő, az országos közúthálózat fejlesztési és építetői feladatainak ellátásáért felelős, részvénytársasági formában működő gazdasági társaság, a Nemzeti Infrastruktúra Fejlesztő Zártkörűen Működő Részvénytársaság (a továbbiakban: NIF Zrt.). Az út 33. § (1) bekezdésének b) pontja szerinti kezelője – a (11) bekezdésben foglaltak figyelembevételével – építetőnek minősül a vele – az országos közutak kezelésének szabályozásáról szóló miniszteri rendelet alapján – megkötött szerződés szerinti felújítási, karbantartási, illetőleg fejlesztési feladatok tekintetében. Az építető – a (11) bekezdésben foglaltak figyelembevételével, valamint a koncessziós szerződés keretében megvalósuló utak kivételével – a Magyar Állam javára és nevében jár el. Az országos közút fejlesztéséhez szükséges megvásárolt, illetve kisajátított földrészlet a Magyar Állam tulajdonába és e törvény erejénél fogva, ellenérték nélkül az építető vagyonkezelésébe kerül, amelyet köteles az ingatlan-nyilvántartásba bejegyeztetni. Az építető a vagyonkezelői jog bejegyzésére vonatkozó földhivatali határozatot annak kézhezvételétől számítottan haladéktalanul köteles a Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt. (a továbbiakban: MNV Zrt.) részére tájékoztatásul megküldeni. Ezen ingatlanok vagyonkezelői jogának ingatlan-nyilvántartási bejegyzése és annak ingatlan-nyilvántartásból való törlése után igazgatási szolgáltatási díjat nem kell fizetni.⁵⁴³
- (2) Az építető – a koncessziós szerződés keretében megvalósuló utak kivételével a (11) bekezdésben foglaltak figyelembevételével, a beruházás előkészítéseként teljes körűen elkészíteti a szükséges terveket, tanulmányokat. Az építető ügyfélként részt vesz a hatósági és egyéb igazgatási eljárásokban, saját nevére megszerzi az építési engedélyeket, elvégzi vagy elvégezteti a munkaterület előkészítését (beleértve különösen a területszerzést, megelőző régészeti feltárást, közmű kiváltást) és fejlesztést, továbbá lefolytatja a közbeszerzési eljárásokat. Az építető építési szerződéseket köt a megvalósításra, gondoskodik az építési műszaki ellenőri tevékenység ellátásáról, lebonyolítja a műszaki átadás-átvételt. Az építetőre a gyorsforgalmi utak közérdekűségéről és fejlesztéséről szóló jogszabály rendelkezései is irányadóak.
- (3) A NIF Zrt. - az elkészült utak ideiglenes, és végleges forgalomba helyezése után – a felhasznált forrásokkal és a létrehozott eszközökkel elszámol a Magyar Állam nevében eljáró, a forrásokat rendelkezésre bocsátó szervvel. Az elszámolás során a NIF Zrt. az utakat, és az egyes projektekkel kapcsolatban létrehozott vagy megszerzett egyéb eszközöket is magában foglaló földterületet, mint állami vagyont a vagyonkezelői jogának egyidejű megszűnése mellett közvetlenül átadja (nyilvántartásaiból az elszámolásra kapott forrásokkal szemben kivezeti) az MNV Zrt. részére, amelyet az MNV Zrt. a miniszter által – az állami vagyon felügyeletéért felelős miniszter egyetértésével – kijelölt szervezet részére vagyonkezelésbe ad és azzal vagyonkezelési szerződést köt. A más vagyonkezelésében álló állami vagyonon végzett értéknövelő beruházások, felújítások, azokhoz kapcsolódó új eszköz létrehozása esetén a NIF Zrt. azt a vagyonkezelő részére adja át, amely köteles az MNV Zrt. felé a vagyonkezelési szerződésében foglaltak szerint a vagyon értékének változásával elszámolni.

⁵⁴³ Az 1988. évi I. törvény 29. §-a a 2010. évi CLXXII. törvény 17. §-ának megfelelően megállapított szöveg. Hatályos: 2011. 01. 01.

- (4) A (3) bekezdést kell alkalmazni abban az esetben is, ha a (2) bekezdés szerinti építetési feladatokat az út kezelője látja el, azzal, hogy a felhasznált forrásokkal és a létrehozott eszközökkel a Magyar Állam nevében eljáró, a forrásokat rendelkezésre bocsátó szervvel, a vele – külön jogszabály alapján – megkötött szerződés rendelkezései szerint számol el.
- (5) A (3) bekezdés szerinti vagyonátadás mentes az adó-, – ide nem értve az általános forgalmi adót – és illetékfizetési kötelezettség alól. A miniszter által a (3) bekezdésben foglaltak szerint kijelölt szervezet a beruházások befejezését – azaz ideiglenes vagy végleges forgalomba helyezést – követően térítés nélkül veszi át az országos közúthoz tartozó értéknövelő beruházást vagy földrésztet.
- (6) A miniszter által a (3) bekezdésben foglaltak szerint kijelölt szervezet a befejezett beruházások területének rendezése során saját hatáskörben a Magyar Állam javára és nevében jár el. A befejezett beruházások területének rendezéséhez megvásárolt vagy kisajátított földrésztet a Magyar Állam tulajdonába és e törvény erejénél fogva, ellenérték nélkül a miniszter által a (3) bekezdésben foglaltak szerint kijelölt szervezet vagyonkezelésébe kerül, amely köteles azt az ingatlan-nyilvántartásba bejegyeztetni. A miniszter által a (3) bekezdésben foglaltak szerint kijelölt szervezet a vagyonkezelői jog bejegyzésére vonatkozó földhivatali határozatot haladéktalanul köteles az MNV Zrt. részére tájékoztatásul megküldeni.
- (7) Közút, közforgalom elől el nem zárt magánút létesítéséhez, korszerűsítéséhez (továbbiakban együtt: építés), forgalom részére történő átadásához, megszüntetéséhez, elbontásához – mint fontos közérdekű és közcélú tevékenység végzéséhez – a közlekedési hatóság engedélye szükséges. Az engedélyezési eljárások ügyintézési határideje 60 nap.
- (8) Aki hatósági engedély nélkül épít utat, vagy az engedélyben foglaltaktól eltér, azt a közlekedési hatóság az eredeti állapot helyreállítására vagy – amennyiben az út a külön jogszabályban foglalt feltételeknek megfelelő vagy megfelelővé alakítható át – a fennmaradáshoz szükséges intézkedések megtételére kötelezi.
- (9) A közforgalom elől elzárt magánutat a közforgalom számára megnyitni, vagy a közforgalom elől el nem zárt magánutat a közforgalom elől elzárni az utak forgalomszabályozásáról és forgalomba helyezéséről szóló miniszteri rendeletben meghatározott módon, a magánút tulajdonosának (kezelőjének) a kérelmére, a közlekedési hatóság engedélyével szabad. A magánút közforgalom számára való megnyitásának, illetve elzárásának tényét az ingatlan-nyilvántartásba be kell jegyezni. A bejegyzést a tulajdonosnak (kezelőnek) kell kezdeményeznie. A bárki által igénybe vehető létesítményhez vezető utakat, valamint az azokhoz tartozó belső úthálózatot a közlekedési hatóság engedélyével közútként (országos közútként, helyi közútként) vagy közforgalom elől el nem zárt magánútként kell megépíteni.
- (10) Ha az út megszüntetését engedélyezték és más célra nem hasznosítható, az út vagyonkezelője köteles azt elbontani.
- (11) A helyi önkormányzat – az országos közút tulajdonosának és vagyonkezelőjének előzetes hozzájárulásával és a közút kezelőjének szakfelügyelete mellett – építetőknek minősül az országos közutat vagy annak területét érintő autóbuszöböl-építés, útsatlakozás kiépítése, kerékpárút-építés, csapadékelvezető rendszer, parkolósáv és járda kiépítése esetében. A nem állami költségvetésből vagy nem uniós forrásból megvalósuló utak beruházója – az országos közút tulajdonosának és vagyonkezelőjének előzetes hozzájárulásával és a közút kezelőjének szakfelügyelete mellett – építetőknek minősül az országos közutat vagy annak területét érintő autóbuszöböl-építés, útsatlakozás kiépítése, kerékpárút-építés, csapadékelvezető rendszer, parkolósáv és járda kiépítése vonatkozásában.
- (12) Törvény a gyorsforgalmi utak tervezésére, építésére és kivitelezésére az e törvényben foglaltaktól eltérő szabályokat állapíthat meg.
- (13) A település forgalmi viszonyainak lényeges változását eredményező új közút építése vagy meglévő közút fejlesztése esetén – az eredeti cél megvalósulását közvetlenül nem szolgáló – további közlekedési célú beruházás (pl. útszélesítés, új elkerülő út építése, forgalomcsillapító szabályozás) megvalósítására vonatkozó igény a szükséges hozzájárulások, beleegyezések megadásának feltételeként akkor terjeszthető elő, ha egyébként a településen a forgalomba helyezéstől egy éven belül – az elvégzett hatásvizsgálatok szerint – létrejövő forgalmi helyzet alapján a beruházáshoz csatlakozó közutakon a forgalomnövekedés meghaladja a 25%-ot, és
- a) az eltűrhető forgalomnagyság határértéke nem teljesül, vagy

b) a jogszabályban foglalt egyéb előírás (pl. előírt környezeti határérték) az utépítést követően nem teljesül.

Tv. 29/A. § (1) A közlekedési hatóság az engedély nélküli vagy az engedélytől eltérő utépítés, útmegszüntetés, elbontás esetén, illetve az engedély nélküli forgalomba helyezés esetén az építetót határozattal bírság megfizetésére kötelezheti.^{200 201}

(2) A bírság

- a) az engedély nélküli utépítés, útmegszüntetés, elbontás esetén az ügyi hatósági eljárásért fizetendő díj tízszereséig, engedélytől eltérő utépítés, útmegszüntetés, elbontás esetén ötszöröséig,
- b) az engedély nélküli forgalomba helyezés esetén a forgalomba helyezési eljárási díj ötszöröséig terjedhet.

(3) A bírság ismételten kiszabható. A beszedett bírság összege a közlekedési hatóságot illeti meg.

Tv. 29/B. § (1) Az utak építésének, forgalomba helyezésének és megszüntetésének engedélyezéséről szóló, valamint a közutak igazgatásáról szóló külön jogszabályokban meghatározott közlekedési hatósági eljárások megindítására irányuló kérelmet és annak mellékleteit, valamint a hiánypótlást papír alapon kell benyújtani.^{204 205}

(2) Az utak építésének, forgalomba helyezésének és megszüntetésének engedélyezéséről szóló külön jogszabályban meghatározott²⁰⁶

- a) engedélyezési eljárásokban ügyfélnek minősül az építetető, a vagyonkezelő, a közművek tulajdonosa, kezelője, továbbá az ügyféli minőség vizsgálata nélkül azon személyek, mint, az ingatlan tulajdonos, vagy az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett jogszerű használó, akinek ingatlana a hatásterületen fekszik,²¹⁰
- b) engedélyezési eljárásokban az eljárás megindításáról a közlekedési hatóság nyolc napon belül, ha közmeghallgatás, helyszíni szemle, hatósági egyeztetés megtartása szükséges, az arról szóló értesítéssel egyidejűleg értesíti az ügyfeleket – ideértve a külföldi ügyfeleket is – hirdetményi úton,^{211 212}
- c) engedélyezési eljárások során hozott döntésekkel szembeni fellebbezések esetén a fellebbezéssel nem érintett rendelkezés jogerős,
- d) engedélyezési eljárásokban újrafelvételi eljárásnak nincs helye.
- e) az engedélyezési eljárásokban hatásterületnek minősül azon ingatlanok területe, amelyeket a tervezett tevékenység terület-igénybevétellel érinti, vagy amely a tevékenységgel igénybevett ingatlan tervezési határok közötti területével közvetlenül határos, vagy amelynek a kapubejárója az eljárás tárgyát képező útszakaszhoz közvetlenül csatlakozik.⁶⁶²

(3) A gyorsforgalmi közúthálózat közérdekűségéről és fejlesztéséről szóló külön törvényben megjelölt utakkal és az ezekkel az utakkal egy beruházásban megvalósuló egyéb utakkal kapcsolatos közlekedési hatósági eljárásokban az elsőfokú határozat – a közérdekű közlekedési infrastruktúra kialakítására tekintettel – a fellebbezésre tekintet nélkül végrehajthatóvá nyilvánítható.

²⁰⁰Az 1988. évi I. törvény 29/A. §-a a 6. §-ának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2006. 02. 03.

²⁰¹Az 1988. évi I. törvény 29/A. § (1) bekezdése a 2009. évi XLV. törvény 10. § (3) bekezdésének megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2009. 08. 01.

²⁰⁴Az 1988. évi I. törvény 29/B. §-át a 2005. évi LXXXIII. törvény 81. §-a iktatta be. Hatályos: 2005. 11. 01.

²⁰⁵Az 1988. évi I. törvény 29/B. § (1) bekezdése a 2009. évi LVI. törvény 7. §-ának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2009. 10. 01.

²⁰⁶Az 1988. évi I. törvény 29/B. § (2) bekezdése a 2007. évi CLXXV. törvény 12. §-ának megfelelően megállapított szöveg. Hatályos: 2008.01.01.

²¹⁰Az 1988. évi I. törvény 29/B. § (2) bekezdés a) pontja a 2010. évi CLXXII. törvény 18. § (1) bekezdésének megfelelően megállapított szöveg. Hatályos: 2011.01.01.

²¹¹Az 1988. évi I. törvény 29/B. § (2) bekezdés b) pontja a 2009. évi LVI. törvény 7. §-ának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2009. 10. 01.

²¹²Az 1988. évi I. törvény 29/B. § (2) bekezdés b) pontja a 2010. évi CLXXII. törvény 25. § (1) bekezdésének megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2011. 01. 01.

⁶⁶²Az 1988. évi I. törvény 29/B. § (2) bekezdés e) pontját a 2010. évi CLXXII. törvény 18. § (2) bekezdése iktatta be. Hatályos: 2011.01.01.

- (4) A (3) bekezdésben meghatározott utak forgalomba helyezése tárgyában hozott elsőfokú határozat – a közérdekű közlekedési infrastruktúra kialakítására tekintettel – fellebbezésre tekintet nélkül végrehajthatóvá nyilvánítható.²¹³
- (5) Az elsőfokú határozat ellen nem nyújthat be fellebbezést az az ügyfél, aki az eljárás megindításáról szóló szabályszerű értesítés ellenére az első fokú engedélyezési eljárásban nem vett részt.⁵⁸⁶
- (6) A hatóság az eljárás megindításáról a kormányrendeletben meghatározott adatbázisban regisztrált, ügyfélnek minősülő szervezetet az általa megadott elektronikus levélcímen értesíti az eljárás megindításától számított nyolc napon belül.^{587 588}
- (7) Ha jogszabály az engedélyezési eljárás során helyszíni szemle tartását írja elő, a közmeghallgatás a helyszíni szemlével együtt lebonyolítható.⁶⁶³
- (8) A közlekedési hatóság a forgalomba helyezési eljárás során nem tart közmeghallgatást.⁶⁶⁴

Tv. 29/C. § Az ideiglenesen forgalomba helyezett országos közút esetén a végleges forgalomba helyezésig felhasznált további forrásokkal és létrehozott további eszközökkel kapcsolatban az építető a 29. § (3) és (4) bekezdése szerint jár el.⁵⁴⁸

Tv. 29/D. § Az építető köteles a közúti projektek vonatkozásában közúti biztonsági hatásvizsgálatot és a tervezőtől és kivitelezőtől független közúti biztonsági auditot készíttetni a közúti infrastruktúra közlekedésbiztonsági kezeléssel szembeni kormányrendeletben foglaltak szerint.⁶⁶⁵

R. 20. § (1) ²¹⁵

- (2) Magánutat a közforgalom számára megnyitni csak abban az esetben szabad, ha az út a jogszabályi előírásoknak és a biztonságos közúti közlekedés követelményeinek megfelel. Magánút közforgalom számára történő megnyitását, illetőleg a közforgalom elől történő elzárását engedélyező határozatban a közlekedési hatóság feltételeket állapíthat meg.
- (3) Az út elbontására vonatkozó kötelezettségről és az elbontás módjáról a megszüntetési engedélyben kell rendelkezni. A kötelezettség az út pályaszerkezetének elbontására, a bontási anyag elszállítására, az út tartozékainak eltávolítására és a földrészlet művelésre való alkalmassá tételére terjedhet ki.

R. 20/A. § Az utak építésének, forgalomba helyezésének és megszüntetésének engedélyezéséről szóló külön jogszabályban meghatározott engedélyezési eljárásokban az ügyfél részére tíz munkanapon belül kell hiánypótlási felhívást kibocsátani.^{464 465}

R. 21. § ²¹⁶

Tv. 30. § Közút építése érdekében – az építető kérelmére – az érintett ingatlanra belterületen legfeljebb öt évre, külterületen legfeljebb tíz évre építési tilalmat kell elrendelni. Az országos közúthálózat fejlesztési tervébe és a területrendezési terv közlekedésfejlesztési fejezetébe felvett közút esetén az építési tilalom – ha jogszabály másként nem rendelkezik – kivételesen, legfeljebb egy ízben öt, illetőleg tíz évvel meghosszabbítható. Az építési tilalom az ingatlan ideiglenes célú használatát nem akadályozhatja.

²¹³ Az 1988. évi I. törvény 29/B. § (4) bekezdése a 2009. évi LVI. törvény 7. §-ának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2009. 10. 01.

⁵⁸⁶ Az 1988. évi I. törvény 29/B. § (5)-(6) bekezdését a 2009. évi LVI. törvény 6. § (6) bekezdése iktatta be. Hatályos: 2009.10.01.

⁵⁸⁷ Az 1988. évi I. törvény 29/B. § (5)-(6) bekezdését a 2009. évi LVI. törvény 6. § (6) bekezdése iktatta be. Hatályos: 2009.10.01.

⁵⁸⁸ Az 1988. évi I. törvény 29/B. § (6) bekezdése a 2010. évi CLXXII. törvény 25. § (1) bekezdésének megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2011. 01. 01.

⁶⁶³ Az 1988. évi I. törvény 29/B. § (7)-(8) bekezdését a 2010. évi CLXXII. törvény 18. § (3) bekezdése iktatta be. Hatályos: 2011.01.01.

⁶⁶⁴ Az 1988. évi I. törvény 29/B. § (7)-(8) bekezdését a 2010. évi CLXXII. törvény 18. § (3) bekezdése iktatta be. Hatályos: 2011.01.01.

⁵⁴⁸ Az 1988. évi I. törvény 29/C. §-a a 2008. évi C. törvény 6. § (1) bekezdésének megfelelően megállapított szöveg. Hatályos: 2009.01.01.

⁶⁶⁵ Az 1988. évi I. törvény 29/D. §-át a 2010. évi CLXXII. törvény 19. §-a iktatta be. Hatályos: 2011.01.01.

²¹⁵ A 182/2009. (IX. 10.) Korm. rendelet 11. §-a hatályon kívül helyezte. Hatályos: 2009. 10. 01.

⁴⁶⁴ A 1988. évi I. törvény R. 20/A. §-a a 227/2005. (X. 13.) Korm. rendelet 15. §-ának megfelelően beiktatta. Hatályos: 2005.11.01.

⁴⁶⁵ A 30/1988. (IV. 21.) MT rendelet 20/A. §-a a 182/2009. (IX. 10.) Korm. rendelet 10. §-ának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2009. 10. 01.

²¹⁶ A 182/2009. (IX. 10.) Korm. rendelet 11. §-a hatályon kívül helyezte. Hatályos: 2009. 10. 01.

Tv. 31. § (1) A közút használatában érdekelt természetes és jogi személyek, jogi személyiség nélküli gazdasági társaságok, valamint a helyi önkormányzat az alapvetően helyi lakossági érdeket szolgáló közút építésére (földút szilárd burkolattal való ellátására) együttműködhetnek. Az együttműködés (a továbbiakban: útépítési együttműködés) formáját a résztvevők maguk határozzák meg.²¹⁸

(2) A helyi önkormányzat – ha az útépítési együttműködésben az érdekeltek több mint kétharmada részt vesz – az abban részt nem vevő, de a közút használatában érdekelt természetes és jogi személyt, jogi személyiség nélküli gazdasági társaságot a résztvevők által vállalt anyagi hozzájárulás mértékéig – a rendeletében meghatározott módon – útépítési érdekeltségi hozzájárulás fizetésére kötelezheti.

R. 22. § ²¹⁹

R. 23. § Nem kell a külön jogszabályban előírt útfejlesztési hozzájárulást fizetni annak, aki útépítési együttműködésben részt vesz, vagy akit útépítési érdekeltségi hozzájárulás fizetésére köteleztek.

R. 23/A. § (1) A Tv. 32. §-ának (3) bekezdésében szabályozott eljárás megindítására irányuló kérelmet indokolni kell. A kérelemhez – a 23/B. §-ban foglaltak figyelembevételével – mellékelni kell:^{223 224}

- a) a forgalmi adatokat, azok változását (pl. a forgalom nagysága, a forgalom összetétele),
- b) az útnyilvántartási adatokat (pl. az út száma, jele, km szelvénye, neve, helyrajzi száma, hossza, közigazgatási hovatartozása, kategóriába sorolása),
- c) az út területét képező földrészlet ingatlan-nyilvántartási tulajdoni lapjának hiteles másolatát és térképmásolatát,
- d) az átadó és az átvevő útkezelő előzetes megállapodását az átadás feltételeiről, az átmeneti intézkedésekről és az átadás-átvétellel kapcsolatos jogokról, kötelezettségekről,
- e) az átadni kívánt út vagy útszakasz főbb műszaki és minőségi adatait.

(2) Az átvevő félnek kell a változásoknak az ingatlan-nyilvántartáson való átvezetéséhez szükséges megállapodás megkötését kezdeményeznie és az út tulajdonjogának ingatlan-nyilvántartási bejegyzését kérelmeznie.²²⁵

R. 23/B. § (1) Ha a kérelmező a kérelemhez az útnyilvántartási adatokat nem csatolja, a közlekedési hatóság – az ügy elbírálásához szükséges adatok szolgáltatása iránt – megkeresi az útnyilvántartást vezető szervet.⁵⁹⁵

(2) Ha a kérelmező a kérelemhez az út területét képező földrészlet ingatlan-nyilvántartási tulajdoni lapjának hiteles másolatát és térképmásolatát nem csatolja, a közlekedési hatóság – az ügy elbírálásához szükséges adatok szolgáltatása iránt – megkeresi az ingatlan-nyilvántartást vezető szervet.

Tv. 32. § (1) Az úthálózat közutakból és a közforgalom elől el nem zárt magánutakból áll. Az országos közutak az állam tulajdonában, a helyi közutak a települési önkormányzatok tulajdonában vannak. Magánútnak minősülnek a természetes személyek, jogi személyek és a jogi személyiséggel nem rendelkező gazdasági társaságok tulajdonában álló területen lévő utak. Magánútnak minősül továbbá az állam vagy az önkormányzat tulajdonában álló területen lévő, közforgalom elől elzárt út, továbbá az állam tulajdonában, valamint a vízügyi igazgatási szerv kezelésében lévő elsőrendű árvízvédelmi fővonalakon a kerékpáros forgalom számára megnyitott út.²³⁶

(2) A közutakat az ingatlan-nyilvántartásban közútként kell feltüntetni. Nem kell az ingatlan-nyilvántartásban közútként feltüntetni a közparkokban elhelyezhető épületek megközelítéséhez és a közparkok, valamint a területükön

²¹⁸ Az 1988. évi I. törvény 31. §1. bekezdése az 1998. évi LXXIII. törvény 9. §-ának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 1999. 01. 01.

²¹⁹ Az R. 22. §-át a 88/1990. (IV. 30.) MT rendelet 2. számú melléklete hatályon kívül helyezte. Hatályos: 1996. 01. 01.

²²³ A 30/1988. (IV. 21.) MT rendelet 23/A. §-át a 104/1999. (VII. 6.) Korm. rendelet 10. §-a iktatta be. Hatályos: 1999. 07. 21.

²²⁴ A 30/1988. (IV. 21.) MT rendelet 23/A. § (1) bekezdése a 182/2009. (IX. 10.) Korm. rendelet 10. §-ának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2009. 10. 01.

²²⁵ A 30/1988. (IV. 21.) MT rendelet 23/A. § (2) bekezdése a 182/2009. (IX. 10.) Korm. rendelet 9. § (1) bekezdésének megfelelően megállapított szöveg. Hatályos: 2009.10.01.

⁵⁹⁵ A 30/1988. (IV. 21.) MT rendelet 23/B. §-át a 182/2009. (IX. 10.) Korm. rendelet 9. § (2) bekezdése iktatta be. Hatályos: 2009.10.01.

²³⁶ Az 1988. évi I. törvény 32. § (1) bekezdése a 2010. évi CLXXII. törvény 20. §-ának megfelelően megállapított szöveg. Hatályos: 2011.01.01.

elhelyezkedő létesítmények parkolási igényének kielégítéséhez szükséges utakat és parkolókat, továbbá a közparkokban levő vagy azokon keresztülvezető gyalogutakat, gyalog- és kerékpárutakat, valamint kerékpárutakat.

- (3) Ha az (1) bekezdésben megjelölt utak forgalmi jellege (az út jelentősége, forgalmi terhelése és a forgalom összetétele) megváltozik, a 29. §, illetve a 46/A. § szerint hatáskörrel rendelkező közlekedési hatóság országos közút esetén a vagyongazdálkodó, helyi közút és magánút esetén a tulajdonos kérelmére a vonatkozó elfogadott terület-, illetve településrendezési eszközök szükség szerinti módosítását követően az országos közút helyi közúttá vagy magánúttá, a helyi közút országos közúttá vagy magánúttá, a magánút helyi közúttá vagy országos közúttá minősítéséről határozatot hoz. Az utak tulajdonosai ezt követően az utak tulajdonjogának egymás javára – helyi és országos közutak esetén térítés nélkül – történő átadásáról a változások ingatlan-nyilvántartáson való átvezetésére alkalmas megállapodást kötnek.²³⁷
- (4) Az e törvény 8. §-a (1) bekezdésének h) pontjában, továbbá a 11. § (2) bekezdésében és a 34. § (1) bekezdésében, valamint más jogszabályban meghatározott, az országos közúthálózat üzemeltetésére, fenntartására és fejlesztésére vonatkozó állami feladatok pénzügyi forrásait az éves költségvetési törvényben fejezeti kezelésű célelőirányzatként kell megállapítani. Ennek kezelését a miniszter által alapított költségvetési szerv végzi.

Tv. 33. § (1) A közút kezelői.^{238 239}

- a) a koncessziós szerződés alapján működtetett országos közút tekintetében a koncessziós társaság;
- b) az a) pontban nem említett országos közút vonatkozásában a miniszter döntése alapján
- ba) a fenntartásra, a fejlesztésre és a fejlesztéssel összefüggő üzemeltetésre alapított társaság, költségvetési szerv, illetve olyan gazdálkodó szervezet, amelyben az állam többségi részesedéssel, szavazati joggal rendelkezik vagy
- bb) a külön jogszabály szerinti versenyeztetési eljárásban kiválasztott szervezet;
- c) a helyi közutak tekintetében a helyi önkormányzat; a koncessziós szerződés alapján működtetett helyi közutak és műtárgyaik tekintetében a koncessziós társaság, illetőleg a 9/B. § (2) bekezdése szerint szerződés alapján azzal megbízott gazdálkodó szervezet;
- d) a magánutak tekintetében annak a területnek a tulajdonosa, amelyen a magánút van; állami tulajdonban levő ingatlanon fekvő magánút esetében tulajdonosnak az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett kezelő (használó) tekintendő.
- (2) A közút kezelője, az út használatáért díjszedésre, illetve a díjfizetés ellenőrzésére jogosult szerv vagy szervezet és a 21. § (4) bekezdése szerint kijelölt hatóság a gépjárműről és annak hatósági jelzéséről felvételt készíthet annak érdekében, hogy a 21. § (5) bekezdése szerinti kormányrendeletben meghatározott szabályszegések elkövetését bizonyítani lehessen. A közút kezelője, az út használatáért díjszedésre, illetve a díjfizetés ellenőrzésére jogosult szerv vagy szervezet az általa készített felvételt haladéktalanul átadja a 21. § (4) bekezdése szerint kijelölt hatóságnak. A közút kezelője, az út használatáért díjszedésre jogosult szervezet a díjfizetés ellenőrzésének elősegítése érdekében, valamint a díjfizetés ellenőrzésére jogosult szerv a díjfizetés ellenőrzése érdekében a külön jogszabály alapján díjköteles utakon felvételt készíthet a gépjárműről és annak hatósági jelzéséről. A közút kezelője, valamint az út használatáért díjszedésre jogosult szervezet az általa készített felvételt haladéktalanul átadja a díjfizetés ellenőrzésére jogosult szervnek.^{265 266}
- (3) A (2) bekezdésben meghatározott szervek a felvételek készítéséhez és továbbításához közreműködőt vehetnek igénybe.²⁶⁹

²³⁷ Az 1988. évi I. törvény 32. § (3) bekezdése a 2007. évi CLXXV. törvény 14. § (2) bekezdésének megfelelően megállapított szöveg. Hatályos: 2008.01.01.

²³⁸ Az 1988. évi I. törvény Tv. 33. §-a az 1996. évi X. törvény 7. § -ának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 1996. 03. 15.

²³⁹ Az 1988. évi I. törvény 33. § (1) bekezdése a 2007. évi CLXXV. törvény 15. § (1) bekezdésének megfelelően megállapított szöveg. Hatályos: 2008.01.01.

²⁶⁵ Az 1988. évi I. törvény 33. § (2)-(3) bekezdése a 2007. évi CLXXV. törvény 15. § (2) bekezdésének megfelelően megállapított szöveg. Hatályos: 2008.01.01.

²⁶⁶ Az 1988. évi I. törvény 33. § (2) bekezdése a 2009. évi XLV. törvény 10. § (6) bekezdésének megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2009. 08. 01.

²⁶⁹ Az 1988. évi I. törvény 33. § (2)-(3) bekezdése a 2007. évi CLXXV. törvény 15. § (2) bekezdésének megfelelően megállapított szöveg. Hatályos: 2008.01.01.

(4) A (2) bekezdés szerinti, a 21. § (5) bekezdése szerinti kormányrendeletben meghatározott szabályszegések elkövetését bizonyító felvételt kizárólag a külön jogszabályban meghatározott feltételeknek megfelelő eszközzel lehet készíteni.^{495 496}

(5) Az országos közutak kezelőinek tevékenységét a miniszter által alapított költségvetési szerv hangolja össze, az útkezelői szolgáltatást finanszírozza és – az üzemeltetésre vonatkozó szerződésben meghatározott – szolgáltatási színvonal biztosítását ellenőrzi.⁴⁹⁷

Tv. 33/A. § (1) A külön jogszabály szerinti országos közutak meghatározott időtartamban történő használatáért díjat (használati díj), ennek elmulasztása esetén pótdíjat kell fizetni.⁴⁹⁹

(2) Az országos közutak Kormány által rendeletben meghatározott egyes szakaszainak használatáért a megtett távolsággal arányos díjat (útdíj), ennek elmulasztása esetén pótdíjat kell fizetni. Az útdíj fizetésre kötelezettek körét a Kormány rendeletben állapítja meg.⁵⁴⁹

(3)⁵⁰⁰

(4) A használati díjból származó bevételt a közlekedési hálózat egésze fejlesztésének lehetővé tételére, a közlekedési szektor javára és a teljes közlekedési rendszer javítására kell felhasználni.

(5) Az útdíj a díjfizetéssel érintett autópályák, autóutak és országos közutak építésére, fenntartására, üzemeltetésére, felújítására és fejlesztésére fordítható és az e célokat szolgáló költségvetési előirányzat bevételeit képezi.⁵⁰⁵

Tv. 33/B. § (1) A díjfizetéssel érintett országos közutakat – ideértve erre irányuló szerződés esetén a 33. § (1) bekezdés a) pontja szerinti kezelő által működtetett országos közutat is – vagy azok egyes szakaszait, a használati díj, valamint megfizetésének elmaradása esetén a pótdíj mértékét, a fizetés módját és feltételeit, valamint a beszedett díj és pótdíj kedvezményezettjét – a Kormány által jóváhagyott elvek alapján – a miniszter az adópolitikáért felelős miniszterrel egyetértésben, rendeletben állapítja meg.⁵⁰¹

(2) Használati díj és útdíj egyidejűleg nem vehető ki egy járműkategóriára egyazon útszakasz használatáért.⁵⁰²

(3) A használati díj és az útdíj nem tartalmazhat sem közvetett, sem közvetlen megkülönböztetést, így különösen tilos a diszkrimináció a gépjárművek nemzetisége vagy a gépjárművek tulajdonosának (üzemben tartójának) nemzetisége, illetve letelepedési országa, valamint a járművek nyilvántartásba vételi helye, illetve a közlekedési tevékenység kiindulási pontja vagy rendeltetési helye alapján.⁵²⁸

(4) A használati díj és az útdíj beszedésére jogosult szervezetek a díjfizetés elmulasztása esetén a külön jogszabály szerinti pótdíj behajtása céljából, valamint a (8) bekezdésben meghatározott szerv a díjfizetés ellenőrzése és a külön jogszabály szerint hatáskörébe tartozó eljárás megindítása céljából a követelés elévülésének vagy az (5) bekezdés szerinti jogvesztő határidő eredménytelen elteltének időpontjáig kezelhetik a használati díjjal, illetve az annak meg nem fizetése esetén fizetendő pótdíjjal összefüggő, külön jogszabályban meghatározott járműazonosító adatokat és a természetes személy üzemben tartó személyes adatait.⁵²⁹

⁴⁹⁵Az 1988. évi I. törvény 33. § (4) bekezdését a 2007. évi CLXXV. törvény 15. § (2) bekezdése iktatta be. Hatályos: 2008.01.01.

⁴⁹⁶Az 1988. évi I. törvény 33. § (4) bekezdése a 2009. évi XLV. törvény 10. § (6) bekezdésének megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2009. 08. 01.

⁴⁹⁷A 2007. évi CLXXV. törvény 15. § (2) bekezdésének megfelelően átsorszámozott szöveg. Hatályos: 2008. 01. 01.

⁴⁹⁹Az 1988. évi I. törvény 33/A. § (1)-(2) bekezdése a 2008. évi C. törvény 6. § (2) bekezdésének megfelelően megállapított szöveg. Hatályos: 2009.01.01.

⁵⁴⁹Az 1988. évi I. törvény 33/A. § (1)-(2) bekezdése a 2008. évi C. törvény 6. § (2) bekezdésének megfelelően megállapított szöveg. Hatályos: 2009.01.01.

⁵⁰⁰Az 1988. évi I. törvény 33/A. § (3) bekezdése a 2008. évi C. törvény 30. § (4) bekezdés c) pontjának megfelelően nem lép hatályba. Hatályos: 2009.01.01.

⁵⁰⁵Az 1988. évi I. törvény 33/A. § (5) bekezdése a 2007. évi CLXXV. törvény 16. §-ának megfelelően megállapított szöveg. Hatályos: 2009.01.01.

⁵⁰¹Az 1988. évi I. törvény 33/B. §-át a 2007. évi CLXXV. törvény 17. §-a iktatta be. Hatályos: 2008.01.01.

⁵⁰²Az 1988. évi I. törvény 33/B. § (2) bekezdése a 2007. évi CLXXV. törvény 17. §-ának megfelelően megállapított szöveg. Hatályos: 2009.01.01.

⁵²⁸Az 1988. évi I. törvény 33/B. § (3) bekezdése a 2007. évi CLXXV. törvény 59. § (3) bekezdés c) pontjának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2009.01.01.

⁵²⁹Az 1988. évi I. törvény 33/B. § (4) bekezdése a 2007. évi CLXXV. törvény 59. § (3) bekezdés c) pontjának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2009.01.01.

- (5) Amennyiben a használati díjat vagy az útdíjat nem fizették meg, a díj beszedésére jogosult szervezetek, illetve a díjfizetés ellenőrzésére jogosult szerv vagy az általuk – az állami vagyon felügyeletéért felelős miniszter egyetértésével a miniszter által jóváhagyott megállapodás alapján – megbízott gazdálkodó szervezetek a jogosulatlan úthasználat időpontjától számított 60 napos jogvesztő határidőn belül kötelesek postára adni a külön jogszabály szerinti pótdíjfizetési felszólítást. Ha a használati díjat vagy az útdíjat és pótdíjat meg nem fizető üzemben tartó (gépjárművezető) a helyszíni ellenőrzés alkalmával az ellenőrzésről kiállított jegyzőkönyvet aláírja és átveszi, akkor nem kell pótdíjfizetési felszólítást részére kézbesíteni. A pótdíjfizetési kötelezettség egy év alatt évül el. A pótdíj után késedelmi kamat nem követelhető.⁵³⁰
- (6) Az útdíj szedésére jogosult – külön jogszabály szerinti versenyeztetési eljárásban kiválasztott – szervezetet a miniszter jogszabályban jelöli ki.⁵⁰³
- (7) A használati díj szedésére a 33. § (1) bekezdés *a)-b)* pontjában megjelölt közút kezelője vagy az általa megbízott szervezet jogosult.
- (8) A 33. § (1) bekezdés *a)-b)* pontjai szerinti, külön jogszabály szerint díjköteles utak díjfizetés ellenében történő használatának ellenőrzésére a közlekedési hatóság jogosult.⁵⁰⁴
- Tv. 34. § (1)** A közút kezelője – az országos és a helyi közutak kezeléséről szóló jogszabályok szerint eljárva – köteles gondoskodni arról, hogy a közút a biztonságos közlekedésre alkalmas, közvetlen környezete esztétikus és kulturált legyen.²⁷²
- (2) A közút forgalmi rendjét – ha jogszabály másként nem rendelkezik – a közút kezelője alakítja ki. A forgalmi rendet – a forgalmi körülmények vagy a baleseti helyzet jelentősebb változása esetén, de legalább ötvenként – a közút kezelőjének felül kell vizsgálnia, és ha szükséges, módosítania kell. A közlekedési hatóság – a közlekedés biztonságát sértő vagy veszélyeztető helyzet megszüntetése érdekében – kezdeményezheti a forgalomszabályozás módosítását, vagy a közút kezelőjét a forgalmi rend felülvizsgálatára kötelezheti.
- (3) A közutat, annak műszaki, minőségi, forgalmi, baleseti adatait, valamint a forgalmi rendjét meghatározó jelzéseket, továbbá a közút üzemeltetésére, fenntartására és fejlesztésére fordított költségeket a kezelőnek nyilván kell tartania.²⁷³
- (4) A közút megrongálódását a közút kezelője – az országos és a helyi közutak kezeléséről szóló jogszabályok szerint eljárva – köteles kijavítani, és a közút forgalmának biztonságát veszélyeztető helyzetet elhárítani. A kijavításig és a veszélyhelyzet elhárításáig köteles a forgalomban résztvevőket a veszélyre figyelmeztetni, szükség esetén sebesség- vagy súlykorlátozást elrendelni, illetőleg a közutat lezárni.²⁷⁴
- (5) A közút tisztántartásáról, a hó eltakarításáról, továbbá az út síkossága elleni védekezésről a közút kezelője gondoskodik.²⁷⁶
- (6) Közút mellett, kijelölt pihenőhelyen vagy várakozóhelyen kizárólag az utasforgalomból származó hulladék helyezhető el. Ha közút mellett, kijelölt pihenőhelyen vagy várakozóhelyen nem utasforgalomból származó hulladékot helyeztek el és az ilyen hulladék elhelyezője azonosítható, továbbá a hulladékgazdálkodási bírság kiszabásának lehet helye, a közút kezelője értesíti a bírság kiszabására jogosult, külön jogszabályban meghatározott

⁵³⁰ Az 1988. évi I. törvény 33/B. § (5) bekezdése a 2007. évi CLXXV. törvény 59. § (3) bekezdés c) pontjának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2009.01.01.

⁵⁰³ Az 1988. évi I. törvény 33/B. § (6) bekezdése a 2007. évi CLXXV. törvény 17. §-ának megfelelően megállapított szöveg. Hatályos: 2009.01.01.

⁵⁰⁴ Az 1988. évi I. törvény 33/B. § (8) bekezdése a 2007. évi CLXXV. törvény 17. §-ának megfelelően megállapított szöveg. Hatályos: 2009.01.01.

²⁷² Az 1988. évi I. törvény 34. § (1) bekezdése a 2007. évi CLXXV. törvény 18. § (1) bekezdésének megfelelően megállapított szöveg. Hatályos: 2008.01.01.

²⁷³ Az 1988. évi I. törvény 34. § 3. bekezdése a 2000. évi CXXVII. törvény 11. §-ának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2001. 01. 01.

²⁷⁴ Az 1988. évi I. törvény 34. § (4)-(5) bekezdése a 2007. évi CLXXV. törvény 18. § (2) bekezdésének megfelelően megállapított szöveg. Hatályos: 2008.01.01.

²⁷⁶ Az 1988. évi I. törvény 34. § (4)-(5) bekezdése a 2007. évi CLXXV. törvény 18. § (2) bekezdésének megfelelően megállapított szöveg. Hatályos: 2008.01.01.

hatóságot. A közútkezelő a hulladékkezeléssel és az eljárással kapcsolatos költségeit a hulladék elhelyezőjével szemben érvényesíti.⁵⁰⁶

R. 24. § Közút és vasút szintbeni kereszteződésében a vasúti átjáró burkolatának fenntartása a vasúti vágánytengelytől – több vágány esetén a külső vágánytengelytől – számított nyolc-nyolc méter, kerékpárútnál négy-négy méter távolságig, járdánál és gyalogútnál a terelőkorlátig – annak hiányában négy-négy méter távolságig – a vasút üzemeltetőjének feladata.²⁷⁷

R. 25. § ²⁷⁸

R. 26. § A közforgalom elől el nem zárt magánút fenntartásának költségeihez az utat rendszeresen használó jogi személyek, jogi személyiséggel nem rendelkező más szervezetek és természetes személyek érdekeltségük arányában kötelesek hozzájárulni.²⁷⁹

Tv. 35. § Az út kezelője a kezelői kötelezettségének megszegésével okozott kárt a polgári jog általános szabályai szerint köteles megtéríteni. A kártérítési követelést a kár keletkezését követően haladéktalanul kell a közút kezelőjéhez bejelenteni.²⁸⁰

A közút nem közlekedési célú igénybevétele és a közút melletti ingatlan használata

Tv. 36. § (1) A közút felbontásához, annak területén, az alatt vagy felett építmény vagy más létesítmény (a továbbiakban együtt: építmény) elhelyezéséhez, a közút területének egyéb nem közlekedési célú elfoglalásához (a továbbiakban együtt: nem közlekedési célú igénybevétel) a közút kezelőjének a hozzájárulása szükséges. A hozzájárulásban a közút kezelője feltételeket írhat elő.²⁸¹

(2) Az igénybevételt kérő a hozzájárulás megtagadása miatt vagy a megállapított feltételekkel szemben a közlekedési hatósághoz fordulhat, amely az igénybevételt engedélyezheti, illetőleg a feltételeket módosíthatja.²⁸⁴
²⁸⁵

(3) Ha a közút területének nem közlekedési célú igénybevétele valamely hatóság engedélyéhez kötött építmény elhelyezése céljára szükséges, a nem közlekedési célú igénybevételről is – a közút kezelőjének hozzájárulásával – az építési (létesítési) engedélyezési eljárásban kell határozni. Amennyiben az igénybevételt kérő a hozzájárulás megtagadását vagy a hozzájárulásban előírt feltételeket sérelmesnek tartja, a közút területének nem közlekedési célú igénybevételéről az engedélyező hatóság a közlekedési hatóság szakhatósági nyilatkozata alapján dönt.²⁹¹

(4) Ha a közút kezelője a közút területének nem közlekedési célú elfoglalásához történő hozzájárulás megadásáról vagy megtagadásáról a külön jogszabályban meghatározott határidőn belül nem nyilatkozik, a határidő elmulasztása esetén a hozzájárulást a kérelemben foglaltaknak megfelelően megadottnak kell tekinteni.⁵⁸⁹

Tv. 37. § (1) A közút területének nem közlekedési célú igénybevételeért – az úttesten kívül végzett közműépítési vagy fenntartási munka kivételével – igénybevételei díjat kell fizetni.²⁹²

⁵⁰⁶ Az 1988. évi I. törvény 34. § (6) bekezdését a 2007. évi CLXXV. törvény 18. § (2) bekezdése iktatta be. Hatályos: 2008.01.01.

²⁷⁷ A 30/1988. (IV. 21.) MT rendelet 24. §-a a 104/1999. (VII. 6.) Korm. rendelet 11. §-ának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 1999.07.21.

²⁷⁸ A R. 25. §-át a 18/1992. (I. 28.) Korm. rendelet 24. §-a hatályon kívül helyezte. Hatályos: 1996.01.01.

²⁷⁹ A R. 26. §-a a 124/1995. (X. 10.) Korm. rendelet 9. §-ának (2) bekezdésével megállapított szöveg. Hatályos: 1996.01.01.

²⁸⁰ A helyi közút kezelőjén az 1991. évi XX. törvény 92. § (10) bekezdés értelmében a helyi önkormányzat képviselő-testületét kell érteni. Hatályos: 1996.01.01.

²⁸¹ A helyi közút kezelőjén az 1991. évi XX. törvény 92. § (10) bekezdés b) pontja értelmében a jegyzőt (főjegyzőt) kell érteni. Hatályos: 1996.01.01.

²⁸⁴ Az 1988. évi I. törvény 36. § 2. bekezdése a 10. §-ának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2006.02.03.

²⁸⁵ Az 1988. évi I. törvény 36. § (2) bekezdése a 2009. évi LVI. törvény 8. §-ának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2009.10.01.

²⁹¹ Az 1988. évi I. törvény 36. § (3) bekezdése a 2007. évi CLXXV. törvény 19. §-ának megfelelően megállapított szöveg. Hatályos: 2008.01.01.

⁵⁸⁹ Az 1988. évi I. törvény 36. § (4) bekezdését a 2009. évi LVI. törvény 6. § (7) bekezdése iktatta be. Hatályos: 2009.10.01.

²⁹² Az 1988. évi I. törvény 37. §-a az 1998. évi LXXIII. törvény 12. §-ának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 1999.01.01.

(2) Ha a közutat nem közlekedési célból a kezelő hozzájárulása nélkül, vagy a hozzájárulásban előírt feltételektől eltérően vették igénybe, a közlekedési hatóság – a közút kezelőjének kérelme alapján – az igénybe vevőt az eredeti állapot helyreállítására, a hozzájárulásban előírt feltételek betartására, illetve a közút állagának védelme és a forgalom biztonsága érdekében szükséges intézkedések megtételére kötelezheti, továbbá pótdíj fizetésére kötelezi.

(3) Ha a közút úttesten kívüli területét közmű építése vagy fenntartása céljából a kezelő hozzájárulása nélkül vagy a hozzájárulásban foglaltaktól eltérően vették igénybe, az (1) bekezdésben meghatározott díjat meg kell fizetni, és a (2) bekezdés rendelkezéseit kell alkalmazni.

R. 27. § (1) A közút nem közlekedési célú igénybevételéhez a kezelői hozzájárulás eljárási szabályait a közlekedésért felelős miniszter állapítja meg.^{296 297 298}

(2) Országos közút igénybevétele esetén az igénybevételi díj összegét, valamint a díj és a pótdíj fizetésének módját – az elfoglalt, illetőleg felbontott közúti terület forgalmi jelentőségére és nagyságára figyelemmel – a közlekedésért felelős miniszter állapítja meg. A pótdíj legfeljebb az igénybevételi díj tízszerese lehet.²⁹⁹

(3) A közút nem közlekedési célú igénybevételének feltételeiről szóló hozzájárulásában – a közút állagának védelme, illetve a közúti közlekedés biztonsága érdekében – a közút kezelője előírhatja³⁰⁰

a) az igénybevétel idejére képviselőjének személyes jelenlétét (a továbbiakban: szakfelügyelet), továbbá azt, hogy

b) az igénybevétel miatt szükséges ideiglenes forgalomszabályozást és a burkolat – részben vagy egészben történő – helyreállítását kizárólag a közút kezelője végezheti el.

(4) A szakfelügyeletért, az ideiglenes forgalomszabályozásért, illetve a burkolat helyreállításáért a közút kezelője a ténylegesen felmerült, szükséges költségeit (munka, anyag, utazás, szállítás és közvetlen irányítás költsége) számolhatja fel. A költséget az igénybevevő számla alapján 15 napon belül köteles a közút kezelője részére megtéríteni.

(5) A közút nem közlekedési célú igénybevétele esetében az igénybevevőnek a közútkezelői hozzájárulás jogosítottját kell tekinteni.

Tv. 38. § Kezelői hozzájárulás nélkül a közút nem közlekedési célból abban az esetben vehető igénybe (a továbbiakban: rendkívüli igénybevétel), ha az közmű, közműalagút, vasútüzemi berendezés, távközlési vezeték vagy csővezeték halasztást nem tűrő kijavítása, árvíz- vagy belvízvédekezés, helyi vízkárelhárítás vagy elemi csapás miatt szükséges.

R. 28. § (1) A közút rendkívüli igénybevételét az igénybevevő köteles a közút kezelőjének – az igénybevétel megkezdése előtt, de legkésőbb azzal egyidejűleg – bejelenteni, az élet- és vagyonbiztonság érdekében szükséges intézkedéseket megtenni, és az igénybe vett úterületet a közút kezelőjének előírásai szerint helyreállítani.³⁰¹

(2) A bejelentés elmulasztását úgy kell tekinteni, hogy a közutat az előírt hozzájárulás nélkül vették nem közlekedési célból igénybe.

R. 29. § (1) Ha a nem közlekedési célú vagy a rendkívüli igénybevétel miatt a helyreállítás befejezésétől számított 3 éven belül a közúton süllyedés vagy más hiba keletkezik, a közútkezelői hozzájárulás jogosultja – amennyiben lakóhelye vagy székhelye ismeretlen, a közút területén (alatt) elhelyezett létesítmény tulajdonosa (üzemeltetője)

²⁹⁶ A 30/1988. (IV. 21.) MT rendelet 27. § 1. bekezdése a 163/2003. (X. 16.) Korm. rendelet 1. §-ának megfelelően módosított szöveg. Egyidejűleg a § új, 2. bekezdéssel egészült ki, míg az eredeti 2-4. bekezdések számozása 3-5. bekezdésekre módosult. Hatályos: 2003. 10. 19.

²⁹⁷ A közutak igazgatásáról szóló 19/1994. (V. 31.) KHVM rendelet. Hatályos: 2003. 10. 19.

²⁹⁸ A 30/1988. (IV. 21.) MT rendelet 27. § (1) bekezdése a 97/2008. (IV. 29.) Korm. rendelet 4. § 8. pontjának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2008. 05. 01.

²⁹⁹ A 30/1988. (IV. 21.) MT rendelet 27. § (2) bekezdése a 97/2008. (IV. 29.) Korm. rendelet 4. § 8. pontjának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2008. 05. 01.

³⁰⁰ A 30/1988. (IV. 21.) MT rendelet 27. § 2-4. bekezdéseit a 104/1999. (VII. 6.) Korm. rendelet 12. §-a iktatta be. Hatályos: 1999. 07. 21.

³⁰¹ A 30/1988. (IV. 21.) MT rendelet 28. § 1. bekezdése a 104/1999. (VII. 6.) Korm. rendelet 13. §-ának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 1999. 07. 21.

– köteles azt kijavítani. Ha a kötelezettségének felszólításra sem tesz eleget, a közlekedési hatóság – a közút kezelőjének kérelmére – a süllyedés vagy hiba kijavítását rendelheti el.³⁰²

(2)³⁰³

Tv. 39. § (1) Útsatlakozás létesítéséhez^{304 305}

- a) a közút kezelőjének hozzájárulása szükséges, kivéve a *b)* pont szerinti esetet,
- b) a meglévő közút vagyongazdálkodójának hozzájárulása szükséges, amennyiben a közúthoz új utat csatlakoztatnak.

(2) A kérelmező a hozzájárulás megtagadása miatt vagy a megállapított feltételekkel szemben a közlekedési hatósághoz fordulhat, amely az útsatlakozást engedélyezheti, illetőleg a feltételeket módosíthatja.

(3) Ha az útsatlakozást hozzájárulás nélkül vagy nem a hozzájárulásban foglaltak szerint létesítették és az a vonatkozó közlekedésbiztonsági követelményeknek nem felel meg, a közlekedési hatóság az útsatlakozás tulajdonosát (kezelőjét) annak elbontására vagy átépítésére kötelezheti.³⁰⁷

(4) A szilárd burkolatú közúthoz csatlakozó földút kezelőjének meg kell akadályoznia, hogy a földútról a járművek a szilárd burkolatú közútra földet, iszapot, követ vagy egyéb anyagot hordjanak fel.

(5) Ha a közút kezelője vagy a meglévő közút vagyongazdálkodója az (1) bekezdésben meghatározott útsatlakozás létesítéséhez szükséges hozzájárulás megadásáról vagy megtagadásáról a külön jogszabályban meghatározott határidőn belül nem nyilatkozik, a hozzájárulást a kérelemben foglaltaknak megfelelően megadottnak kell tekinteni.⁵⁹⁰

Tv. 40. § A nem közlekedési célú igénybevétellel vagy az útsatlakozás létesítésével összefüggésben okozott kárért az igénybevevő, illetőleg az útsatlakozás létesítője felelős.

Tv. 41. § (1) Az út területén, az alatt vagy felett elhelyezett építmény fenntartásáról az építmény, az útsatlakozás fenntartásáról az útsatlakozás tulajdonosa (kezelője) köteles gondoskodni.³⁰⁹

(2) A közút kezelője a közlekedés biztonsága érdekében felszólíthatja az (1) bekezdésben megjelölt építmény, útsatlakozás tulajdonosát (kezelőjét) annak felújítására, korszerűsítésére vagy megszüntetésére. A felszólítás eredménytelensége esetén az építmény engedélyezésére jogosult hatóság vagy a közlekedési hatóság – a közút kezelőjének kérelmére – az építmény, útsatlakozás tulajdonosát (kezelőjét) a felújításra, korszerűsítésre, megszüntetésre kötelezheti.

R. 30. § (1) E rendelet alkalmazásában építménynek minősül a külön jogszabályban meghatározott építmény, továbbá a nyomvonal jellegű létesítmény, annak műtárgya, szerelvénye és berendezése.^{310 311}

(2) A közút területén, az alatt vagy felett levő építmények felújítását az út korszerűsítésével vagy felújításával összehangoltan kell elvégezni. Út felújítása, korszerűsítése esetén a közút kezelője (építtetője) az építményt, illetőleg az útsatlakozást érintő munkákat az eredeti műszaki színvonal mértékéig köteles elvégezni.

(3) Az ingatlan megközelítését szolgáló útsatlakozás fenntartásáról annak az ingatlan tulajdonosa (kezelője) köteles gondoskodni, amelyre az útsatlakozás a járművek számára a közútról való ráhajtást lehetővé teszi.

³⁰² A 30/1988. (IV. 21.) MT rendelet 29. §-a a 104/1999. (VII. 6.) Korm. rendelet 14. §-ának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 1999. 07. 21.

³⁰³ A 182/2009. (IX. 10.) Korm. rendelet 11. §-a hatályon kívül helyezte. Hatályos: 2009. 10. 01.

³⁰⁴ A helyi közút kezelőjén az 1991. évi XX. törvény 92. § (10) bekezdés b) pontja értelmében a jegyzőt (főjegyzőt) kell érteni. Hatályos: 1996. 01. 01.

³⁰⁵ Az 1988. évi I. törvény 39. § (1) bekezdése a 2007. évi CLXXV. törvény 20. § (1) bekezdésének megfelelően megállapított szöveg. Hatályos: 2008.01.01.

³⁰⁷ Az 1988. évi I. törvény 39. § (3) bekezdése a 2007. évi CLXXV. törvény 20. § (2) bekezdésének megfelelően megállapított szöveg. Hatályos: 2008.01.01.

⁵⁹⁰ Az 1988. évi I. törvény 39. § (5) bekezdését a 2009. évi LVI. törvény 6. § (8) bekezdése iktatta be. Hatályos: 2009.10.01.

³⁰⁹ Az 1988. évi I. törvény 41. §-a az 1998. évi LXXIII. törvény 13. §-ának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 1999. 01. 01.

³¹⁰ A 30/1988. (IV. 21.) MT rendelet 30. §-a a 104/1999. (VII. 6.) Korm. rendelet 15. §-ának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 1999. 07. 21.

³¹¹ Lásd az 1997. évi LXXVIII. törvényt az épített környezet alakításáról és védelméről. Hatályos: 1999. 07. 21.

R. 30/A. § Belterületen – a közút mellett – ipari, kereskedelmi, vendéglátóipari, továbbá egyéb szolgáltatási célú építmény építése, bővítése, rendeltetésének megváltoztatása, valamint a szabályozási tervben szereplő, közlekedési, közműépítési területen belül nyomvonal jellegű építmény elhelyezése, bővítése a közút kezelőjének hozzájárulásával végezhető.³¹²

R. 30/B. § Az ügyi hatóság szakhatósági ügyintézésének határideje 22 munkanap.^{466 467}

Tv. 42. § (1) Közút mellett nem szabad olyan tevékenységet végezni, amely a közlekedés biztonságát vagy a közút állagát veszélyezteti.

(2) A közút mellett levő terület használata jogszabályban meghatározott esetekben kártalanítás nélkül korlátozható.

(3) A közút műtárgyának minősülő burkolt árokba, csatornába vagy más vízvezető létesítménybe a közút területén kívüli területekről származó vizeket bevezetni csak a közút kezelőjének hozzájárulásával szabad. A hozzájárulás nélküli vagy az abban foglaltaktól eltérő vízbevezetés esetén a 37. § (2) bekezdése szerint kell eljárni.³¹³

Tv. 42/A. § (1) A közút kezelőjének hozzájárulása szükséges³¹⁷

a) külterületen a közút tengelyétől számított ötven méteren, autópálya, autóút és főútvonal esetén száz méteren belül építmény elhelyezéséhez, bővítéséhez, rendeltetésének megváltoztatásához, nyomvonal jellegű építmény elhelyezéséhez, bővítéséhez, kő, kavics, agyag, homok és egyéb ásványi nyersanyag kitermeléséhez, valamint a közút területének határától számított tíz méter távolságon belül fa ültetéséhez vagy kivágásához, valamint

b) belterületen – a közút mellett – ipari, kereskedelmi, vendéglátó-ipari, továbbá egyéb szolgáltatási célú építmény építéséhez, bővítéséhez, rendeltetésének megváltoztatásához, valamint a helyi építési szabályzatban, vagy a szabályozási tervben szereplő közlekedési és közműterületen belül nyomvonal jellegű építmény elhelyezéséhez, bővítéséhez, továbbá a közút területének határától számított két méter távolságon belül fa ültetéséhez vagy kivágásához.³¹⁸

(2) Ha a közút kezelője a feltételek teljesítéséhez is köthető hozzájárulását megtagadja, vagy a hozzájárulás iránti kérelem előterjesztésétől számított 30 napon belül nem nyilatkozik, vagy a kérelmező az előírt feltételeket sérelmesnek tartja, a kérelmező a közlekedési hatósághoz fordulhat, amely a tevékenységet engedélyezheti és feltételekhez kötheti vagy a közút kezelője által előírt feltételeket módosíthatja.³¹⁹

(3) Az építmény engedélyezésére jogosult, illetőleg a közlekedési hatóság az eredeti állapot helyreállítására, vagy a közút állagának és a forgalom biztonságának védelme érdekében szükséges munkák elvégzésére kötelezheti azt, aki az (1) bekezdésben foglaltakat megszegi.

R. 31. § (1) A közút lakott területen kívüli szakasza mellett a közút tengelyétől számított száz méteren belül tilos tarlót, avart, szemetet vagy más anyagot égetni. E távolságon kívül, valamint lakott területen belül égetni állandó felügyelet mellett és abban az esetben szabad, ha a közúton a láthatóságot nem csökkenti.³²³

(2) Azt, aki a Tv. 42. §-ának (1) bekezdésében foglalt szabályt megszegi, a közút kezelője a tevékenység megszüntetésére vagy a közlekedés biztonsága, illetőleg a közút állagának védelme érdekében szükséges intézkedés megtételére felszólítja, a felszólítás eredménytelensége esetében a közlekedési hatóság – a közút kezelőjének kérelmére – kötelezi.

³¹²A 30/1988. (IV. 21.) MT rendelet 30/A. §-át a 104/1999. (VII. 6.) Korm. rendelet 16. §-a iktatta be. Hatályos: 1999. 07. 21.

⁴⁶⁶A 1988. évi I. törvény R. 30/B. §-a a 227/2005. (X. 13.) Korm. rendelet 16. §-ának megfelelően beiktatta. Hatályos: 2005.11.01.

⁴⁶⁷A 30/1988. (IV. 21.) MT rendelet 30/B. §-a a 182/2009. (IX. 10.) Korm. rendelet 10. §-ának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2009. 10. 01.

³¹³Az 1988. évi I. törvény 42. § 3. bekezdését az 1998. évi LXXIII. törvény 14. §-a iktatta be. Hatályos: 1999. 01. 01.

³¹⁷Az 1988. évi I. törvény 42/A. § (1)-(2) bekezdése a 2007. évi CLXXV. törvény 21. §-ának megfelelően megállapított szöveg. Hatályos: 2008.01.01.

³¹⁸Az 1988. évi I. törvény 42/A. § (1) bekezdés b) pontja a 2010. évi CLXXII. törvény 21. §-ának megfelelően megállapított szöveg. Hatályos: 2011.01.01.

³¹⁹Az 1988. évi I. törvény 42/A. § (1)-(2) bekezdése a 2007. évi CLXXV. törvény 21. §-ának megfelelően megállapított szöveg. Hatályos: 2008.01.01.

³²³A 30/1988. (IV. 21.) MT rendelet 31. §-a a 104/1999. (VII. 6.) Korm. rendelet 17. §-ának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 1999. 07. 21.

- (3) A közút lakott területen kívüli szakasza esetében a külterületre vonatkozó előírásokat kell alkalmazni.
- (4) A közút kezelője új autópálya, autótút, egy- és kétszámjegyű országos közút esetén a hozzájárulást megtagadja, ha a kérelem a levegő védelméről szóló jogszabályban felsorolt építményeknek, az ott meghatározott távolságon belüli elhelyezésére irányul.³²⁶
- (5)³²⁷

R. 32. § (1) Vasúti átjáró mellett a külön jogszabályban meghatározott rálátási háromszög – lakott területen a csökkentett rálátási háromszög – területén az út és a vasút szintjétől számított 50 centiméternél magasabb építményt, egyéb létesítményt elhelyezni, 50 centiméternél magasabb fát, növényzetet ültetni, termesztetni nem szabad.³²⁸
³²⁹

- (2) A közlekedési hatóság elrendelheti a vasúti átjáró rálátási háromszögének területén lévő fa, illetve egyéb növényzet kivágását.
- (3) A közlekedési hatóság a közlekedés biztonságát veszélyeztető helyzet megszüntetése érdekében – a közút kezelőjének kérelmére – az útkereszteződés beláthatóságát akadályozó fa, illetve egyéb növényzet eltávolítását rendelheti el.
- (4)³³¹

R. 33. § (1) A közút mellett fekvő ingatlan tulajdonosa köteles³³²

- a) gondoskodni arról, hogy az ingatlanáról a közútra föld, iszap, kő vagy egyéb anyag ne kerülhessen,
- b) saját költségén elvégezni az ingatlanán lévő fákon és növényzeten az út állagának védelme és a közúti forgalom biztonsága érdekében szükséges gondozási munkákat.
- (2) Az (1) bekezdésben előírt kötelezettségek elmulasztása esetén az ingatlan tulajdonosát a közút kezelője a közlekedés biztonsága, illetőleg a közút állagának védelme érdekében szükséges intézkedések megtételére felszólíthatja, a felszólítás eredménytelensége esetében a közlekedési hatóság – a közút kezelőjének kérelmére – kötelezheti.

R. 34. § Az ingatlan használatának a Tv. 12. §-ának (3)-(5) bekezdésében, 42. §-ában és 42/A. §-ában, valamint e rendelet 31-33. §-ában meghatározott korlátozása miatt a tulajdonost kártalanítás nem illeti meg.³³³

Tv. 43. § (1) A közút kezelője a közút melletti ingatlanon, annak rendeltetésszerű használatát lényegesen nem akadályozó módon közúti jelzést, mozgatható hóvédművet, illetőleg – kártalanítás ellenében – azon, az alatt vagy felett műtárgyat helyezhet el, vagy tarthat fenn.³³⁴

- (2) Az (1) bekezdésben foglaltak szerint köteles tűrni a közúti jelzés elhelyezését az ingatlanok nem minősülő építmény, továbbá a villany-, telefon- és egyéb oszlop tulajdonosa is.³³⁵
- (3) A közútnak hófúvás és környezeti károk elleni védelme, valamint a közút környezetének a közúti közlekedés károsító hatásától való megóvása érdekében a közút mellett a veszélyeztetett helyeken erdő, fasor vagy cserjesáv telepíthető. Az erre a célra telepített vagy alkalmas erdőt védelmi rendeltetésű erdőnek kell nyilvánítani. A telepítéshez meg kell szerezni a szükséges földterület tulajdon- vagy kezelői jogát.

³²⁶A 30/1998. (IV. 21.) MT rendelet 31. § (4) bekezdése a 306/2010. (XII. 23.) Korm. rendelet 44. §-ának megfelelően megállapított szöveg. Hatályos: 2011.01.15.

³²⁷A 362/2008. (XII. 31.) Korm. rendelet 44. § (1) bekezdés 77. pontja hatályon kívül helyezte. Hatályos: 2009. 03. 01.

³²⁸A 30/1988. (IV. 21.) MT rendelet 32. § 1-3. bekezdése a 104/1999. (VII. 6.) Korm. rendelet 18. §-ának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 1999. 07. 21.

³²⁹Lásd a 20/1984. (XII. 21.) KM rendeletet az utak forgalomszabályozásáról és a közúti jelzések elhelyezéséről. Hatályos: 1999. 07. 21.

³³¹A 182/2009. (IX. 10.) Korm. rendelet 11. §-a hatályon kívül helyezte. Hatályos: 2009. 10. 01.

³³²A 30/1988. (IV. 21.) MT rendelet 33. §-a a 104/1999. (VII. 6.) Korm. rendelet 19. §-ának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 1999. 07. 21.

³³³A 30/1988. (IV. 21.) MT rendelet 34. §-a a 104/1999. (VII. 6.) Korm. rendelet 20. §-ának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 1999. 07. 21.

³³⁴Az 1988. évi I. törvény 43. § 1. bekezdése az 1997. évi XC. törvény 1. §-ának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 1997. 12. 16.

³³⁵Az 1988. évi I. törvény 43. § 2. bekezdését az 1997. évi XC. törvény 1. §-a iktatta be, ezzel egyidejűleg a korábbi 2-3. bekezdések számozása 3-4. bekezdésekre módosult. Hatályos: 1997. 12. 16.

(4) A közút, illetőleg az épülő közút melletti ingatlan a fenntartási, építési munkák elvégzése céljából kártalanítás ellenében – kisajátítás nélkül – meghatározott időre igénybe vehető.

R. 35. § Ingatlan igénybevételéről a közút kezelője köteles a tulajdonost az igénybevétel előtt legalább kilencven nappal értesíteni.

R. 36. § A közút kezelője a közlekedés biztonsága érdekében a közút melletti ingatlan tulajdonosát terhelő, halasztást nem tűrő munkákat – ha azokat a tulajdonos felszólítás ellenére sem végzi el – a tulajdonos egyidejű értesítése mellett, annak költségére elvégezheti vagy elvégeztetheti.

A közúti közlekedés ellenőrzése

Tv. 44. § (1) A közúti közlekedés ellenőrzésének ki kell terjednie³³⁶

- a) a közúti közlekedés rendjére,
- b) a közúti forgalom szabályozására,
- c) a közúti közlekedési szolgáltatások és a közúti járművek üzemeltetésének szabályszerűségére, illetve a jármű üzemeltetésére vonatkozó előírások megtartására, ideértve az adott tevékenységhez előírt okmányok, engedélyek, jelzések, felszerelések ellenőrzését is,
- d) a járművek műszaki állapotára, közlekedésbiztonsági és környezetvédelmi megfelelőségére,
- e) a járművek összeépítésére és átalakítására vonatkozó előírások megtartására, valamint a külön jogszabályban meghatározott alkatrészek minősége tanúsításának meglétére,
- f) a járműfenntartó tevékenység folytatása feltételeinek megtartására,
- g) a közutak állapotára, tisztaságára, nem közlekedési célú igénybevételére,
- h) a közút kezelőjének hozzájárulásához vagy a közlekedési hatóság engedélyéhez kötött járművek közlekedésére.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott ellenőrzési feladatok végzésére az a) pont tekintetében a rendőrség; a b), d), e) és h) pontok tekintetében külön jogszabály alapján a rendőrség; a b) és e)-h) pontok tekintetében a közlekedési hatóság; a c) és d) pontok tekintetében a 20. § (1) bekezdésében meghatározott hatóság (a továbbiakban együtt: ellenőrző hatóság) jogosult. Az a) és h) pontok tekintetében a külföldi járművek ellenőrzését a rendőrség, illetve a közlekedési hatóság végzi. Az ellenőrzést végző személy az ellenőrzési jogosultságát köteles igazolni.³⁴⁸

(3) Az ellenőrző hatóság jelzésére a jármű vezetője a járművet köteles megállítani, személyazonosságát és járművezetési jogosultságát igazolni, a jármű és tartozékai, a rakomány, az okmányok ellenőrzésével kapcsolatos felhívásnak eleget tenni. Az ellenőrzés során az ellenőrző hatóság a járműhöz és tartozékaihoz, a rakományhoz tartozó okmányokat a helyszínen időlegesen elveheti, továbbá a jármű műszeres ellenőrző vizsgálatát vagy kötelező javítását rendeli el, amelynek a helyszínére történő közlekedésre a jármű vezetőjét utasíthatja. A kötelezően elrendelt javítás elvégzéséről az ellenőrző hatóságnak meg kell győződnie, az ezzel kapcsolatosan a hatóság részéről felmerült költségeket az eljáró hatóság megtéríteti a jármű üzemeltetőjével. A jármű vezetőjének vezetési és pihenőidejére vonatkozó – a 20. § (1) bekezdésének c) pontjában meghatározott – előírások megsértése esetén az ellenőrző hatóság a pihenőidő letöltését rendeli el.³⁴⁹

(4) Ha az ellenőrzés alá vont jármű a külön jogszabályban összefoglalva, tengelyterhelésre és méretre meghatározott előírásoknak nem tesz eleget, illetve műszaki állapota külön jogszabály szerint balesetveszélyes, az ellenőrző hatóság a jármű továbbközlekedését – ellenőrzési jegyzőkönyv kiállításával, a forgalmi engedély időleges, elismervény átadása melletti helyszíni elvételével és várakozóhely kijelölésével is – megtiltja. Az elismervényen fel kell tüntetni az elvett forgalmi engedély visszaadásának helyét is. A jármű a közúti forgalomban történő részvétellel – a továbbközlekedés tilalmára okot adó szabálytalanságok megszüntetéséig – a kijelölt várakozó helyet

³³⁶Az 1988. évi I. törvény 44. §-a az 1996. évi X. törvény 10. § -ának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 1996. 03. 15.

³⁴⁸A 1988. évi I. törvény 44. § (2) bekezdése a 2007. évi XC. törvény 26. § (1) bekezdésének megfelelően megállapított szöveg. Hatályos: 2008.01.01.

³⁴⁹Az 1988. évi I. törvény 44. § 3. bekezdése a 13. §-ának megfelelően módosított szöveg, ezzel egyidejűleg a §-t a 4-6. bekezdéssel egészítette ki és a jelenlegi 4-5. bekezdés számozását 7-8. bekezdésre módosította. Hatályos: 2006. 02. 03.

nem hagyhatja el. Ha a jármű, a hiányosságok megállapítását követően – az ellenőrzés helyét – nem a közúti forgalomban történő részvétellel hagyja el és a közúti forgalomba történő visszatérése egyértelműen kizárható, az ellenőrző hatóság eltekinthet a várakozó hely kijelölésétől.

- (5) A forgalmi engedély időleges helyszíni elvételéről kiállított elismervény – a továbbközlekedés tilalmára okot adó szabálytalanságok megszüntetését követően – a forgalmi engedély átvételére és az átvétel helyére történő közlekedésre jogosít. A forgalmi engedély visszaadást megelőzően az ellenőrző hatóság újabb ellenőrzést végezhet.
- (6) A közúti ellenőrzések során – ha a jármű üzembentartója nincs jelen – az ellenőrző hatóság az üzemben tartóval szemben helyszínen alkalmazott intézkedéseiről a jármű vezetőjét is tájékoztatja.
- (7) A közlekedési hatóság a külön engedély alapján üzemeltetett, valamint a nem közúti közlekedési szolgáltatást végző járművek esetében az (1) bekezdés c)-e) pontjában megjelölt ellenőrzéseket a jármű telephelyén is végezheti, az f) pontban meghatározott járműfenntartó tevékenységet csak telephelyen ellenőrizheti.³⁵⁰
- (8) A közlekedési hatóság önálló közúti ellenőrzési tevékenységet végezhet más közlekedési hatóság illetékességi területén is.³⁵¹

A gépjárművezetőkre vonatkozó szociális előírások ellenőrzése³⁵²

Tv. 44/A. § (1) A közúti közlekedésben használt menetíró készülékekről szóló, 1985. december 20-ai 3821/85/EGK tanácsi rendeletben (a továbbiakban: a tachográfokra vonatkozó közösségi rendelet) meghatározott illetékes hatóság a Magyar Köztársaság tekintetében a közlekedési hatóság.

(2) Az 561/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletben, valamint a tachográfokra vonatkozó közösségi rendeletben:³⁵³

- a) a gépjármű vezetőjére és a gépjármű üzemben tartójára meghatározott kötelezettségek ellenőrzése,
 - b) a közúti és telephelyi ellenőrzést végzők képzésének, továbbképzésének, valamint az ellenőrzési és vizsgálati módszerek kialakítása,
 - c) a menetíró készülék (tachográf) beépítését, javítását és illesztését végző műhelyre vonatkozó követelmények ellenőrzése, valamint
 - d) az ellenőrzéshez szükséges tachográfkártyák (a gépjárművezetői kártya, az ellenőri kártya, a műhelykártya és az üzembentartói kártya) kiadása és az ahhoz kapcsolódó nyilvántartás kezelése
- a 20. § (11) bekezdésben és a 44. § (2) bekezdésben az ellenőrző hatóságok feladatkörét meghatározó előírások sérelme nélkül – a közlekedési hatóság feladata.

(3) A tachográf kártyák kibocsátásához tartozó nyilvántartás (a továbbiakban: tachográf kártya nyilvántartás) a tachográf kártyán rögzített – tachográfokra vonatkozó közösségi rendeletben meghatározott – adatokat tartalmazza.

(4) A tachográf kártya nyilvántartásból az Európai Közösség más tagállamának illetékes hatóságai, valamint a külön jogszabály alapján ellenőrzési feladatkörrel rendelkező magyar hatóságok a (2) bekezdésben meghatározott közösségi jogszabályok szerinti ellenőrzési feladataik teljesítéséhez igényelhetnek adatot.

(5) A közlekedési hatóság a tachográf kártya érvényességi idejének lejártát követő öt naptári évig kezeli a tachográf kártya nyilvántartásban szereplő adatokat.

(6) A (2) bekezdésben meghatározott közösségi jogi aktusok rendelkezései végrehajtásának ellenőrzése során a közúti szállítást végző egyes járművek személyzetének vezetési és pihenőidejének ellenőrzéséről szóló külön jogszabály rendelkezéseit kell alkalmazni.³⁵⁴

³⁵⁰ Az 1988. évi I. törvény 44. § 7. bekezdése a 2006. évi CX. törvény 19. §-ának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2006. 12. 22.

³⁵¹ Az 1988. évi I. törvény 44. § 5. bekezdését a 2005. évi LXXXIII. törvény 82. § 2. bekezdése iktatta be. Hatályos: 2005. 11. 01.

³⁵² Az 1988. évi I. törvény 44/A. §-át, valamint az azt megelőző alcímet a 2005. évi XI. törvény 5. §-a iktatta be. Hatályos: 2005. 03. 23.

³⁵³ Az 1988. évi I. törvény 44/A. § 2. bekezdése a 2006. évi CX. törvény 20. § 1. bekezdésének megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2007. 04. 11.

³⁵⁴ Az 1988. évi I. törvény 44/A. § 6. bekezdése a 2006. évi CX. törvény 20. § 2. bekezdésének megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2007. 04. 11.

- (7) A tachográfokra vonatkozó közösségi rendelet hazai végrehajtásának részletes szabályait a miniszter, a tachográf kártyák kiadásával, és azok ellenőrzésével kapcsolatos díjakat a miniszter – az adópolitikáért felelős miniszterrel egyetértésben – rendeletben állapítja meg.³⁵⁵
- (8) A (2) bekezdésben meghatározott ellenőrzések tagállami végrehajtásához kapcsolódóan a közlekedési hatóság feladata:³⁵⁶
- a) a 44. § (1) bekezdésének c), d), e) és h) pontjában, továbbá az e § (2) bekezdésében meghatározott közúti és telephelyi ellenőrzési feladatok ellenőrző hatóságok közötti folyamatos koordinációja,
 - b) a más tagállam közúti ellenőrző hatóságaival való adat-, tapasztalat- és információcsere, továbbá koordináció az összehangolt közúti ellenőrzések biztosítására, valamint
 - c) az ellenőrző hatóságok által végzett közúti és telephelyi ellenőrzések statisztikai adatainak gyűjtése, összesítése, valamint ennek alapján adatszolgáltatás az Európai Bizottság részére.
- (9) A (7) bekezdésben meghatározott tachográfkártya kiadására irányuló kérelem kizárólag személyesen terjeszthető elő a közlekedési hatóságnál.⁵⁹¹
- Tv. 45. § (1)** Az országos és a helyi közút kezelője útellenőri szolgálatot működtet. Az útellenőri szolgálat működésének feltételeit a miniszter által megállapított keretek között a közút kezelője határozza meg.^{357 358}
- (2) Az útellenőr feladata
- a) a közút állapotának, tisztaságának, nem közlekedési célú igénybevételének a figyelemmel kísérése,³⁵⁹
 - b) a közúti jelzések láthatóságának, épségének és működésének ellenőrzése,
 - c) a közút mellett végzett – a közút forgalmát érintő – tevékenységek ellenőrzése,
 - d) a közúttal és a forgalommal kapcsolatos információk szerzése és továbbítása,
 - e) a közúti forgalom biztonsága érdekében az általa elvégezhető halaszthatatlan intézkedések megtétele, egyébként az intézkedés szükségességéről a kezelő haladéktalan értesítése.³⁶⁰
- (3) Feladatainak ellátása során az útellenőr intézkedik, figyelmeztet, a szabálytalan magatartás megszüntetésére felhív, illetőleg büntető, szabálysértési feljelentést tesz, vagy közlekedési hatósági eljárást kezdeményez.
- (4) Az útellenőrt fokozott büntetőjogi védelem illeti meg.
- (5) A külön jogszabály szerinti díjköteles utak díjfizetés ellenében történő használatának ellenőrzésére jogosult szerv, illetve az általa megbízott gazdálkodó szervezet³⁶⁴
- a) a 33/A. § szerinti használati díj és útdíj megfizetésének ellenőrzése és a pótdíj behajtása, valamint⁵³¹
 - b) az e törvényben meghatározott feladataik ellátása céljából olyan elektronikus ellenőrzési rendszer működtetésére is jogosultak, amely az érvényes úthasználati jogosultsággal nem rendelkező gépjármű rendszámát, áthaladásának helyét és időpontját az adatellenőrzést követően rögzíti.

³⁵⁵ Az 1988. évi I. törvény 44/A. § 7. bekezdése a 2006. évi CIX. törvény 167. § 5. bekezdés c) pontjának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2007. 01. 01.

³⁵⁶ Az 1988. évi I. törvény 44/A. § 8. bekezdését a 2006. évi CX. törvény 20. § 3. bekezdése iktatta be. Hatályos: 2007. 04. 11.

⁵⁹¹ Az 1988. évi I. törvény 44/A. § (9) bekezdését a 2009. évi LVI. törvény 6. § (9) bekezdése iktatta be. Hatályos: 2009.10.01.

³⁵⁷ Az 1988. évi I. törvény 45. § 1. bekezdése a 2004. évi XXV. törvény 44. § 3. bekezdés b) pontjának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2004. 05. 01.

³⁵⁸ A helyi közút kezelőjén az 1991. évi XX. törvény 92. § (10) bekezdés értelmében a helyi önkormányzat képviselő-testületét kell érteni. Hatályos: 1996. 01. 01.

³⁵⁹ Az 1988. évi I. törvény 45. § 2. bekezdésének a) pontja az 1998. évi LXXIII. törvény 16. §-ának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 1999. 01. 01.

³⁶⁰ Az 1988. évi I. törvény 45. § 2. bekezdésének e) pontját az 1998. évi LXXIII. törvény 16. §-a iktatta be. Hatályos: 1999. 01. 01.

³⁶⁴ Az 1988. évi I. törvény 45. § (5) bekezdése a 2007. évi CLXXV. törvény 22. §-ának megfelelően megállapított szöveg. Hatályos: 2008.01.01.

⁵³¹ Az 1988. évi I. törvény 45. § (5) bekezdés a) pontja a 2007. évi CLXXV. törvény 59. § (3) bekezdés d) pontjának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2009.01.01.

Vegyes és záró rendelkezések

Tv. 46. § ⁵⁷²

Tv. 46/A. § A közlekedési hatóság jogosult:³⁷¹

- a) a közúti közlekedési szakemberek és a közúti járművezetők vizsgáztatásával összefüggésben a vizsgázó,
- b) a járművezetők utánképzésével, szakirányú továbbképzésével és pályaalkalmassági vizsgálatával összefüggésben a járművezető,
- c) a közúti áru- és személyszállítás végzésével összefüggésben a vállalkozás ügyvezetését, szakmai irányítását ellátó személy és közreműködő járművezető,
- d) a közlekedési hatóság tevékenységével összefüggésben – jogszabály alapján vezetett – névjegyzékbe felvett közúti közlekedési szakember személyes és egészségi állapotra, kóros szenvedélyre vonatkozó különleges adatait kezelni, továbbá a vizsgaeredményeket, alkalmassági minősítéseket, képesítéseket – ezek hitelességének utólagos igazolása céljából – nyilvántartani.⁶²⁹

Tv. 46/B. § (1) A közúti közlekedési igazgatási eljárás során a hatóság által – külön jogszabályban meghatározottak szerint – kiadott érvényesítő címkéért és azok pótlásáért igazgatási szolgáltatási díjat kell fizetni.^{372 373}

(2) Felhatalmazást kap a miniszter, hogy az adópolitikáért felelős miniszter egyetértésével kiadott rendeletben szabályozza az (1) bekezdésben meghatározott díj fizetésére kötelezettek körét, a fizetési kötelezettség mértékét, beszedésének módját, a kedvezmények, mentességek körét.^{375 376 377}

Tv. 46/C. § (1) A külön jogszabályban meghatározott ellenőrző hatóság jogosult a veszélyes árut szállító jármű ellenőrzéséről felvett ellenőrzési jegyzékben megjelölt, a gépjárművezetőre vonatkozó természetes személyazonosító adatok, lakcím, a vezetői engedélyben található egészségi és pályaalkalmassági adatok, személyazonosító igazolvány/útlevél száma, ADR oktatási bizonyítvány száma, a kísérő nevére és állampolgárságára, a feladó nevére és címére, továbbá a címzett nevére vonatkozó személyes adatok kezelésére és nyilvántartására. Az adatokat öt évig kell megőrizni.^{378 379 380}

(2) ³⁸¹

(3) A közlekedési hatóság az e törvény 44. § (3) és 45. § (1)-(3) bekezdése alapján hivatalból indított eljárása során – annak tárgyával összefüggésben – az ügyfelet személyes adatszolgáltatásra és/vagy nyilatkozattételre kötelezheti.³⁸²

⁵⁷² A 2010. évi CLXXII. törvény 105. § (2) bekezdése hatályon kívül helyezte. Hatályos: 2011. 01. 01.

³⁷¹ Az 1988. évi I. törvény 46/A. §-a a 2001. évi CIX. törvény 4. §-ának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2002. 01. 01.

⁶²⁹ Az 1988. évi I. törvény 46/A. § jelölt része a 2009. évi CXLIX. törvény 3. § a) pontjának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2010. 01. 01.

³⁷² Az 1988. évi I. törvény 46/B. § 1. bekezdése az 1999. évi XCIX. törvény 208. § 2. bekezdésének megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2000. 01. 01.

³⁷³ Az 1988. évi I. törvény 46/B. §-át az 1998. évi LX. törvény 19. §-a iktatta be. Hatályos: 1999. 01. 01.

³⁷⁵ Az 1988. évi I. törvény 46/B. § 2. bekezdése a 2006. évi CIX. törvény 167. § 5. bekezdés c) pontjának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2007. 01. 01.

³⁷⁶ Az 1988. évi I. törvény 46/B. § 2. bekezdése a 2004. évi XXV. törvény 44. § 3. bekezdés b) pontjának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2004. 05. 01.

³⁷⁷ Az 1988. évi I. törvény 46/B. § (2) bekezdése a 2010. évi CXXX. törvény 44. § (51) bekezdésének és 52. § 13. pontjának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2011. 01. 01.

³⁷⁸ Az 1988. évi I. törvény 46/C. §-át a 2002. évi LXVIII. törvény 6. §-a iktatta be. Hatályos: 2003. 01. 01.

³⁷⁹ Az 1988. évi I. törvény 46/C. § (1) bekezdése a 2009. évi LVI. törvény 7. §-ának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2009. 10. 01.

³⁸⁰ Az 1988. évi I. törvény 46/C. § (1) bekezdése a 2009. évi LVI. törvény 8. §-ának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2009. 10. 01.

³⁸¹ A 2010. évi CLXXII. törvény 105. § (2) bekezdése hatályon kívül helyezte. Hatályos: 2011. 01. 01.

³⁸² Az 1988. évi I. törvény 46/C. § 3-4. bekezdését a 2005. évi LXXXIII. törvény 83. §-a iktatta be. Hatályos: 2005. 11. 01.

(4) A közlekedési hatóság jogosult a közúti és telephelyi ellenőrzési eljárása során a vizsgálat alá vont menet- és fuvarokmányokon, az üzemben tartó által végzett ellenőrzések nyilvántartásában, továbbá a tachográfkészülékben, az adatrögzítő lapon és a tachográfkártyán tárolt (rögzített) személyes és egyéb adatok kezelésére. A közlekedési hatóság a személyes adatok kezelésére az ellenőrzés alapján indult eljárás lezárását követő öt évig jogosult.

Tv. 46/D. § (1) A jogszerű vizsgáztatás, vizsgálat és ellenőrzés, illetve a visszaélések kiszűrése és a megfelelő felelősségre vonás kezdeményezése érdekében a közlekedési hatóság jogosult⁵⁰⁷

- a) a közúti járművezetők vizsgáztatása,
- b) a járművek műszaki vizsgálata,
- c) a közúti járművek telephelyi ellenőrzése és
- d) a járművezető-képzés feltételeinek ellenőrzése során a vizsgáztatásról, vizsgálatról és ellenőrzésről – adatrögzítés nélkül – elektronikus berendezéssel közvetlen kép- és hangmegfigyelést végezni.

(2) A közlekedési hatóságnak lehetővé kell tenni, hogy – a vizsgázó erre irányuló kérése esetén – az (1) bekezdés a) pontja szerinti vizsga letétele az (1) bekezdésben meghatározott megfigyelés nélkül is megtörténhessen.

(3) Az (1) bekezdés szerinti közvetlen megfigyelésről a közlekedési hatóság köteles mindenki számára jól látható helyen, jól olvashatóan, a területen megjelenni kívánó személyek tájékozódását elősegítő módon figyelemfelhívó jelzést, ismertetést elhelyezni

- a) az adott területen elektronikus megfigyelőrendszer alkalmazásáról (térfigyelés),
- b) az elektronikus biztonságtechnikai rendszer által folytatott közvetlen megfigyelési rendszert alkalmazó üzemeltetőről, továbbá a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló törvénynek az érintettek jogaira és érvényesítésük rendjére vonatkozó rendelkezéseiről.

Tv. 46/E. § A közlekedési hatóság vezetője a feladat- és hatáskörében minősítésre jogosult.^{508 509}

Tv. 46/F. § ⁵³⁹

R. 37. § ³⁸³

R. 38. § ³⁸⁵

Tv. 47. § A törvény alkalmazásában:³⁸⁶

1. importáló: a külkereskedelmi tevékenységet folytató vállalatok belföldi szerződéseiről szóló jogszabály szerinti külkereskedelmi társasági szerződés esetén a belföldi vállalat, bizományi szerződés esetén a megbízó, szállítási szerződés esetén a megrendelő, saját számlára történő import esetén a külkereskedelmi vállalat, önálló külkereskedelmi joggal felruházott gazdálkodó szervezet által behozott jármű esetén a gazdálkodó szervezet;
2. közúti jármű: közúti szállító vagy vontatóeszköz (ideértve az önjáró és vontatott munkagépet is); az egyes járműfajták meghatározására a közúti közlekedés szabályairól szóló jogszabályban (KRESZ) foglaltak az irányadók;
3. közösségi közlekedés: menetrend alapján közlekedő gépjárművekkel végzett közforgalmú személyszállítás;
4. közúti személyszállítás: a közúti járművel végzett személyszállítás, valamint a személyszállító gépjármű gépjárművezetővel együtt történő rendelkezésre bocsátása;

⁵⁰⁷ Az 1988. évi I. törvény 46/D-46/E. §-át a 2007. évi CLXXV. törvény 23. §-a iktatta be. Hatályos: 2008.01.01.

⁵⁰⁸ Az 1988. évi I. törvény 46/D-46/E. §-át a 2007. évi CLXXV. törvény 23. §-a iktatta be. Hatályos: 2008.01.01.

⁵⁰⁹ Az 1988. évi I. törvény 46/E. §-a a 2009. évi CLV. törvény 42. § (3) bekezdésének megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2010. 04. 01.

⁵³⁹ A 2009. évi LVI. törvény 8. §-a hatályon kívül helyezte. Hatályos: 2009. 10. 01.

³⁸³ Az R. 37. §-át a 88/1990. (IV. 30.) MT rendelet 2. számú melléklete hatályon kívül helyezte. Hatályos: 1996. 01. 01.

³⁸⁵ A 30/1988. (IV. 21.) MT rendelet 38. §-át a 104/1999. (VII. 6.) Korm. rendelet 21. § 3. bekezdés a) pontja hatályon kívül helyezte. Hatályos: 1999. 07. 21.

³⁸⁶ Az 1988. évi I. törvény 47. §-a a 2010. évi CLXXII. törvény 22. §-ának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2011. 01. 01.

5. közúti árufuvarozás: a közúti járművel végzett árufuvarozás, valamint az áruszállító gépjármű gépjárművezetővel együtt történő rendelkezésre bocsátása;
6. vevőszolgálati javítóhálózat: a járművek garanciális javítását és alkatrészellátását végző szervezetek rendszere;
7. út: a járművek és a gyalogosok közlekedésére, vagy csak a járművek, illetve csak a gyalogosok közlekedésére szolgáló, e célra létesített vagy kijelölt közterület, vagy magánterület (közút, magánút); magánútnak kell tekinteni az állam vagy az önkormányzat tulajdonában álló területen lévő, közforgalom elől elzárt utat is;
8. közforgalom elől elzárt magánút: a sorompóval, kapuval vagy más fizikai eszközzel lezárt, vagy „Mindkét irányból behajtani tilos” jelzőtáblával és a „magánút” feliratot tartalmazó kiegészítő táblával jelzett út, amely az ingatlan-nyilvántartásban magánútként van bejegyezve;
9. az út műtárgya: a híd, a pontonhíd, a hajóhíd, a felüljáró, az átereszt, az alagút, az aluljáró, a támfal, a bélésfal, az út víztelenítését szolgáló burkolt árok, csatorna vagy más vízvezető létesítmény; a két méternél nagyobb nyílású áthidaló műtárgy: híd, a két méternél kisebb nyílású áthidaló műtárgy: átereszt;
10. az út tartozéka: a várakozóhely, pihenőhely, a vezetőoszlop, a korlát, az útfenntartási és közlekedésbiztonsági célokat szolgáló műszaki és egyéb létesítmény, berendezés (így különösen jelzőtábla, jelzőlámpa, segélykérő telefon, parkolójegy-kiadó automata, sorompó), a zajárnyékoló fal és töltés, hóvédő erdősáv, fasor vagy cserjesáv (védelmi rendeltetésű erdő), valamint a közút határától számított két méter távolságon belül ültetett fa, az összefüggő üzemi gyümölcsöshöz tartozó fák kivételével, az út üzemeltetéséhez szükséges elektronikus hírközlő eszközök és hálózatok;
11. közúthálózat: az országos közutak és a helyi közutak összefüggő rendszere;
12. az út határa: az útnak – a kiemelt szegélyt, az útpadkát, a rézsút, az út víztelenítését szolgáló árkot, csatornát, más vízvezető létesítményt is magában foglaló – külső széle;
13. az út területe: az út határai közötti terület és a hozzá tartozó földrészlet;
14. útsatlakozás: útnak, járműforgalmat szolgáló létesítmény (pl. üzemanyagtöltő-állomás) területének, vagy a járművek között melletti ingatlanról közútra való ráhajtását szolgáló területnek a közúthoz csatlakozása;
15. útépitési érdekeltségi hozzájárulás [31. § (2) bek.] szempontjából a közút használatában érdekeltek: a közút mentén ingatlanulajdonnal, földhasználati joggal, ipari, közlekedési, kereskedelmi vagy mezőgazdasági tevékenység céljára szolgáló telephellyel rendelkező magánszemélyek és jogi személyek;
16. kerékpárút: jelzőtáblával kerékpárútként megjelölt közút;
17. gyalogút: jelzőtáblával gyalogútként megjelölt, vagy olyan helyi közút, amely kizárólag a gyalogosok közlekedésére szolgál, és az úttesttől tartós fizikai akadály (árok, korlát, kerítés, sövény stb.) vagy két méternél nagyobb távolság választja el;
18. belföldi üzemben tartó: az az üzemben tartó, akinek (amelynek) lakó-, szokásos tartózkodási, illetve székhelye a Magyar Köztársaság területén van;
19. iskolavezető: a közlekedési hatóság engedélyével végzett tanfolyami, szaktanfolyami képzést irányító személy;
20. szakoktató: a közúti járművezetők képzésében oktatóként részt vevő személy;
21. vizsgabiztos: a közúti járművezetők vizsgáztatását végző személy (járművezetői vizsgabiztos), valamint a közúti közlekedési szakemberek vizsgáztatását végző személy (szaktanfolyami vizsgabiztos);
22. közúti közlekedési szakember: szakoktató, iskolavezető, vizsgabiztos, továbbá
 - 22.1. a közúti közlekedési szolgáltatásokról és a közúti járművek üzemben tartásáról szóló külön jogszabályban meghatározott
 - 22.1.1. személytaxis szolgáltatói képesítéshez kötött tevékenységet folytató járművezető,
 - 22.1.2. személygépkocsi személyszállító szolgáltatói képesítéshez kötött tevékenységet folytató járművezető,
 - 22.1.3. személytaxis vállalkozói képesítéshez kötött tevékenységet folytató szakmai vezető,
 - 22.1.4. személygépkocsi személyszállító vállalkozói képesítéshez kötött tevékenységet folytató szakmai vezető,
 - 22.2. az autóbusszal végzett belföldi és nemzetközi személyszállítás szakmai feltételeiről és engedélyezési eljárásáról szóló külön jogszabályban meghatározott, autóbusszos személyszállító vállalkozói képesítéshez kötött tevékenységet folytató szakmai vezető,

- 22.3. a belföldi és a nemzetközi közúti árufuvarozás szakmai feltételeiről és engedélyezési eljárásáról szóló külön jogszabályban meghatározott, árufuvarozó vállalkozói képesítéshez kötött tevékenységet folytató szakmai vezető,
- 22.4. a közúti járművezetők és a közúti közlekedési szakemberek képzésének és vizsgáztatásának részletes szabályairól szóló külön jogszabályban meghatározott, szakmai alap- és továbbképzési képesítéshez kötött tevékenységet folytató gépjárművezető,
- 22.5. a közúti közlekedési ágazatban használt önjáró emelő- és rakodógépek kezelőinek képzéséről és vizsgáztatásáról szóló külön jogszabályban meghatározott, gépkezelői jogosítványhoz kötött tevékenységet folytató gépkezelő,
- 22.6. a meghatározott össztömeget, tengelyterhelést és méretet meghaladó járművek közlekedéséről szóló külön jogszabályban meghatározott, szakkísérői képesítéshez kötött tevékenységet folytató személy,
- 22.7. a gépjárműfenntartó tevékenység személyi és dologi feltételeiről szóló külön jogszabályban meghatározott, autógáz-biztonsági képesítéshez kötött tevékenységet folytató személy,
- 22.8. a Veszélyes Áruk Nemzetközi Közúti Szállításáról szóló Európai Megállapodás (ADR) „A” és „B” Melléklete 2009. évi módosításaival és kiegészítéseivel egységes szerkezetbe foglalt szövegének kihirdetéséről szóló külön jogszabályban meghatározott
- 22.8.1. veszélyes áru szállítási biztonsági tanácsadói képesítéshez kötött tevékenységet folytató személy,
- 22.8.2. veszélyesáru-szállító gépjárművezető,
- 22.9. a mezőgazdasági vegyszerek és üzemanyagok mezőgazdasági vontatóval vagy lassú járművel vontatott pótkocsival történő közúti szállításáról szóló külön jogszabályban meghatározott, mezőgazdasági vegyszer, üzemanyag szállítására eredményes vizsgát tett járművezető,
- 22.10. a Veszélyes Áruk Nemzetközi Közúti Szállításáról szóló Európai Megállapodás (ADR) „A” és „B” Mellékletének belföldi alkalmazásáról szóló külön jogszabályban meghatározott, undort keltő anyag szállítására eredményes vizsgát tett járművezető;
23. várakozási terület: a 8. pont szerinti utak közül a helyi közút és a helyi önkormányzat tulajdonában álló közforgalom elől el nem zárt magánút 11. pont szerinti tartozéka, valamint a helyi önkormányzat tulajdonában álló terek, parkok és egyéb közterületek járművel történő várakozásra kijelölt része;
24. várakozási terület kezelője: a helyi közút és a helyi önkormányzat tulajdonában álló közforgalom elől el nem zárt magánút tartozékaként a 33. § (1) bekezdés c) pontjában meghatározott szervezet, a közösségi közlekedéssel érintett közutak kivételével, illetve a helyi önkormányzat tulajdonában álló tereken, parkokban, egyéb közterületen kialakított várakozási terület tekintetében a tulajdonos helyi önkormányzat; a várakozási területen létesített parkolóóra, jegykiadó automata az Ötv. 9. § (5) bekezdése szerinti szolgáltató tulajdonában, illetve használatában állhat;
25. tanfolyam: a közúti járművezetők szervezett formában történő képzése; a tanfolyam a képzési engedélynek megfelelően elméleti (tantermi vagy zárt rendszerű elektronikus távoktatás), és gyakorlati képzési részekből állhat;
26. szaktanfolyam: a közúti közlekedési szakemberek szervezett formában történő képzése és továbbképzése; a szaktanfolyam a képzési engedélynek megfelelően elméleti (tantermi vagy zárt rendszerű elektronikus távoktatás), és gyakorlati képzési részekből állhat;
27. közúti biztonsági auditor: a közúthálózat részét képező utak, úttartozékok vagy az út műtárgyai engedélyezési és kiviteli terveinek, valamint a megvalósult utak, úttartozékok vagy az út műtárgyai forgalomba helyezés előtti és az üzemeltetés első évében végzett – a tervezőtől, az építetőtől és a kivitelezőtől független – részletes, módszeres műszaki biztonsági ellenőrzést végző természetes személy;
28. zárt rendszerű elektronikus távoktatás (e-learning): elméleti képzési ismeretanyag oktatását digitális tananyag formájában informatikai hálózaton (Internet, intranet) keresztül zárt rendszerű távoktatási képzésmenedzsment rendszerrel megvalósító távoktatási forma, ahol az oktató, az oktatásszervező és a hallgató közös kommunikációs eszköze a számítógép és az informatikai hálózat, továbbá a zárt rendszerű távoktatási képzésmenedzsment rendszer; e törvény alkalmazásában a „zárt rendszerű elektronikus távoktatás” és az „e-learning” kifejezések azonos jelentéssel bírnak;

29. zárt rendszerű távoktatási képzésmenedzsment rendszer (Learning Management System, LMS): a hallgató képzését tervező, szervező és ellenőrző, a képzéshez szükséges digitális tananyagot valamint kiegészítő ismeretanyagot a képzési program szerint számára eljuttató (web böngészőben megjelenítő), minősített és tanúsított zárt informatikai rendszer, mely a képzésszervezésen túl adatbázisában manipulálhatatlanul rögzíti és értékeli a tanuló képzési programban rögzített előrehaladását, ellenőrző kérésekre adott válaszait, eredményeit, tevékenységét és végrehajtja – a tanuló teljesítményének értékelése alapján – a képzési program szerint lehetséges navigációs kéréseit.

Tv. 48. § (1) Ez a törvény 1988. július 1. napján lép hatályba.⁴⁰⁰

(2) A törvény végrehajtásáról a Kormány gondoskodik.⁴⁰¹

(3) Felhatalmazást kap⁴⁰³

a) a Kormány, hogy

1. a szakirányú továbbképzés és az utánképzés általános szabályait,⁴⁰⁴
2. a kombinált fuvarozási tevékenység szabályait,
3. a közúti személyszállítási és árutovábbítási szerződések szabályait,
4. a közúti közlekedésbiztonság állami feladatainak teljesítéséhez szükséges pénzügyi forrásokat és azok felhasználásának módját,
5. a közúti közlekedési szolgáltatások és a közúti járművek üzemben tartásának általános szabályait,⁴⁰⁷
6. a közúti járművek üzemanyag-felhasználása költségtérítésként elszámolható mértékének szabályait,
7. a közlekedési hatóság vagy hatóságok kijelölését,⁴⁰⁹
8. a közúti járművezetők és a közúti közlekedési szakemberek képzésének és vizsgáztatásának általános szabályait,^{411 412}
9. a közúti közlekedés szabályait,
10. a típusvizsgáló engedélyezésének részletes eljárási szabályait, a típusvizsgálóval kötendő hatósági szerződés tartalmát,⁴¹⁴
11. a közúti szállítmányozási tevékenység szabályait,⁴¹⁵
12. a transzeurópai közúthálózatnak a Magyar Köztársaság területén lévő alagútjaira vonatkozó biztonsági minimumkövetelményeket,⁴¹⁶
13. a közúti szállítást végző egyes járművek személyzetének vezetési és pihenőidejének ellenőrzésére vonatkozó szabályokat,

⁴⁰⁰A 1988. évi I. törvény 48. § (1) bekezdése a 2007. évi LXXXII. törvény 2. § 45. pontjának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2007. 07. 01.

⁴⁰¹Végrehajtására lásd a 89/1988. (XII. 20) MT, 61/1989. (VI. 27.) MT, 122/1989. (XII. 5.) MT és a 62/1990. (X. 4.) Korm. rendeletet, valamint a törvénnyel egységes szerkezetben közölt 30/1988. (IV. 21.) MT rendelet et. Lásd még az 5/1990. (IV. 12.) KöHÉM, 6/1990. (IV. 12.) KöHÉM, 1/1990. (IX. 29.) KHVM rendelet et. Hatályos: 1996. 01. 01.

⁴⁰³Az 1988. évi I. törvény 48. § 3. bekezdése az 1998. évi LXXIII. törvény 18. § 1. bekezdésének megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 1999. 01. 01.

⁴⁰⁴Az 1988. évi I. törvény 48. § 3. bekezdés a) pontjának 1. alpontja a 2000. évi CXXVII. törvény 15. §-ának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2001. 01. 01.

⁴⁰⁷Az 1988. évi I. törvény 48. § (3) bekezdés a) pont 5. alpontja a 2007. évi CLXXV. törvény 25. § (1) bekezdésének megfelelően megállapított szöveg. Hatályos: 2008.01.01.

⁴⁰⁹Az 1988. évi I. törvény 48. § 3. bekezdés a) pontjának 7. alpontját a 2006. évi CIX. törvény 129. § 1. bekezdése iktatta be. Hatályos: 2007. 01. 01.

⁴¹¹Az 1988. évi I. törvény 48. § 3. bekezdés a) pont 8-10. pontjának számozása a 2000. évi CXXVII. törvény 15. §-ának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2001. 01. 01.

⁴¹²Az 1988. évi I. törvény 48. § 3. bekezdés a) pontjának 8. alpontja a 2002. évi LXVIII. törvény 7. § 1. bekezdésének megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2003. 01. 01.

⁴¹⁴Az 1988. évi I. törvény 48. § (3) bekezdés a) pont 10. alpontja a 2009. évi CIX. törvény 47. § (3) bekezdésének megfelelően megállapított szöveg. Hatályos: 2010.01.01.

⁴¹⁵Az 1988. évi I. törvény 48. § 3. bekezdés a) pontjának 11. alpontját a 16. § 1. bekezdése iktatta be. Hatályos: 2006. 02. 03.

⁴¹⁶Az 1988. évi I. törvény 48. § 3. bekezdés a) pontjának 12-13. alpontját a 2006. évi CX. törvény 21. § 2. bekezdése iktatta be. Hatályos: 2006. 12. 22.

14. a 7500 kg megengedett legnagyobb össztömeget meghaladó járművel történő közlekedés időszakos és területi korlátozására vonatkozó szabályokat,⁵¹⁰
15. a közúti árufuvarozásra, személyszállításra és egyes közúti közlekedési szabályokra vonatkozó rendelkezések megsértése esetén kiszabható bírságok összegét, valamint a bírsággal összefüggő hatósági feladatok általános szabályait,⁵¹²
16. a veszélyes áruk közúti szállításának ellenőrzésére vonatkozó egységes eljárás szabályait,⁵¹³
17. a közúti járművekkel kapcsolatos jóváhagyásokra, típusbizonyítványokra, műszaki vizsgálatokra vonatkozó adatok kezelésére és nyilvántartására vonatkozó rendelkezések megsértése esetén kiszabható bírságok összegét és az ellenőrzés részletes szabályait,⁵¹⁴
- 18.⁵¹⁶
19. az útdíj alapjául szolgáló költségek felosztásának, valamint az útdíj számításának elveit, a díjköteles utak használatáért történő elektronikus díjfizetést lehetővé tévő rendszer bevezetésére, üzemeltetésére, az úthasználati díjak beszedésére, ellenőrzésére és behajtására vonatkozó részletes szabályokat, a 33/A. § (2) bekezdése szerinti útdíj fizetésére kötelezettek körét,⁵¹⁸
20. a 21. §-ban meghatározott bírság kiszabására jogosult hatóság vagy hatóságok kijelölését,⁵¹⁹
21. a közigazgatási bírsággal sújtandó közlekedési szabályszegések körét, az e tevékenységekre vonatkozó rendelkezések megsértése esetén kiszabható bírságok összegét, a bírság kiszabásának részletes szabályait, valamint a beszedett bírság felhasználását,⁵²¹
22. a 33. § (3) bekezdése szerinti közreműködő igénybevitelére vonatkozó szabályokat,⁵²²
23. a 29. § (1) bekezdése szerinti elszámolás és vagyonkezelésbe adás részletes szabályait,⁵²³
24. a vizsgáló állomás engedélyezésének részletes eljárási szabályait, a vizsgáló állomással kötendő hatósági szerződés tartalmát,⁵⁹⁹
25. az e törvény szerinti szakértői tevékenység folytatásának részletes feltételeit, a szakértői tevékenység bejelentésének és a szakértők nyilvántartásának személyes adatot nem tartalmazó adattartalmát, valamint a bejelentésre és a nyilvántartás vezetésére vonatkozó részletes eljárási szabályokat, továbbá a szakértői tevékenységre jogszabályban vagy hatósági határozatban előírt kötelezettségek be nem tartásának esetén alkalmazandó jogkövetkezményeket,⁶²⁸
26. a közlekedési infrastruktúra közúti biztonsági kezelése, közúti biztonsági hatásvizsgálat, a közúti biztonsági auditálás, felülvizsgálat, valamint a baleseti adatgyűjtés részletes szabályait,⁶⁶⁶

⁵¹⁰Az 1988. évi I. törvény 48. § (3) bekezdés a) pont 14-23. alpontját a 2007. évi CLXXV. törvény 25. § (2) bekezdése iktatta be. Hatályos: 2008.01.01.

⁵¹²Az 1988. évi I. törvény 48. § (3) bekezdés a) pont 15. alpontja a 2009. évi XLV. törvény 9. § (1) bekezdésének megfelelően megállapított szöveg. Hatályos: 2009.08.01.

⁵¹³Az 1988. évi I. törvény 48. § (3) bekezdés a) pont 14-23. alpontját a 2007. évi CLXXV. törvény 25. § (2) bekezdése iktatta be. Hatályos: 2008.01.01.

⁵¹⁴Az 1988. évi I. törvény 48. § (3) bekezdés a) pont 14-23. alpontját a 2007. évi CLXXV. törvény 25. § (2) bekezdése iktatta be. Hatályos: 2008.01.01.

⁵¹⁶A 2010. évi CLXXII. törvény 105. § (2) bekezdése hatályon kívül helyezte. Hatályos: 2011. 01. 01.

⁵¹⁸Az 1988. évi I. törvény 48. § (3) bekezdés 19. alpontja a 2008. évi C. törvény 7. §-ának megfelelően megállapított szöveg. Hatályos: 2009.01.01.

⁵¹⁹Az 1988. évi I. törvény 48. § (3) bekezdés a) pont 14-23. alpontját a 2007. évi CLXXV. törvény 25. § (2) bekezdése iktatta be. Hatályos: 2008.01.01.

⁵²¹Az 1988. évi I. törvény 48. § (3) bekezdés 21. alpontja a 2008. évi C. törvény 7. §-ának megfelelően megállapított szöveg. Hatályos: 2009.01.01.

⁵²²Az 1988. évi I. törvény 48. § (3) bekezdés a) pont 14-23. alpontját a 2007. évi CLXXV. törvény 25. § (2) bekezdése iktatta be. Hatályos: 2008.01.01.

⁵²³Az 1988. évi I. törvény 48. § (3) bekezdés a) pont 14-23. alpontját a 2007. évi CLXXV. törvény 25. § (2) bekezdése iktatta be. Hatályos: 2008.01.01.

⁵⁹⁹Az 1988. évi I. törvény 48. § (3) bekezdés a) pont 24. alpontját a 2009. évi CIX. törvény 47. § (3) bekezdése iktatta be. Hatályos: 2010.01.01.

⁶²⁸Az 1988. évi I. törvény 48. § (3) bekezdés a) ppnt 25. alpontját a 2009. évi CXLIX. törvény 1. § (10) bekezdése iktatta be. Hatályos: 2010.01.01.

⁶⁶⁶Az 1988. évi I. törvény 48. § (3) bekezdés a) pont 26-30. alpontját a 2010. évi CLXXII. törvény 23. § (1) bekezdése iktatta be. Hatályos: 2011.01.01.

27. az e törvény szerinti közúti biztonsági auditori tevékenység folytatásának részletes feltételeit, a közúti biztonsági auditori tevékenységre vonatkozó engedély megszerzésének és az auditorok nyilvántartásának személyes adatot nem tartalmazó adattartalmát, valamint a engedélyezésre és a nyilvántartás vezetésére vonatkozó részletes eljárási szabályokat, a közúti biztonsági auditorok alap- és továbbképzésére vonatkozó részletes szabályokat, továbbá a közúti biztonsági auditori tevékenységre jogszabályban vagy hatósági határozatban előírt kötelezettségek be nem tartásának esetén alkalmazandó jogkövetkezményeket,⁶⁶⁷
28. a közlekedéspolitikai részeként az intelligens közlekedési rendszerek nemzeti stratégiáját,⁶⁶⁸
29. az utak építésének, forgalomba helyezésének és megszüntetésének engedélyezéséről szóló szabályokat,⁶⁶⁹
30. a közúti járművek vezetésére jogosító engedély, a törzskönyv, a gépjármű hatósági engedélye és jelzése gyártásának, forgalmazásának, kiadásának, használatának szabályait, helyszíni elvételük és visszavonásuk feltételeit, az engedélyek és jelzések tartalmi, formai követelményét⁶⁷⁰
- b) a miniszter, hogy⁴¹⁷**
1. a közúti közlekedési szolgáltatások végzésének, valamint az azokhoz használt járművek üzemben tartásának részletes szabályait,⁴¹⁸
 2. az útügyi igazgatás eljárási szabályait,
 3. ⁴¹⁹
 4. az országos közutak kezelésének szabályait és a helyi közutak kezelésének szakmai szabályait,⁴²⁰
 5. az utak forgalomszabályozásának és a közúti jelzések elhelyezésének műszaki és eljárási szabályait,
 6. a közutak ellenőrzésének szabályait,
 7. a közutak tervezésére és a műszaki tervezési jogosultságra vonatkozó szabályokat,
 8. a közúti hidak nyilvántartására és műszaki felügyeletére vonatkozó szabályokat,
 9. az útépités felügyeleti ellenőrzés szabályait,
 10. az útépitésre, illetőleg az út üzemeltetésére szolgáló anyagok, szerkezetek és berendezések műszaki követelményeit, valamint megfelelőségük igazolásának, továbbá ezen anyagok, szerkezetek és berendezések forgalomba hozatalának, felhasználásának, továbbá az újfajta építési módok (műszaki megoldások), technológiák, eljárások engedélyezésének szabályait, valamint az utak építésével kapcsolatos minőségi követelményeket,⁴²²
 11. a közúti járművek forgalomba helyezésének és forgalomban tartásának műszaki feltételeit,
 12. a közúti járművek műszaki vizsgáztatásával kapcsolatos szabályokat,
 13. a közúti járművezetők pályaalkalmassági vizsgálatának szabályait, valamint a szakirányú továbbképzés és az utánpótlás részletes szabályait,⁴²³
 14. a járműfenntartó tevékenység végzésének feltételeit, a szükséges eszközöket, berendezéseket és alkalmazott technológiákat, illetőleg a járműjavításhoz felhasznált alkatrészekre, felszerelésekre, tartozékokra, tüzelő- és kenőanyagokra vonatkozó minőségi követelményeket, továbbá a járműfenntartó tevékenység bejelentésének

⁶⁶⁷ Az 1988. évi I. törvény 48. § (3) bekezdés a) pont 26-30. alpontját a 2010. évi CLXXII. törvény 23. § (1) bekezdése iktatta be. Hatályos: 2011.01.01.

⁶⁶⁸ Az 1988. évi I. törvény 48. § (3) bekezdés a) pont 26-30. alpontját a 2010. évi CLXXII. törvény 23. § (1) bekezdése iktatta be. Hatályos: 2011.01.01.

⁶⁶⁹ Az 1988. évi I. törvény 48. § (3) bekezdés a) pont 26-30. alpontját a 2010. évi CLXXII. törvény 23. § (1) bekezdése iktatta be. Hatályos: 2011.01.01.

⁶⁷⁰ Az 1988. évi I. törvény 48. § (3) bekezdés a) pont 26-30. alpontját a 2010. évi CLXXII. törvény 23. § (1) bekezdése iktatta be. Hatályos: 2011.01.01.

⁴¹⁷ Az 1988. évi I. törvény 48. § 3. bekezdés b) pontjának felvezető szövege a 2004. évi XXV. törvény 44. § 3. bekezdés b) pontjának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2004. 05. 01.

⁴¹⁸ Az 1988. évi I. törvény 48. § 3. bekezdés b) pontjának 1. alpontja a 2000. évi CXXXVII. törvény 16. §-ának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2001. 01. 01.

⁴¹⁹ A 2010. évi CLXXII. törvény 105. § (2) bekezdése hatályon kívül helyezte. Hatályos: 2011. 01. 01.

⁴²⁰ Az 1988. évi I. törvény 48. § 3. bekezdés b) pontjának 4. alpontja a 2006. évi CX. törvény 21. § 3. bekezdésének megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2006. 12. 22.

⁴²² Az 1988. évi I. törvény 48. § 3. bekezdés b) pontjának 10. alpontja a 2004. évi XXV. törvény 5. § 1. bekezdésének megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2004. 05. 01.

⁴²³ Az 1988. évi I. törvény 48. § 3. bekezdés b) pontjának 13. alpontja a 2000. évi CXXXVII. törvény 16. §-ának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2001. 01. 01.

- és a járműfenntartó tevékenységet folytatók nyilvántartásának személyes adatot nem tartalmazó adattartalmát, valamint a nyilvántartás vezetésének eljárási szabályait,⁴²⁴
15. a gépjárművek vámkezelését megelőző vizsgálatokkal kapcsolatos szabályokat,
16. a nemzetközi forgalomban közlekedő gépjárművekre vonatkozó szabályokat,
17. az útéptézési kivitelezési tevékenység szabályait,
18. a közúti járművezetők és a közúti közlekedési szakemberek képzésének és vizsgáztatásának részletes szabályait,⁴²⁵
19. a közúti közlekedésben használt menetíró készülékekről szóló, 1985. december 20-ai 3821/85/EGK tanácsi rendeletben foglaltak végrehajtási szabályait,⁴²⁷
20. a veszélyes áruk szállításának és szállításra való feladásának szabályait a vonatkozó nemzetközi szerződésekkel összhangban,
21. a vonatkozó nemzetközi szerződések hatálya alá nem tartozó járművekkel történő veszélyes áru szállítás szabályait,
22. a közúti járművek újrafelhasználható alkatrészei szakszerű kinyerésének (bontásának) feltételeit, és e tevékenység végzésének személyi, dologi és szakmai feltételeit,
23. a közutak forgalombiztonsági szempontjai felülvizsgálatának (auditálásának) szakmai szabályait,⁴²⁸
24. a közúti szállításra vonatkozó egyes szociális jogszabályok alapján végzett közlekedési hatósági ellenőrzés részletes szabályait⁴²⁹
25. az alagutak tervezésének, kivitelezésének, üzembe helyezésének és üzemeltetésének részletes műszaki szabályait,⁵²⁴
26. a 33. § (4) bekezdése szerinti eszközre vonatkozó követelményeket,⁵²⁵
27. a meghatározott össztömeget, tengelyterhelést és méretet, továbbá össztömeg-korlátozást meghaladó járművek közúti közlekedéséről, a közútkezelői és a hatósági eljárás, a díjfizetés, valamint a szakkíséret és kíséret személyi és tárgyi feltételeiről szóló szabályokat,⁵⁵¹
28. a közút és műtárgyai tervezésére, építésére, valamint a forgalom biztonságát és forgalmi rendjét meghatározó technikai eszközökre, továbbá a közutak kezelésére vonatkozó műszaki előírásokat (Útügyi Műszaki Előírások),⁵⁷³
- 29.⁵⁹³
30. az e törvény szerinti járművezetői vizsgabiztosi, műszaki vizsgabiztosi, iskolavezetői, szakoktatói tevékenység folytatásának részletes feltételeit, az e tevékenységekre jogosító engedély kiadásának rendjét, az e tevékenységet végzőkről vezetett nyilvántartás személyes adatot nem tartalmazó adattartalmát, valamint a nyilvántartás vezetésére vonatkozó részletes eljárási szabályokat, továbbá az e tevékenységekre jogszabályban vagy hatósági határozatban előírt kötelezettségek be nem tartásának esetén alkalmazandó jogkövetkezményeket,⁵⁹⁴

⁴²⁴Az 1988. évi I. törvény 48. § (3) bekezdés b) pont 14. alpontja a 2009. évi CXI. törvény 47. § (4) bekezdésének megfelelően megállapított szöveg. Hatályos: 2010.01.01.

⁴²⁵Az 1988. évi I. törvény 48. § 3. bekezdés b) pontjának 18. alpontját a 2002. évi LXVIII. törvény 7. § 2. bekezdése iktatta be. Hatályos: 2003. 01. 01.

⁴²⁷Az 1988. évi I. törvény 48. § 1. bekezdése a 2005. évi XI. törvény 8. § 1. bekezdésének megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2005. 03. 23.

⁴²⁸Az 1988. évi I. törvény 48. § 3. bekezdés b) pontjának 23. alpontját a 16. § 2. bekezdése iktatta be. Hatályos: 2006. 02. 03.

⁴²⁹Az 1988. évi I. törvény 48. § 3. bekezdés b) pontjának 24. alpontját a 2006. évi CX. törvény 21. § 4. bekezdése iktatta be. Hatályos: 2006. 12. 22.

⁵²⁴Az 1988. évi I. törvény 48. § (3) bekezdés b) pont 25-26. alpontját a 2007. évi CLXXV. törvény 25. § (3) bekezdése iktatta be. Hatályos: 2008.01.01.

⁵²⁵Az 1988. évi I. törvény 48. § (3) bekezdés b) pont 25-26. alpontját a 2007. évi CLXXV. törvény 25. § (3) bekezdése iktatta be. Hatályos: 2008.01.01.

⁵⁵¹Az 1988. évi I. törvény 48. § (3) bekezdés b) pont 27. alpontja a 2010. évi CLXXII. törvény 23. § (2) bekezdésének megfelelően megállapított szöveg. Hatályos: 2011.01.01.

⁵⁷³Az 1988. évi I. törvény 48. § (3) bekezdés b) pont 27. alpontját a 2009. évi XLV. törvény 9. § (2) bekezdése iktatta be. Hatályos: 2009.08.01.

⁵⁹³A 2009. évi CXLIX. törvény 3. § b) pontja hatályon kívül helyezte. Hatályos: 2010. 01. 01.

⁵⁹⁴Az 1988. évi I. törvény 48. § (3) bekezdés b) pontjának 29-30. alpontját a 2009. évi LVI. törvény 6. § (10) bekezdése iktatta be. Hatályos: 2009.10.01.

31. a telítettség megállapításának módját.⁶⁴¹
32. az intelligens közúti közlekedési rendszerek fejlesztésének és üzemeltetésének feltételeit,⁶⁷¹
33. a közúti infrastruktúra közlekedésbiztonsági kezeléséről szóló iránymutatásokat,⁶⁷²
- c) a miniszter, hogy a közúti járművek környezetvédelmi felülvizsgálatával kapcsolatos szabályokat a környezetvédelemért felelős miniszter egyetértésével kiadott,^{439 440 441}
- d) a közlekedésrendészetért felelős miniszter, hogy a közlekedésrendészeti intézkedések végrehajtásának módját;⁴⁴²
- e) a miniszter, hogy az adópolitikáért felelős miniszterrel egyetértésben a közlekedési hatóság eljárási, felügyeleti és egyéb díjait, valamint a díjaknak az eljáró hatóság, illetve az irányítási, a felügyeleti és az ellenőrzési feladatot ellátó szervezetek közötti megosztása szabályait,^{443 444 445}
- f) a miniszter, hogy a 18. § (7) bekezdésében, a 20. § (1) bekezdésében és a 29/A. § (1) bekezdésében meghatározott bírság kivetésének részletes szabályait és a bírság felhasználásának rendjét az adópolitikáért felelős miniszterrel egyetértésben,⁴⁴⁷
- g) a miniszter, hogy az adópolitikáért felelős miniszterrel egyetértésben⁴⁴⁹
1. a külön jogszabály szerinti versenyeztetési eljárásban kiválasztott, a külön jogszabály szerinti díjköteles utak használatáért díjszedésre jogosult szervezetet,
 2. a díjfizetéssel érintett országos közutakat – ideértve az erre irányuló koncessziós szerződés alapján működtetett országos közutat is – vagy azok egyes szakaszait,
 3. a 33/A. § szerinti használati díj és útdíj, valamint ezek megfizetésének elmaradása esetén a pótdíj, illetve a pótdíj megfizetésének elmaradása esetén a többletpótdíj mértékét,
 4. a fizetés módját és feltételeit, valamint
 5. a beszedett díj és pótdíj kedvezményezettjét – a Kormány által jóváhagyott elvek alapján,
- h) ⁴⁵¹
- i) a közlekedésrendészetért felelős miniszter, hogy a megkülönböztető és figyelmeztető jelzés felszerelésének, engedélyezésének szabályait, használatuk és visszavonásuk rendjét,⁴⁵³
- j) a miniszter, hogy a közlekedésrendészetért felelős miniszter és az adópolitikáért felelős miniszter egyetértésével – a foglalkoztatáspolitikáért felelős miniszterrel, valamint a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszterrel egyetértésben – a közúti árufuvarozásra, személyszállításra és egyes közúti közlekedési szabályokra

⁶⁴¹ Az 1988. évi I. törvény 48. § (3) bekezdés 31. pontját a 2010. évi XLVII. törvény 4. § (1) bekezdése iktatta be. Hatályos: 2010.06.05.

⁶⁷¹ Az 1988. évi I. törvény 48. § (3) bekezdés b) pont 32-33. alpontját a 2010. évi CLXXII. törvény 23. § (3) bekezdése iktatta be. Hatályos: 2011.01.01.

⁶⁷² Az 1988. évi I. törvény 48. § (3) bekezdés b) pont 32-33. alpontját a 2010. évi CLXXII. törvény 23. § (3) bekezdése iktatta be. Hatályos: 2011.01.01.

⁴³⁹ Az 1988. évi I. törvény 48. § 3. bekezdés c) pontja a 2006. évi CIX. törvény 167. § 5. bekezdés c) pontjának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2007. 01. 01.

⁴⁴⁰ Az 1988. évi I. törvény 48. § 3. bekezdésének c) pontja a 2004. évi XXV. törvény 44. § 3. bekezdés b) pontjának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2004. 05. 01.

⁴⁴¹ Az 1988. évi I. törvény 48. § (3) bekezdés c) pontja a 2010. évi CXXX. törvény 44. § (51) bekezdésének megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2011. 01. 01.

⁴⁴² Az 1988. évi I. törvény 48. § 3. bekezdés d) pontja a 2006. évi CIX. törvény 10. § 6. bekezdésének megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2007. 01. 01.

⁴⁴³ Az 1988. évi I. törvény 48. § 3. bekezdés e)-h) pontja a 2006. évi CIX. törvény 167. § 5. bekezdés c) pontjának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2007. 01. 01.

⁴⁴⁴ Az 1988. évi I. törvény 48. § 3. bekezdésének e) pontja a 2004. évi XXV. törvény 44. § 3. bekezdés b) pontjának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2004. 05. 01.

⁴⁴⁵ Az 1988. évi I. törvény 48. § 3. bekezdését a 2000. évi CXXVII. törvény 17. §-a iktatta be. Hatályos: 2001. 01. 01.

⁴⁴⁷ Az 1988. évi I. törvény 48. § (3) bekezdés f)-g) pontja a 2007. évi CLXXV. törvény 25. § (4) bekezdésének megfelelően megállapított szöveg. Hatályos: 2008.01.01.

⁴⁴⁹ Az 1988. évi I. törvény 48. § (3) bekezdés f)-g) pontja a 2007. évi CLXXV. törvény 25. § (4) bekezdésének megfelelően megállapított szöveg. Hatályos: 2008.01.01.

⁴⁵¹ A 2010. évi CLXXII. törvény 25. § (3) bekezdése hatályon kívül helyezte. Hatályos: 2011. 01. 01.

⁴⁵³ Az 1988. évi I. törvény 48. § (3) bekezdés i) pontja a 2010. évi CLXXII. törvény 23. § (4) bekezdésének megfelelően megállapított szöveg. Hatályos: 2011.01.01.

vonatkozó rendelkezések megsértésével kapcsolatos bírsággal összefüggő hatósági feladatok részletes szabályait,^{574 575}

- k)** a miniszter, hogy az elektronikus hírközlésért felelős miniszterrel, az energiapolitikáért felelős miniszterrel, a vízgazdálkodásért felelős miniszterrel, valamint az építésügyért felelős miniszterrel egyetértésben az utak más nyomvonalas létesítmény által történő megközelítésének, keresztezésének részletes szabályait,^{576 577}
- l)** a miniszter, hogy a közúti közlekedési ágazatban használt önjáró emelő- és rakodógépek kezelőinek képzésére és vizsgáztatására vonatkozó szabályokat az iparügyekért és a kereskedelemért felelős miniszterrel egyetértésben⁵⁷⁸
- m)** a közlekedésért felelős miniszterrel egyetértésben⁵⁸⁰
- ma)** a honvédelemért felelős miniszter, hogy a Magyar Honvédség és a katonai nemzetbiztonsági szolgálatok tagjai, járművei és magánújtjai, valamint az általuk üzemben tartott járművek forgalomba helyezése és időszakos vizsgálata tekintetében az eltérő rendelkezéseket, valamint
- mb)** az egyes rendvédelmi szerveket irányító miniszter, hogy a rendvédelmi szervek tagjai, járművei és magánújtjai, valamint az általuk üzemben tartott járművek forgalomba helyezése és időszakos vizsgálata tekintetében az eltérő rendelkezéseket,
- n)** a közlekedésért felelős miniszter, hogy az adópolitikáért felelős miniszterrel egyetértésben az e törvény szerinti auditori tevékenység engedélyezésére vonatkozó igazgatási szolgáltatási díjat, valamint a díj beszédésével, kezelésével, továbbá a nyilvántartásával és visszatérítésével kapcsolatos részletes szabályokat⁶⁷³ rendeletben állapítsa meg.
- (4)** A Kormány a (3) bekezdés a) pontjában, a miniszter pedig a (3) bekezdés b) pontjában kapott felhatalmazás alapján kiadott jogszabályban a járdákra és azok tartozékaira e törvénynek az utakra vonatkozó szabályaitól eltérő rendelkezéseket is megállapíthat.^{455 456}
- (5)** Felhatalmazást kap a helyi önkormányzat képviselő-testülete – fővárosban a fővárosi közgyűlés – hogy rendeletben állapítsa meg a várakozási területek tekintetében⁴⁶⁰
- a)** az egyes díjköteles várakozási területeket, valamint azok kategóriáját,
- b)** várakozási területenként vagy kategóriánként a díjköteles várakozási időszakot,
- c)** a fizetendő várakozási díj mértékét,
- d)** a díjköteles várakozás megengedett leghosszabb időtartamát,
- e)** a díjfizetés alól mentesítettek, valamint a kedvezményes várakozásra jogosultak körét, a kedvezményes várakozási díj mértékét, azzal, hogy a kedvezményes várakozásra jogosultak körének bővítésére a kerületi képviselő-testület jogosult.
- (6)** Az e törvényben meghatározott díjat, pótdíjat és bírságot – a 9/C. § (1) bekezdésében, a 15. § (3) bekezdésében, a 15/A. § (1) bekezdésben és a 15/C. § (1) bekezdésében és a 33/A. §-ban meghatározott díj és pótdíj kivételével – a fizetés elmulasztása esetén adók módjára kell behajtani.⁶⁴²

⁵⁷⁴ Az 1988. évi I. törvény 48. § (3) bekezdés j)-k) pontját a 2009. évi XLV. törvény 9. § (3) bekezdése iktatta be. Hatályos: 2009.08.01.

⁵⁷⁵ Az 1988. évi I. törvény 48. § (3) bekezdés j) pontja a 2010. évi CXXX. törvény 44. § (51) bekezdésnek megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2011. 01. 01.

⁵⁷⁶ Az 1988. évi I. törvény 48. § (3) bekezdés j)-k) pontját a 2009. évi XLV. törvény 9. § (3) bekezdése iktatta be. Hatályos: 2009.08.01.

⁵⁷⁷ Az 1988. évi I. törvény Tv. 48. § (3) bekezdés k) pontja a 2010. évi CXLVIII. törvény 32. §-ának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2011. 01. 01.

⁵⁷⁸ Az 1988. évi I. törvény 48. § (3) bekezdés l) pontját a 2009. évi XLV. törvény 9. § (3) bekezdése iktatta be. Hatályos: 2009.06.24.

⁵⁸⁰ Az 1988. évi I. törvény 48. § (3) bekezdés m) pontja a 2010. évi CLXXII. törvény 23. § (5) bekezdésének megfelelően megállapított szöveg. Hatályos: 2011.01.01.

⁶⁷³ Az 1988. évi I. törvény 48. § (3) bekezdés n) pontját a 2010. évi CLXXII. törvény 23. § (5) bekezdése iktatta be. Hatályos: 2011.01.01.

⁴⁵⁵ Az 1988. évi I. törvény 48. § 4. bekezdése a 2004. évi XXV. törvény 44. § 3. bekezdés b) pontjának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2004. 05. 01.

⁴⁵⁶ Az 1988. évi I. törvény 48. § 4. bekezdését az 1998. évi LXXIII. törvény 18. § 2. bekezdése iktatta be. Hatályos: 1999. 01. 01.

⁴⁶⁰ Az 1988. évi I. törvény 48. § (5) bekezdése a 2010. évi XLVII. törvény 4. § (2) bekezdésének megfelelően megállapított szöveg. Hatályos: 2010.06.05.

⁶⁴² Az 1988. évi I. törvény 48. § (6) bekezdését a 2010. évi XLVII. törvény 4. § (2) bekezdése iktatta be. Hatályos: 2010.06.05.

(7) A 21. § (2) bekezdés szerinti közigazgatási bírság befizetési határidejének elmulasztását követő 8 napon belül az eljáró hatóság kezdeményezi a közlekedési igazgatási hatóságnál a szabályszegés elkövetéséhez használt jármű forgalomból történő kivonását.⁶⁷⁴

Az Európai Unió jogának való megfelelés⁴⁶¹

Tv. 49. § (1) Ez a törvény a következő uniós jogi aktusok végrehajtásához szükséges rendelkezéseket állapítja meg:⁵²⁷

- a) az Európai Parlament és a Tanács 561/2006/EK rendelete (2006. március 15.) a közúti szállításra vonatkozó egyes szociális jogszabályok összehangolásáról, a 3821/85/EGK és a 2135/98/EK tanácsi rendelet módosításáról, valamint a 3820/85/EGK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről, 15. cikk, 18. cikk, 19. cikk (1) bekezdése, 21. és 22. cikk, 27. cikk 2. pontja;
- b) az Európai Parlament és a Tanács 715/2007/EK rendelete (2007. június 20.) a könnyű személygépjárművek és haszongépjárművek (Euro 5 és Euro 6) kibocsátás tekintetében történő típusjóváhagyásáról és a járműjavítási és karbantartási információk elérhetőségéről, 13. cikk.

(2) Ez a törvény a következő uniós jogi aktusoknak való megfelelést szolgálja:

- a) az Európai Parlament és a Tanács 1999/62/EK irányelve (1999. június 17.) a nehéz tehergépjárművekre egyes infrastruktúrák használatáért kivetett díjakról, 2. cikk *b)* és *c)* pontja, 7. cikk (2) bekezdésének *a)* pontja, (3)-(4) és (9)-(10) bekezdése, 9. cikk (2) bekezdése;
- b) az Európai Parlament és a Tanács 2002/15/EK irányelve (2002. március 11.) a közúti fuvarozásban utazó tevékenységet végző személyek munkaidejének szervezéséről, a Munka Törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvénnyel és a munkaiügyi ellenőrzésről szóló 1996. évi LXXV. törvénnyel együtt;
- c) az Európai Parlament és a Tanács 2006/22/EK irányelve (2006. március 15.) a közúti szállításra vonatkozó egyes szociális jogszabályokkal kapcsolatos 3820/85/EGK és a 3821/85/EGK tanácsi rendelet végrehajtásának minimumfeltételeiről és a 88/599/EGK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről, 2. cikkének (1) és (2) bekezdése;
- d) az Európai Parlament és a Tanács 2006/3 8/EK irányelve (2006. május 17.) a nehéz tehergépjárművekre egyes infrastruktúrák használatáért kivetett díjakról szóló 1999/62/EK irányelv módosításáról, 1. cikk 1. pont *c)* és *e)* alpontja, 1. cikk 2. pont *a)* és *e)* alpontja, 1. cikk 7. pont *b)* alpontja.
- e) az Európai Parlament és a Tanács 2008/96/EK irányelv (2008. november 19.) a közúti infrastruktúra közlekedésbiztonsági kezeléséről, 3. cikk (1) bekezdés, 4. cikk (1) bekezdés, 9. cikk (4) bekezdés.⁶⁷⁵

R. 39. § Ez a rendelet 1988. július 1. napján lép hatályba.⁴⁶³

⁶⁷⁴ Az 1988. évi I. törvény 48. § (7) bekezdését a 2010. évi CLXXII. törvény 23. § (6) bekezdése iktatta be. Hatályos: 2011.01.01.

⁴⁶¹ Az 1988. évi I. törvény 49. §-át, valamint az azt megelőző alcímet a 2005. évi XI. törvény 9. §-a iktatta be. Hatályos: 2005. 03. 23.

⁵²⁷ Az 1988. évi I. törvény 49. §-a a 2007. évi CLXXV. törvény 26. §-ának megfelelően megállapított szöveg. Hatályos: 2008.01.01.

⁶⁷⁵ Az 1988. évi I. törvény 49. § (2) bekezdés *e)* pontját a 2010. évi CLXXII. törvény 24. §-a iktatta be. Hatályos: 2011.01.01.

⁴⁶³ A 30/1988. (IV. 21.) MT rendelet 39. §-a a 118/2008. (V. 8.) Korm. rendelet 1. § 1505. pontjának megfelelően módosított szöveg. Hatályos: 2008. 05. 16.